הלכה · אחרונים

פועל צדק

רבי שבתי הכהן [הש"ך]

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

פועל צדק

רבי שבתי הכהן [הש"ך]

מקור הטקסט: דיקטה · רישיון: CC BY-SA 4.0

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/פועל-צדק/
הקובץ נוצר ב־16 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

יום א' בחודש 4
יום ב' בחודש 8
יום ג' בחודש 11
יום ד' בחודש 14
יום ה' בחודש 18
יום ו' בחודש 21
יום ז' בחודש 24
יום ח' בחודש 27
יום ט' בחודש 29
יום י' בחודש 32
יום י"א בחודש 34
יום י"ב בחודש 37
יום י"ג בחודש 39
יום י"ד בחודש 42
יום ט"ו בחודש 44
יום ט"ז בחודש 46
יום י"ז בחודש 48
יום ח"י בחודש 51
יום י"ט בחודש 53
יום כ' בחודש 56
יום כ"א בחודש 59
יום כ"ב בחודש 61
יום כ"ג בחודש 63
יום כ"ד בחודש 65
יום כ"ה בחודש 67
יום כ"ו בחודש 68
יום כ"ז בחודש 70
יום כ"ח בחודש 72
יום כ"ט בחודש 74
יום ל' בחודש 76

פועל צדק מהש"ך ז"ל ושורשי המצות מהחנוך. ומקורי המצות

יום א' בחודש

יבמות ס"א אבות פ"א סהי"ד ה' אשות פרק ט"ו ספר המצות לרמב"ם מ"ע רי"ב סמ"ג עשין מ"ט אבן העזר סי' א' סמ"ק סי' רפ"ד.

א) לפרות ולרבות שנאמר ויברך אותם אלהים ויאמר להם פרו ורבו (שורש מצוה זו כדי שיהי' העולם מיושב שהשם ב"ה חפץ בישובו כדכתיב לא תהו בראה לשבת יצרה. והיא מצוה גדולה שבסיבתה מתקיימות כל המצות שבעולם וחייב אדם להשתדל לזמן שגבלו חכז"ל לישא אשה). והמבטלו במזיד אפי' צדיק גמור אין לו חלק לעוה"ב:

שבת פי"ט יבמות פרק ד' ופ"ח קדושין ד' ק"ט סהי"ד ה' מילה סה"מ ה' מילה סה"מ מ"ע רט"ו סמ"ג עשין כ"ח יו"ד סי' ר"ם סמ"ק סי' קנ"ז קנ"א קנ"ט רפ"ט ומילת גר ושאר עניניו בסהי"ד ה' א"ב פי"ג יו"ד סי' רס"ח.

ב) למול את הבן שנאמר את בריתי תשמור המול לכם כל זכר וזאת הברית אשר כרת את אברהם על אמונת יחוד השם ושלמות התורה ושרשו לפי שרצה הש"י לקבוע בעם אשר הבדיל להיות נקרא על שמו אות קבוע בגופם וגם רנה להיות ההשלמה ע"י אדם ולא בראו שלם מבטן כדי לרמוז אליו. כמו כאשר תשלם צורתו גופו על ידו. כן בידו להשלים צורת נפשו בהכשר פעולותיו):

חולין פרק ז' סהי"ד ה' מ"א פ"א סה"מ ל"ת קפ"ג סמ"ג לאוין קל"ט יו"ד סי' ס"ה סמ"ק סי' ר"ג.

ג) שלא לאכול גיד הנשה שנאמר על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה אשר על כף הירך (ומי שאכלו כולו אפי' הוא פחות מכזית או כזית לוקה. א"ת ר"ת תשעה באב גי"ד גימ' י"ז תמוז שהוא גרם חורבן הבית ראשון וב' השם יצילנו אמן) לא נאמר דרך סיפור אלא אזהרה מש"י מסיני ושורש זה שתהי' רמז לישראל לעשות רצונו ית"ש שמתוך כך נוכל לעמוד עם מי שכנגדינו כמו שאותו המלאך הי' שרו של עשו ורצה לעקרו ולא יכול לו וצערו בנגיעת הירך וכאשר זרחה השמש לרפואתו ליעקב אבינו ע"ה ונושע מן הצער כך נבטח גם אנחנו בהאל פועל ישועות שיזרח לנו ג"כ השמש של משיח מלכנו ויגאלנו במהרה בימינו אמן:

ר"ה י"ח סנהדרין ד' י"א ברכות ס"ג סהי"ד ה' קידוש החודש פ"א ופ"ד סה"מ מ"ע קנ"ג ע"ש. ורמב"ן מנה קידוש החודש ועיבור שנים לשני מצת וכן סמ"ג עשין מ"ו מ"ז.

ד) **לקדש** החדשים ולחשוב שנים בב"ד שנאמר החודש הזה לכם ראש חדשים ראשון הוא לכם לחדשי השנה. (מצוה להורות כי מעשה אדם עדיף ע"י ב"ד) ושורש זה. שיעשו מועדי השם בזמנו פסח כשהתבואה באביב סוכות בתקופת השנה הוא חג האסיף ואלולי עבור השנים יבואו המועדים שלא בזמנם ומצות העיבור נמסר לגדולי הדור אשר הי' בימים ההם ועכשיו בזמנים האלו אנו סומכין על החשבון המקובל מר' הלל בן יהודא הנשיא שהי' מעבר השנים עד ביאת הגואל צדק בב"א:

פסחים פר' ה' ד' ס"ט סהי"ד ה' ק"פ פ"א ופ"י סה"מ מ"ע נ"ה סמ"ג עשין רכ"ג.

ה) **לשחוט** כבש הפסח בזמנו שנא' ושחטו אותו כל קהל עדת ישראל בין הערבים. (והמבטל מצוה זו חייב כרת) שורש זה. כדי שנזכור לעולם הניסים הגדולים שעשה השי"ת ב"ה לאבותינו ולנו ביציאת מצרים:

ברכות ט' זבחים נ"ז פסחים מ' ע' ק"ך מגילה כ"א סהי"ד ה' ק"פ פ"ח סה"מ מ"ע נ"ו ע"ש סמ"ג עשין רכ"ה.

ו) **לאכול** בשר הפסח בליל ט"ו בניסן שנא' ואכלו את הפסח בלילה הזה צלי אש ומצות על מרורים יאכלהו. (ובזוהר כתב הטעם משום ואת פסולי אלהיהם תשרפון באש) שורש זו. ג"כ כדי שנזכור הנסים הגדולים שעשה לנו הקב"ה כשהוציאנו מעבודת הפרך לחירות:

פסחים מ"א. סהי"ד ה' ק"פ פ"ח סנהדרין פי"ח סה"מ ל"ת קנ"ה ובשורש ט' ע"ש בהשגת רמב"ן שהוא חישב נא ומבושל בשני לאוין וכן סמ"ג לאוין ש"נ שנ"א.

ז) **שלא** לאכול בשר הפסח נא ומבושל שנא' אל תאכלו ממנו נא ובשל מבושל במים. (מלקות) שורש זו. ג"כ לזכור נס יציאת מצרים וזה שנצטוינו לאכלו צלי דוקא לפי שכך דרך מלכים ושרים לאכול בשר צלי מאכל טוב ומוטעם להתנהג באכילת הפסח דרך חירות ושרות. ועוד מורה אכילת הצלי על החיפזון שלא יכלו לשהות כדי לבשלו:

מכילתא סהי"ד ה' ק"פ פ"י סה"מ ל"ת קי"ז סמ"ג לאוין שנ"ח.

ח) **שלא** להותיר מבשר הפסח שנא' ולא תותירו ממנו עד בקר (אין לוקין עליו שהוא ניתק לעשה) שורש זו. ג"כ לזכר יציאת מצרים. וכמו שהמלאכים ושרים אין צריכין להותיר מתבשילם מיום ליום. ע"כ אמר אם יותיר ממנו שישרף. כדרך מלכי אדמה ששורפין הדבר שאין חפץ בו וכל זה לזכור ולקבוע בלב זמן גאולתינו מעבודת הפרך. ונעשו בני חורין. וזכינו למלכות ולגדולה בקבלת התורה ובכניסת א"י:

פסחים ד' ה' סהי"ד ה' חמץ ומצה פ"ב סה"מ מ"ע קנ"ו. סמ"ג עשין צ"ט או"ח סי' תל"א עד סי' תמ"א סמ"ק סי' צ"ח.

ט) **לבער** חמץ ביום י"ד בניסן שנא' אך ביום הראשון תשביתו שאור מבתיכם שורש זו. ג"כ כדי שנזכור נס מצרים כמו שכתוב בקרבן פסח:
פסחים ק"ך סהי"ד ה' חמץ פ"ד. סה"מ מ מ"ע קנ"ח סמ"ג עשין מ' או"ח סי' תע"א סמ"ק סי' רי"ט.
י) **לאכול** מצה בליל ט"ו בניסן שנא' בראשון בארבעה עשר יום לחודש בערב תאכלו מצות. שורש זו ג"כ מה שכתוב בקרבן פסח:
פסחים ה סהי"ד ה' חמץ פ"א ופ"ד סה"מ ל"ת ר"א סמ"ג לאוין ע"ח או"ח סי' תל"א ת"מ תמ"ו סמ"ק סי' ל"ו.
יא) **שלא** ימצא חמץ כל שבעה שנא' שבעת ימים שאור לא ימצא בבתיכם (ואין לוקין עליו שאין בו מעשה ועי' במצות כ' מ"ש שם) שורש זו שנזכור לעולם נס שעשה לנו הקב"ה ביציאת מצרים. וגם נזכור שמתוך חיפזון היציאה אפינו העיסה הזאת. ספרי המוסר אמרו. החמץ והשאור רמז ליצה"ר וציוה השם להרחיק מבינינו כל ז' ימי החג ר"ל ימי שנותינו ע' שנה להזכיר לאדם כל ימי חלדו ילך בדרך טובים. גם השאור מגביה העיסה. והוא סימן גאוה. וציונו להתרחק ממדה המגינה מאד עד קצה אחרון כי היא מגונה מאד בעיני הקב"ה:
פסחים מ"ג מ"ד סהי"ד ה' חמץ פ"א ד' סה"מ ל"ת קצ"ח ועי' רמב"ן או"ח סי' תמ"ב תמ"ג סמ"ג לאוין ע"ט.
יב) **שלא** לאכול תערובות חמץ שנא' כל מחמצת לא תאכלו (מלקות) שורש זו. כמו שכתבנו בשאור ולחזק הדבר בלבנו הרחיקתנו התורה הקדושה ממנו כל כך:
פסחים צ"ו יבמות ע' ע"א סהי"ד ה' ק"פ פ"ט סה"מ קכ"ו קכ"ח סמ"ג לאוין שכ"ג שנ"ד.
יג) **שלא** להאכיל בשר פסח לישראל מומר שנא' זאת חוקת הפסח כל בן נכר לא יאכל בו ופירושו מומר לעכו"ם. (ואין לוקין עליו שאין בו מעשה) ושורש זו ג"כ לזכור נמי יציאת מצרים כמו שכתוב בשחיטתו ואנו עושין אותו לאות ולזכרון שבאנו אז לחסות תחת כנפי השכינה ע"כ אין ראוי להממיר הדת והאמונה לאכול ממנו ועל כיוצא בזה נאמר בגמ' לפעמים סברא היא ואין צריך ראי' אחרת:
עי' מצוה י"ג בגליון.
יד) **שלא** להאכילו לתושב ושכיר שנא' תושב ושכיר לא יאכל בו (ואין לוקין עליו שאין בו מעשה) פירשו חכמז"ל תושב הוא האוכל נבילות ואינו עובד ע"ז ושכיר הוא גר שמל ולא טבל. ושורש זו בעבור שקרבן פסח זה הוא לזכר חירותינו ובואינו בברית נאמנה עם הש"י ב"ה ע"כ אלו אשר לא השלימו עוד באמונה. ראוי שלא יהנו בו

פסחים ד' פ"ה סהי"ד ה' ק"פ פ"ט סה"מ ל"ת קכ"ג סמ"ג לאוין שנ"ב.
טו) **שלא** להוציא הבשר מהחבורה שנא' לא תוציא מן הבית מן הבשר החוצה (מלקות) שורש זו ג"כ לזכירת י"מ ומפני שנעשינו אדונים באה המצוה עלינו שנאכל במקום החבורה כדרך מלכי ארץ שכל המוכן להם נאכל בהיכלם:
פסחים ד' פ"ד סהי"ד ה' ק"פ פ"י סה"מ ל"ת קכ"א סמ"ג לאוין שנ"א.
טז) **שלא** לשבור עצם בקרבן פסח שנא' ועצם לא תשברו בו (מלקות) שורש זו ג"כ כנ"ל שאין כבוד לבני מלכים לגרר עצמות ולשברם ככלבים ע"כ בכל שנה ושנה באותו הזמן ראוי לנו לעשות מעשים המראים המעלה הגדולה אשר הי' לנו באותו הזמן ומתוך המעשה והדמיון שאנחנו עושים נקבע בנפשותינו הדבר לעולם וגם יקבע האמונה בלבנו לצפות לישועה כאז כן עתה בב"י:
פסחים צ"ו יבמות ע"א סהי"ד ה' ק"פ פ"ה ופ"ט סה"מ ל"ת כ"ז סמ"ג לאוין שנ"ה.
יז) **שלא** יאכל ערל מבשר הפסח שנא' וכל ערל לא יאכל בו פי' (האי ערל אפי' שמתו אחיו מחמת מילה) ושורש זו ג"כ מה שכתוב בשאר מצות הפסח לזכירת יציאת מצרים:
תמורה כ"א חלה פ"ד ערכין נ"ט זבחים צ"ו חילין ס"ט קל"ב בכורות נ"ג סהי"ד ה' בכורות פ"א סה"מ מ"ע ע"ט סמ"ג עשין רי"א סמ"ק סי' ק"כ יו"ד סי' ש"ו עד סי' ש"ך ואם מהני דוקא בא"י ברמב"ן ובראב"ד וכ"מ שם. וסוף מס' חלה ופ"ג דתמורה.
יח) **לקדש** הבכור שנא' קדש לי כל בכור פטר כל רחם בבני ישראל באדם ובבהמה לי הוא שורש זו שרצה הקב"ה לזכותינו לעשות מצוה בראשית פריו למען דעת כי הכל שלו ומידו נתנו לך. ואין לנו דבר בעולם רק מה שיחלק לנו הש"י בחסדו. ונבין זה בשכלותינו שצוה לנו הקב"ה אחר שיגע האדם כמה יגיעות וטרח כמה טרחות בעולמו והגיע הזמן שעשה פרי וחביב עליו כבבת עינו מיד נותנו להקב"ה ומתרוקן מרשותו ומכניסו לרשות בוראו. ועוד לזכור הנס הגדול שעשה לנו השי"ת בבכורי מצרים שהרגם ואת בכורינו הצילי:
פסחים ק"ח ל"ה ריש כריתות סהי"ד ה' חמץ פ"א סה"מ ל"ת קצ"ז סמ"ג לאוין ע"ו או"ח סי' תמ"ג סמ"ק סי' רכ"ב.
יט) **שלא** לאכול חמץ בפסח שנא' ולא יאכל חמץ (כרת) ג"כ מה שכתוב בשאר מצות הפסח:
פסחים ד' ה' סהי"ד ה' חמץ פ"א סה"מ ל"ת ר' סמ"ג לאוין ע"ז או"ח סי' תל"א ת"מ תמ"ו סמ"ק סי ל"ד ל"ה.

כ) **שלא** יראה חמץ כל שבעה שנא' ולא יראה לך חמץ ולא יראה לך שאור בכל גבוליך (ואם מניחו במזיד לוקה ובשוגג פטור פי' אם לקח חמץ בפסח והניחן ברשותו לוקה) שורש זו ג"כ כמו שכתוב בשאר מצות הפסח:

יום ב' בחודש

פסחים קט"ז סהי"ד ה' חמץ פרק ז' סה"מ מ"ע קי"ז סמ"ג עשין מ"א או"ח סי' תע"ב סמ"ק סי' קמ"ד.

כא) **לספר** ביציאת מצרים עם הבן ליל ט"ו בניסן שנא' והגדת לבנך ביום ההוא לאמר בעבור זה עשה ה' לי בצאתי ממצרים. שורש זו מה שכתוב בקרבן פסח. ואינו מן התימא. למה יצוה אותנו הש"י לעשות כל אלה. לזכרון נס מצרים. הלא גם בזכרון אחד יעלה הדבר במחשבתינו ולא ישכח מפינו ומפי זרעינו עד עולם. תשובתו בצדו. ידוע הוא לכל. שכל אדם נפעל כפי פעולותיו ולבו ומחשבתו תמיד נמשכים אחר מעשיו שהוא עוסק בהם אם טובים הם פעולותיו טובים הם גם מחשבתיו כי אחרי הפעולות נמשכים הלבבות כי אפיל אם יהי' אדם צדיק גמור ולבבו ישר ותמים וחפץ בתורה ובמצות ואם הוא מוכרח לעסוק בדברים של דופי תמיד כגון שהכריחו המלך ומינוהו באומנת רעה שיהי' עוסק תמיד כל היום באותו אומנות רעה. אז פעולתו ואומנתו הרעה הזה מביאתו לזמן מן הזמנים לשוב מצדקת לבו להיות רשע גמור. כי ידוע הוא ואמת שכל אדם נפעל כפי פעולותיו כאשר אמרנו ואמרו חז"ל רצה הקב"ה לזכות את ישראל לפיכך הרבה להם תורה ומצות כדי להתפיס בהם כל מחשבתינו ופעולתינו. וע"כ הוטבע לנו בברכותינו ובתפילתינו זכר ליציאת מצרים לפי שהוא לנו אות ומופת גמור בחידוש העולם שהוא יתברך חפץ ויכול פועל כל הנמצאות ובידו לשנות היש בכל עת שיחפוץ ובכל זמן מהזמנים כמו שעשה במצרים ששינה טבעי העולם בשבילנו ועשה לנו אותות מחודשים גדולים ועצומים. הלא זה משתיק כל כופר בחידוש העולם ומקיים האמונה בידיעת הש"י ב"ה. וכי השגחתו ויכלתו בכללים ובפרטים כולם:

בכורות ד' ט' סהי"ד ה' בכורים פי"ב סה"מ מ"ע פ"א סמ"ג עשין קמ"ה יו"ד סי' שכ"א סמ"ק סי' רמ"ב.

כב) **לפדות** פטר חמור וליתן פדיונו לכהן שנא' וכל פטר חמור תפדה בשה. שורש זו כדי שנזכור לעולם הנס שעשה לנו הקב"ה ביציאת מצרים שהרג כל בכוריהם שנמשלו לחמורים:

בכורות ד' י"ג סהי"ד ה' בכורים פי"ב סה"מ מ"ע פ"ב ע"ש סמ"ג עשין קמ"ו יו"ד סי' שכ"א סמ"ק סו' רמ"א.

כג) **לערוף** פטר חמור אם לא ירצה לפדות שנא' ואם לא תפדה וערפתו. שורש זו ג"כ מה שכתוב בפדי':

סנהדרין ד' ס"ו ערובין י"ז צ"א סהי"ד ה' שבת פכ"ז סה"מ ל"ת שכ"א ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ס"ו או"ח סי' שצ"ו.

כד) **שלא** ילך אדם חוץ לתחום שבת שנא' אל יצא איש ממקומו ביום השביעי (מלקות) שורש זו כדי שנזכור ונדע שהעולם הוא מחודש נברא יש מאין ע"י הקב"ה. לא קדמון. כמו שכתוב בתורה במצות שבת בפי' כי ששת ימים עשה ה' את השמים ואת הארץ את הים ואת כל אשר בם וינח ביום השביעי. ע"כ המצוה לדבק בה' ביום ההוא. ובפרט אנחנו הטרודים כל ימי השבוע בעסק פרנסתינו וביום שבת קודש ראוי לכל אדם שלא לבלות היום בהבלים רק בתורה ועבודה ועבודה ובכל עונג לשם שמים. ושינוח במקום א' כלומר שלא נלך בדרך רק דרך קצת טיול ועונג הותרה:

מכות ד"ד סהי"ד ה' יסוה"ת פ"א סה"מ מ"ע א' סמ"ג עשין א' או"ח סי' ס"א סמ"ק סי' א'.

כה) **לידע** שיש שם אלוה שנא' אנכי ה' אלהיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים. שורש זו אין צריך ביאור כי ידוע הדבר ונגלה לכל שהאמונה הזאת הוא יסוד הדת ובזה אין להאריך:

מכות ד"ד סהי"ד ה' יסוה"ת פ"א סה"מ ל"ת א' סמ"ג לאוין א'.

כו) **שלא** לעלות במחשבה שיש שם אלוה זולתו שנא' לא יהי' לך אלהים אחרים על פני:

סהי"ד ה' ע"ז פ"ג סה"מ ל"ת ב' סמ"ג לאוין ב' סמ"ק סי' קס"א.

כז) **שלא** יעשה ולא יעשו לו אחרים שום צורה שתעבד שנא' לא תעשה לך פסל וכל תמונה (מלקות) שורש זו ידוע להרחיק האלילים:

סנהדרין ד' ס"ב ע"ז י"ג וד' מ"ג סהי"ד ה' ע"ז פ"ג סה"מ ל"ת ה' סמ"ג לאוין י"ט יו"ד סי' ק"ך סמ"ק סי' ס"ד.

כח) **שלא** להשתחוות לע"ז אפי' אין דרך עבודתם בכך שנא' לא תשתחוה להם. (בעדים ובהתראה סקילה, מזיד כרת, שוגג חטאת), שורש זו ידוע:

דסנהדרין ס"ג ע"ז נ"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ג סה סה"מ ל"ת ה' סמ"ג לאוין י"ז ועי' סמ"ג לאוין י"ח ובלאוין דסמ"ג סי' ב' סמ"ק סי' ס"ג.

כט) **שלא** לעבוד ע"ז בדברים שדרכה להעבד אעפ"י שעבודתם דרך בזיון שנא' ולא תעבדם (סקילה) שרשה ג"כ ידוע:

שבועות ד' ך"ה ברכות ל"ג סהי"ד ה' שבועות פ"א ה' סה"מ ל"ת ס"ב סמ"ג לאוין רל"ח יו"ד סי' רל"ו או"ח סי' רט"ו סמ"ק סי' קכ"ט.

ל) **שלא** לישבע לשוא שנא' לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי לא ינקה את וגו' (מלקות) שורש זו שכל אדם יקבע זה בלבו למצוה לבל נזכיר שמו הקדוש לבטלה בפרט שבועות שקר חלילה ומ"מ לדבר מצוה הסכימו חכז"ל להיתר:

פסחים ק"ו ב"ב צ"ו ברכות ך' נ"ב שבת ק"ח קי"ט סהי"ד ה' שבת פכ"ט ל' סה"מ מ"ע קנ"ה סמ"ג עשין ך"ט או"ח סי' רמ"ב ר"ס רס"ב רע"א ר"פ רפ"ט עד סי' ש"א. סמ"ק סי' ר"ס.

לא) **לקדש** את יום השבת שנא' זכור את יום השבת לקדשו שורש זו כאשר אמרנו שנקבע בלבינו אמונת חידוש העולם וזכרהו על היין לפי שטבע האדם מתעורר בו הרבה. שהוא סועד ומשמח לבב אנוש ואם הפת חביב עליו יותר יקדש על הפת. וביציאתו להבדיל על היין דוקא כי אז יותר תאב לשתי':

כריתות ב' סנהדרין ס"ו שבת פכ"ג סהי"ד ה' שבת פ"א וה' שגגות פ"ז סה"מ ל"ת ש"כ סמ"ג לאוין ס"ה או"ח סי' ש"א סמ"ק סי' רפ"א.

לב) **שלא** לעשות מלאכה בשבת שנא' לא תעשה כל מלאכה (בעדים ובהתראה סקילה, במזיד כרת, בשוגג חטאת), שורש זו, שנהי' פנוים מעסקינו לכבוד היום כדי לקבוע בנפשותינו אמונת חידוש העולם כנ"ל שהוא חבל המושכת כל יסוד הדת. וגם יש בו זכירת נס מצרים שהיינו שם עבדים ולא היינו יכולים לנוח בעת חפצינו במנוחה והקב"ה הצילנו מידם וציונו לנוח ביום השביעי:

קדושין ל"א סהי"ד ה' ממרים פ"ו סה"מ מ"ע ר"י סמ"ג עשין קי"ב יו"ד סי' רמ"ה סמ"ק סי' נ'.

לג) **לכבד** אב ואם שנא' כבד את אביך ואת אמך למען יאריכון ימיך. שורש זו שיכיר האדם ויגמול חסד למי שעשה עמו לטובה ולא יהי' כפוי טובה והאב והאם הם סיבת היותו בעולם. ע"כ ראוי לעשות להם כבוד בכל יכלתו. ומזה יעלה על לבו להכיר טובת האל ית"ש. שהוא סיבתו וסיבת אבותיו וכי הוא הוציאו לאויר העולם וסיפק כל צרכו כל ימיו ונתן בו נפש יודעת ומושכלת ומזה יערך במחשבתו כמה ראוי להזהר בעבודתו ב"ה:

סנהדרין ע"ו סהי"ד ה' רוצח פ"א סה"מ ל"ת רפ"ט סמ"ג לאוין ק"ס סי' תכ"ה יו"ד סי' של"ט סמ"ק סי' פ"ב.

לד) **שלא** להרוג נפש שנא' לא תרצח (בסייף) שורש זו, ידוע הוא ג"כ ממאמר חכז"ל כל המאבד נפש אחת מישראל כאילו אבד עולם מלא. ובכלל זה המלבין פני חבירו והמונע צדקה. והיורד לאומנת חבירו:

סנהדרין ד' פ"ד כתיבות מ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"א פ"ג סה"מ ל"ת שמ"ז סמ"ג לאוין צ"ו אה"ע י"ז ך' ך"ו סמ"ק סי' ד"ש.

לה) **שלא** לבא על אשת איש שנא' לא תנאף (שניהם בחנק. ואם היא נערה מאורסה שניהם בסקילה. ואם היא בת כהן היא בשריפה והוא בחנק). שורש זו חפץ השי"ת ב"ה שיתיישב העולם כל אחד ממינו ומבת זוגו ולא יתערבו המשפחות. כי כשלון גדולה באה ממנו ועוד היא סיבה לכמה רעות בעולם:

סנהדרין פ"ה סהי"ד ה' גניבה פ"ט סה"מ ל"ת רמ"ג סמ"ג לאוין קנ"ד סמ"ק סי' רס"ב.

לו) **שלא** לגנוב נפש מישראל שנא' לא תגנוב (ואם מכרו בחנק). שורש זו נגלה הוא לכל ובכללה גם הגונב דעת חבירו:

סנהדרין ך"ט ל"ז סהי"ד ה' עדות פי"ז סה"מ ל"ת רפ"ה סמ"ג לאוין רט"ז חו"מ סי' ך"ח סמ"ק סי' רל"ה.

לז) **שלא** להעיד שקר שנא' לא תענה ברעך עד שקר. (מלקות) שורש זו הוא נגלה שהשקר הוא נמאס לעין כל משכיל ותכלית האמיתית שכל דברי ריבות ודו"ד של בני אדם מתבטלים, ע"פ עדות אמת. וא"כ העדות שקר היא סיבה לחורבן ישוב העולם:

ב"מ ד' ה' סהי"ד ה' גזילה פ"א סה"מ ל"ת רס"ה סמ"ג לאוין קנ"ד חו"מ סי' שנ"ט סמ"ק סי' י"ט.

לח) **שלא** לחמוד דבר של חבירו שנא' לא תחמוד. שורש זו שמדות החימוד אם יקבענו האדם במחשבתו רעה היא מאוד וגורמת לאדם תקלות הרבה וכרם נבות יוכיח:

ר"ה ך"ד ע"ז מ"ג סהי"ד ה' ע"ז פ"ג וה' בית הבחירה פ"ז סה"מ ל"ת ד' סמ"ג לאוין ך"ד יו"ד סי' קמ"א סמ"ק סי' קס"ב.

לט) **שלא** לעשות צורת אדם שנא' לא תעשון אתי אלהי כסף ואלהי זהב לא תעשו לכם. שלא לעשות צורת אדם כלל אפילו לנוי:

מדות פ"ג סהי"ד ה' ב' הבחירה פ"א סה"מ ל"ת ע"ט סמ"ג לאוין ר"צ.

מ) **שלא** לבנות אבני מזבח גזית שנא' לא תבנה אתהן גזית (מלקות). שורש זו, כי בסיבת המזבח תבוא לנו מחילת העון והברכה והשלום. ע"כ אין ראוי שיעשה בכלים המוכנים להשחתה וזהו ברזל שכורת ומוכן תמיד לשפוך דם. וכאשר הקדמנו שהאדם נפעל כפי פעולותיו ומחשבתו הולך אחר מעשיו. ע"כ ראוי לעשות דמיונות הפעולות כפי כוונת הדברים. והמשכיל יבין:

יום ג' בחודש

סהי"ד ה' בית הבחירה פ"א סה"מ ל"ת פ' סמ"ג לאוין רצ"א.

מא) **שלא** לעלות במעלות על המזבח כדי שלא תתגלה ערות העולה שנא' ולא תעלה במעלות על מזבחי אשר לא תגלה ערותך עליו. (מלקות). שלא יעשה מדריגות כדי שיעלה. שלא ינהוג שום קלות ראש:
קדושין י"ד סהי"ד ה' עבדים פ"א עד פ"ב סה"מ מ"ע רל"ב סמ"ג עשין פ"ג.
מב) **לדון** בדין עבד עברי בכל הלכותיו שנא' כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם. שורש זו. שבחר בנו האל ית"ש. עם קדוש מעוטר במדות טובות ומועילות ע"כ הזהרנו לרחם על אשר הוא תחת ידינו ולגמול חסד עמו ככתוב בפרשה:
קדושין י"ח סהי"ד ה' עבדים פ"ד סה"מ מ"ע רל"ג סמ"ג עשין פ"ד.
מג) **לייעד** אמה העברי' לו או לבנו שנא' אם רעה בעיני אדוני' אשר לא יעדה וגו' ואם לבנו ייעדנה. שורש זו. שריחם האל ית"ש. על העני' הנמכרת. ליעדה לו או לבנו. וציוה הבורא להקונה לישא אותה ולעשותה גברת. כי אל חנון ורחום הוא:
קדושין י"ט סהי"ד ה' עבדים פ"ד סה"מ מ"ע רל"ד סמ"ג עשין פ"ה.
מד) **לפדות** אמה העברי' אם לא רצה לייעדה שנא' והפדה. שורש זו. שיסייע האדון בפדיונה אם לא רצה לייעדה. ר"מ הבבלי רמז כאן על הפסוק אם רעה בעיני אדוני' אשר לא יעדה והפדה, שבן דוד בא אפילו בדור שכולו חייב זהו שאמר אם רעה בעיני אדוני' והפדה:
קדושין י"ח סהי"ד ה' עבדים פ"ד סה"מ ל"ת רס"א סמ"ג לאוין קע"ח.
מה) **שלא** למכור אמה העברי' שנא' לא ימשול למכרה בבגדו בה. שורש זו. שרצה האל ית"ש לזכותינו וצונו להתנהג במדת החמלה האהובה לפניו ית':
כתובות מ"ז סהי"ד ה' אישות פי"ב י"ג י"ד סה"מ ל"ת רס"ב סמ"ג לאוין פ"א אה"ע סי' ע' ע"ג ע"ו או"ח סי' ר"מ סמ"ק סי' רע"ו רע"ז.
מו) **שלא** למנוע מאמה העברי' ומכ"ש שאר בנות ישראל שאר והוא מזונתה כסותה כפשוטו ועונתה דרך ארץ שנא' ואם אחרת יקח לו שארה כסותה ועונתה לא יגרע:
סנהדרין ד' פ"ד סהי"ד ה' ממרים פ"ה סה"מ ל"ת שי"ט סמ"ג לאוין קי"ט יו"ד סי' רמ"א.
מז) **שלא** להכות אב ואם. שנא' מכה אביו ואמו מות יומת (חנק) שורש זו לייסר הנבלים שהרימו יד במי שהביאם לעולם ברצון האל ית"ש. ועשה להם כמה טובות ומלך במשפט יעמיד ארץ:
סנהדרין מ"ט סהי"ד ה' סנהדרין פי"ד סה"מ מ"ע רכ"ו ורמב"ן בשורש י"ד סמ"ג עשין ק'.

מח) **לדון** בחנק שנא' מכה איש ומת מות יומת. שורש זו נגלה לכל כי מלך במשפט יעמיד ארץ ואלולי יראת המשפט איש את רעהו חיים בלעו. ע"כ ציונו האל ית"ש להמית הרוצח:
ב"ק ד' פ"ג סהי"ד ה' חובל ומזיק פ"א סה"מ מ"ע רל"ו סמ"ג עשין ע' חו"מ סי' א' ות"ב.
מט) **לדון** דיני קנסות שנא' וכי יריבון אנשים והכה איש את רעהו. שורש זו בכלל כל מה שבא בתורה בענין הדין אין צריך ליגע אחר טעמו של דבר כי אי אפשר לארץ בלתי המשפט:
סנהדרין מ"ט ע"ו סהי"ד ה' סנהדרין פי"ד סה"מ מ"ע רכ"ו ורמב"ן בשורש י"ד סמ"ג עשין צ"ט.
נ) **להיות** ב"ד הורגין בסייף שנא' נקום ינקם זה הוא המכה עבדו אפ לו כנעני ומת תחת ידו מיתתו בסייף. שורש זו. שרצה האל ית"ש לעקור מתוך עם סגולתו הקדושים רוע הלב והאכזריות וכל מי שיגביר עליו הכעס ויכה מכת מות אפי' לעבדו. מות יומת העושה כך:
ב"ק בששה פרקי הראשונים סהי"ד ה' נזקי ממון פ"א סה"מ מ"ע רל"ז סמ"ג עשין ס"ו חו"מ סי' שפ"ט עד סי' ת'.
נא) **לדון** דין שור שנא' וכי יגח שור איש. דבר הכתוב בהוה. וכל הבהמה וחי' ועוף שהזיקו חייבין. וכבר אמרו שכל המצות הבאות לנו על דבר המשפט. שורש אחד להן. ודבר מושכל הוא ואין צריך לחזור אותו בכל אחת ואחת:
קדושין נ"ו ב"ק מ"א סהי"ד ה' מאכלות אסורות פ"ד סה"מ ל"ת קפ"ח סמ"ג לאוין קל"ה.
נב) **שלא** לאכול בשר שור הנסקל שנא' ולא יאכל את בשרו (מלקות). שורש זו שנדע שכל מי שבאה תקלה על ידו ואפי' בהמה. הוא מרוחק ונמאס כדי להזהר בכל מעשינו שלא תצא תקלה מתחת ידינו לעולם:
ב"ק ד' מ"ט עד ד' נ"ג סהי"ד ה' נזקי ממון פי"ב י"ג סה"מ מ"ע רל"ח סמ"ג עשין ס"ח חו"מ סי' ת"י.
נג) **לדון דיני** בור. שנא' כי יפתח איש בור. מצוה לדון דינו עפ"י משפט האמור:
ב"ק פרק ז' סנהדרין ע"ב סהי"ד ה' גניבה פ"ג ופ"ט סה"מ מ"ע רל"ט סמ"ג עשין ע"א חו"מ סי' שמ"ח.
נד) **לדון דיני** גנב שנא' וכי **יגנוב** איש שור או שה. ג"כ מצוה לדון דינו כידוע:
ב"ק פרק א' ב' ג' גיטין פ"ה סהי"ד ה' נזקי ממון פ"א ג'. סה"מ מ"ע ר"מ סמ"ג עשין ס"ז חו"מ סי' ש"צ.

נה) **לדון** בנזקי מבעה והוא הנקרא מבעיר והוא תולדות שן שנא' כי יבעיר איש שדה או כרם ושילח את בעירה וביער בשדה אחר. שורש מצות המשפט הוא ידוע:
ב"ק ך"ב ס' סהי"ד ה' נזקי ממון פי"ד סה"מ מ"ע רמ"א סמ"ג עשין ס"ט חו"מ סי' תי"ח.
נו) **לדון** בנזקי האש שנא' כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש או הקמה שורשה ג"כ ידוע ע"פ המשפט:
ב"ק פרק ט' ב"מ פרק ג' סהי"ד ה' שאלה ופקדון פ"ד סה"מ מ"ע רמ"ב סמ"ג עשין פ"ח חו"מ סי' רצ"א.
נז) **לדון** בדין שומר חנם שנא' כי יתן איש אל רעהו כסף או כלים לשמור וגונב. ידוע משפטו:
ב"ק פרק ג' ב"מ פרק ג' ופ"ח שבועות פרק ה' סהי"ד ה' טוען ונטען סה"מ מ"ע רמ"ו סמ"ג עשין צ"ה חו"מ סי' פ"ז,
נח) **לדון** בדיני שומר חנם טוען ונטען שנא' על כל דבר פשע על שור וגו':
ב"ק פרק ו' ופרק ח' ב"מ פרק ג' ופרק ח' שבועות פרק ח' סהי"ד ה' שכירות פ"א סה"מ מ"ע רמ"ג סמ"ג עשין פ"ט חו"מ סי' ש"ג.
נט) **לדון** בדין שומר שכר שנא' כי יתן איש אל רעהו חמור או שור וגו':
ב"מ פר' ח' שבועות פר' ח' סהי"ד ה' שאלה פ"א ו' וה' שכירות פר' א' סה"מ מ"ע רמ"ד סמ"ג עשין צ"ב חו"מ סי' רצ"ג ש"ג ש"ו.
ס) **לדון** דיני שואל שנא' וכי ישאל איש מעם רעהו ונשבר:

יום ד' בחודש

כתובות פרק ג' ד' סהי"ד ה' נערה בתולה פ"א סה"מ מ"ע ר"ך סמ"ג עשין נ"ג אה"ע סי' קע"ז.
סא) **לקנוס** המפתה שנא' וכי יפתה איש בתולה אשר לא אורסה. לקנוס המפתה שיקחנה לאשה וכתב החזקוני הטעם שאם יקחנה אחר יזכור תמיד גנותה:
סנהדרין ס"ז סהי"ד ה' סנהדרין פי"ד סה"מ ל"ת ש"י סמ"ג לאוין קצ"ח.
סב) **שלא** להחיות מכשף שנא' מכשפה לא תחי'. שורש זו. שהכשוף הוא ענין רע מאוד וגורם כמה תקלות לבני אדם ע"כ ציוה הקב"ה לסלק מן העולם המשתדל בזה לפי שהוא כנגד רצון הש"י שהוא ית' חפץ בישובו של עולם ושיתנהג הכל בדרך הטבע שהוטבע בתחילת הבריאה וזה בא לשנות הכל. ואין להאריך בזה. כי הדברים ידועים. ועיי' בחינוך ז"ל שחקרם והבינם בטוב טעם ודעת. אבל באריכות גדול:

ב"מ נ"ח נ"ט סהי"ד ה' מכירה פ"ד סה"מ ל"ת קנ"ב קנ"ג סמ"ג לאוין קע"ב קע"ג חו"מ סי' רכ"ח סמ"ק סי' פ"א.

סג) **שלא** להונות הגר בדברים שנא' וגר לא תונה אפי' בדברים. שורש זו. לבל נעשה שום רעה. לאיש אשר ביניכם בלי עוזר וסומך. ומתוך גדרים כאלו נקנה נפש יקרה הראוי לקבלת טובת האל ית"ש:

סד) **שלא** להונות גר צדק בממון שנא' ולא תלחצנו:

סהי"ד ה' דעות פ"ו סה"מ ל"ת רנ"ו סמ"ג לאוין ח' ע"ש ברמזים סי' ז' ח' סמ"ק סי' פ"ו פ"ז,

סה) **שלא** לענות יתום ואלמנה שנא' כל אלמנה ויתום לא תענון. שורש זו. כנ"ל בענין הגר. לפי שאל הם תשי כח שאין להם מי שיטען טענותם כמו שהי' איש האלמנה ואביהם של יתומים קיים ועל כן הזהירה תורתינו הקדושה לקנות מדת החסד והרחמים. ונהפוך בזכותם בכל דבר יותר ויותר משהיינו עושים אם הי' האב קיים:

כתובות ס"ז ב"מ ד' ע"א סהי"ד ה' מלוה פ"א סה"מ מ"ע קצ"ז סמ"ג עשין צ"ג חו"מ סי' צ"ז סמ"ק סי' רמ"ח.

סו) **להלוות** לעניי ישראל שנא' אם כסף תלוה את עמי את העני. שורש זו. שנהי' מורגלים ומלומדים במדת החסד להלוות לעני בשעת דחקו. הגם שהוא יתברך יספיק לעני די מחסורו זולתינו. אלא שהוא מחסדו ית' עלינו שנעשינו שלוחים לו כדי לזכותינו במדות טובות כמאמר אשרי משכיל אל דל:

ב"מ דף ע"ח סהי"ד ה' מלוה פי"א סה"מ ל"ת רל"ד סמ"ג לאוין קכ"ה חו"מ סי' צ"ז.

סז) **שלא** יתבע מלוה לעני ולא יצר לו כשידע שאין לו שנא' ולא תהי' לו כנושה. שורש זו. לקנות מדת החסד וחמלה וחנינה שלא לתבוע חוב מהלוה עני כשנדע שאין לו:

ב"מ ד' ע"א ע"ב סהי"ד ה' מלוה פ"ד סה"מ ל"ת רל"ז סמ"ג לאוין קצ"ג יו"ד סי' ק"ס סמ"ק סי' רנ"ט.

סח) **שלא** להשית ידו בין מלוה בריבית ללוה להיות ערב סופר ועד. שנא' ולא תשימון עליו נשך. שורש זו. ציוה הש"י להסיר מכשול מעם הקדוש לבל יבלע חיל חבירו מבלי שירגיש בעצמו עד שימצא ביתו ריקם מכל כי כן דרך הריבית ע"כ נקרא נשך ואזהרה שלא להיות ערב וסופר ועד ע"כ אמר בלשון רבים תשימון:

שבועות ל"ה ל"ו סנהדרין נ"ו סהי"ד ה' ע"ז פ"ב וה' סנהדרין פ' כ"ו סה"מ ל"ת שט"ו שם ובשורש ט' סמ"ג לאוין ט"ז ור"ט חו"מ סי' כ"ז תכ"ה סמ"ק סי' קכ"ה.

סט) **שלא** לברך השם שנא' אלהים לא תקלל. (סקילה):

ע) **שלא** לקלל הדיינים שנא' אלהים לא תקלל. (בשם או בכינוי לוקה שתים). שורש זו. כי בקללת הדיין תקלות רבות יתעוררו:
מכילתא סנהדרין ס"ו סהי"ד ה' סנהדרין פ' כ"ו סה"מ ל"ת שט"ז סמ"ג לאוין ר"י חו"מ סי' ך"ז.
עא) **שלא** לקלל נשיא או מלך שנא' ונשיא בעמך לא תאור (לוקה ג') הזהירנו התורה הקדושה על כל ראש בין מלך בין נשיא שלא נקל בכבודו ושלא לקללו כי אי אפשר לישובו של עולם מבלי ראש ומנהיג. ע"כ מצווים אנחנו לכבדו בכל מיני כבוד:
תמורה ד' ד' תרומות פ"ג סהי"ד ה' תרומות פ"ג סה"מ ל"ת קנ"ד סמ"ג לאוין רנ"ג יו"ד סי' של"א.
עב) **שלא** להקדים תרומה לבכורים. ומעשר לתרומה שנא' מלאתך ודמעך לא תאחר (אין לוקה עליו שאין בו מעשה. שורש זו. לעשות הכל על סדרן כאשר סידרו חכז"ל בכורים תרומה גדולה מעשר ראשון מעשר שני כי התרומות והמעשרות הם דבר גדול לקיום הדת:
חולין ס"ח מכות י"ח וע"ש בתוספות סהי"ד ה' מאכלות אסורות פ"ד ה' וה' שחיטות פ"ה וה' מעשה הקרבנות פי"א וה' קרבן פסח פ"ט סה"מ ל"ת קפ"א ע"ש סמ"ג לאוין קל"ד יו"ד סי' י"ד ך"ט סמ"ק סימן ר"א ולענין לאו שבכללות עי' תו' חולין ק"ב ותוס' מכות י"ח ובתוס' יומא ל"ו.
עג) **שלא** לאכול מבהמה טריפה שנא' ובשר בשדה טריפה לא תאכלו. (מלקות). שורש זו. לפי שהגוף הוא לי לנפש ובו תעשה פעולתה כמו הצבת ביד הנפח ואם לא יהי' הצבת טוב לא יתוקן הכלי מכוון כראוי. וכמו כן בהיות בגוף שום הפסד מאיזה ענין שיהי' אז תתבטל פעולות השכל ע"כ הזהירנו התורה הקדושה להרחיק ממאכלות אסורות ולא נתחכם לאמור. מאכל פלוני אשר אסרה התורה איננו כי אם במקום פלוני שטבעו כן ובאיש פלוני שטבעו כן. כי זה הוא עצת יצה"ר. וכל איש ישראלי יחזיק עצמו בכל אמצי כחו לעשות לעצמו אזהרות בכל האפשרי ולגדור עצמו גדר חזק ואמיץ ממאכלות אשר יהי' לו ספק אפי' כל שהוא שהם בגדר אינם מוכשרים אז טוב לו:
מכות ך"ג שבועות ל"א סהי"ד ה' סנהדרין פרק כ"א סה"מ ל"ת ר"פ סמ"ג לאוין יו"ד חו"מ סי' י"ז סמ"ק סי' רל"ג.
עד) **שלא** לשמוע לא' מבעלי הדין כשאין חבירו עמו שנא' לא תשא שמע שוא. שלא יכנסו בנפש הדיין כזביו. ובכללו המספר לה"ר. והמקבלו. והמעיד עדות שקר. ואזהרה

זו גם לבעלי הדין שלא יטעון טענותיו אם אין חבירו עמו. וע"ז נאמר ג"כ מדבר שקר תרחק:
ב"ק ע"ב סנהדרין כ"ה סהי"ד ה' עדות פ"י סה"מ ל"ת רפ"ו סמ"ג לאוין רי"ד חו"מ סי' ל"ד סמ"ק סי' רל"ו.
עה) **שלא** יעיד בעל עבירות שנא' אל תשת ידך עם רשע להיות עד חמס. שורש זו. שכל מי שעל עצמו לא חס ולא יחוש על מעשיו הרעים על אחרים לכ"ש. ע"כ אין ראוי להאמינו בשום דבר:
סנהדרין ד' ב' ול"ג סהי"ד ה' סנהדרין פ"ח סה"מ ל"ת רפ"ב סמ"ג לאוין קצ"ה.
עו) **שלא** להרוג עד שיהי' המחייבים יותר על המזכים שנים שנא' לא תהיה אחרי רבים לרעות:
סנהדרין ד' ל"ו סהי"ד ה' סנהדרין פ"י סה"מ ל"ת רפ"ג ועי' סמ"ג לאוין קצ"ו.
עז) **שלא** ילמד חובה מי שלמד זכית תחלה בדיני נפשות שנא' לא תענה על ריב לנטות. אזהרה לדיין שלא יסכים בדעתו אחר דעת דיין אחר גדול או אחר דיעות הרוב לא לחוב ולא לזכות. אם לא יהא הדבר אצלו מובן בשכלו. ולא יבטח ולא יסמוך על שום אחד מהדיינים ולא על הרוב רק יתן דעתו מהבנתו אשר חננו ה':
סנהדרין ב' ב"מ נ"ט חולין י"ד סהי"ד ה' סנהדרין פ"ח סה"מ מ"ע קע"ה סמ"ג צ"ח חו"מ סי' י"ח סמ"ק סי' רכ"ה.
עח) **לנטות** אחרי הרוב שנא' אחרי רבים להטות. שורש זו. לחזק קיום דתינו ולקבל דעת רוב החכמים והצדיקים כי תורה אחת לכולנו ואין לנו לזוז מדעתם וחלילה לשום יחיד לדון לפי עניות דעתו וסברתו:
חולין ד' קל"ד סהי"ד ה' סנהדרין פ"ק סה"מ ל"ת רע"ז סמ"ג לאוין ר"ג חו"מ סי' י"ז סמ"ק סי' רכ"ט.
עט) **שלא** לרחם על העני בדין שנא' ודל לא תהדר בריבו. שורש זו. ידוע והשכל ג"כ מעיד על זה. שראוי ונכון הוא שיהי' דל ועשיר שווים בעיני הדיין בלי שום נשיאת פנים אפי' לאחד:
ב"מ ד' ל"ב סהי"ד ה' רוצח פי"ג סה"מ מ"ע ר"ב סמ"ג עשין פ' חו"מ סי' רע"ב סמ"ק סי' ל"ד.
פ) **לפרוק** מעל בהמת חבירו הרובצת תחת משאה שנא' כי תראה חמור שונאך רובץ תחת משאו וחדלת מעזוב לו עזוב תעזוב עמו. שורש זו. להחזיק במדת החמלה. ולא

בלבד להמצטער בגופו אלא אפי' המצטער באבידת ממונו. מצוה עלינו לחמול עליו ולהצילו. עזב לשון ויעזבו את חומת ירושלים מלשון חוזק:

יום ה' בחודש

מכילתא סהי"ד ה' סנהדרין פ"כ סה"מ ל"ת רע"ח סמ"ג לאוין ר"ה ר"ו חו"מ סי' י"ז.

פא) **שלא** להטות הדין על בעל עבירה שנא' לא תטה משפט אביונך בריבו. שורש זו. להשוית הדין אמת ודבר מושכל הוא. פי' אביון במצות. ואל תאמר בלבבך מפני שהוא רשע מצוה להטות דינו. רק תתאמץ:

סנהדרין ל"ז סהי"ד ה' סנהדרין פ"ך סה"מ ל"ת ר"צ ורמב"ן שם. סמ"ג לאוין ר' ואומדנא דדיני ממונות סהי"ד שם פכ"ד חו"מ סי' ט"ו.

פב) **שלא** לחתוך הדין באומד הדעת אפי' ראוהו רודף ובידו חרב ובה דם. וההרוג מפרפר עד שיראו עדים גוף הדבר שנא' ונקי וצדיק אל תהרוג. שורש זו. שלא לחתוך הדין באומד הדעת להרגו אפילו ראוהו רודף ובידו חרב ובה דם עד שיהי' עדים מבוררים:

כתובות ק"ה סהי"ד ה' סנהדרין פך"ג סה"מ ל"ת רע"ד סמ"ג לאוין ר"מ חו"מ סי' ט' סמ"ק סי' ר"ל.

פג) **שלא** ליקח שוחד שנא' ושוחד לא תקח. שורש זו. שאסור ליקח שוחד אפי' לדון דין לאמתו כדי להסיר מבינינו ההרגל הרע. אולי חלילה יבא מתוך כך לדין בלקיחת שוחד דיני שקר. ודבר ברור הוא ולזה אין צריך מופת:

שביעית סהי"ד ה' שמיטה פ"ד סה"מ מ"ע קל"ד סמ"ג עשין קמ"ח.

פד) **להשמיט** בשנה השביעית מה שתוציא הארץ שנא' והשביעית תשמטנה ונטשתה. שורש זו. לקבוע בלבנו אמונה חזקה בהש"י כמו ששבת ביום השביעי מבריאת עולם. כך ציוה עלינו לשבות בשנה השביעית ולהאמין שהארץ המוציאה התבואות והפירות בכל שנה לא בכחה ובסגולתה רק בכח אדון האדונים ב"ה. וכשהוא חפץ ומצוה עלינו להפקירם מלבד השביתה ובזה יש עוד תועלת להאדם לקנות מדות הוותרנות. כי אין נדיב כהנותן מבלי תקוה להגמול ועוד תועלת כי בזה קונה אדם לעצמו מדת הבטחון בש"י ב"ה:

שבת נ"א קנ"ד ב"ק י"ד ע"ז ד' י"ד יבמות מ"ח כריתות פ"א סהי"ד ה' שבת פ"א כ' סה"מ מ"ע קנ"ד סמ"ג עשין ל' או"ח ה' שבת סי' רמ"ו ש"ה.

פה) **לשבות** בשבת שנא' וביום השביעי תשבות. נכפלה מצות שבת קודש י"ב פעמים בתורה:

סנהדרין ס"ג סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת י"ד וע"ש ל"ת כ"ו סמ"ג לאוין ל"ב יו"ד סי' קמ"ז.

פו) **שלא** לישבע בשם ע"ז שנא' ושם אלהים אחרים לא תזכירו להרחיק כל ענין ע"ז אפי' בדיבור:

סנהדרין נ' ס"ג סהי"ד ה' ע"ז פ"ד סה"מ ל"ת ט"ו סמ"ג לאוין ך"ג סמ"ק סי' קי"ט.

פז) **שלא** להדיח אחר ע"ז שנא' לא ישמע על פיך (מלקות):

חגיגה ד' י' סהי"ד ה' חגיגה פ"א סה"מ מ"ע נ"ב סמ"ג עשין רכ"ז.

פח) **לחוג** בשלש רגלים בשנה שנא' שלש רגלים תחוג לי בשנה. מצות עליית רגלים:

פסחים ס"ג סהי"ד ה' ק"פ פ"א סה"מ ל"ת קט"ו סמ"ג לאוין שמ"ז.

פט) **שלא** לשחוט הפסח ועדיין חמץ קיים שנא' לא תשחוט על חמץ ודם זבחי. ואם הניח החמץ ברשותו מדעתו ושחט (לוקה):

פסחים נ"ט סהי"ד ה' ק"פ פ"א סה"מ ל"ת קט"ז סמ"ג לאוין שמ"ח.

צ) **שלא** להלין אמורי הפסח שנא' ולא ילין חלב חגי עד בקר:

תרומות פי"א ב"ב ד' ך"ו מס' בכורים סהי"ד ה' בכורים בד' פרקים סה"מ מ"ע קך"ה סמ"ג עשין קל"ט.

צא) **להביא** ביכורים לבית הבחירה שנא' ראשית בכורי אדמתך תביא בית ה' אלהיך. שורש זו. להעלות דבר ה' על ראש שמחתינו ונדע ונזכור שמאתו ית' יגיע לנו כל הברכות בעולם והכל שלו ית'. ע"כ העיקר מצות בכורים מז' מינים שנשתבחה א"י חטה שעורה גפן תאנה ורמון זתים ותמרים. הסמוכים לירושלים מביאים והרחוקים הי' מייבשין. והקב"ה ציוה אותנו להביא להכהנים משרתי ביתו ראשית הפרי. ומתוך קבלת מלכותו ית' עלינו. והודאותינו לפניו נהי' ראוים לברכה ויתברכו פירותינו:

חולין פר' ח' פסחים ך"ד סהי"ד ה' מ"א פ"ט ל"ת קפ"ו סמ"ג לאוין ק"מ קמ"א יו"ד סי' פ"ז סמ"ק סי' קע"ו.

צב) **שלא** לבשל בשר וחלב שנא' לא תבשל גדי בחלב אמו. (אע"פ שלא אכלו לוקה) שלא לאכול בו"ח וגם הבישול נאסר לנו מחמת תערובתו. ולפי הדומה הוא כמו שכתבנו בענין מכשפה לא תחי' משום שיש בעולם דברים שנאסרו לנו תערובתן בסיבת הענין שאמרנו שם ואפשר שתערובת בו"ח במעשה הבישול יהי' סיבת איסורו ג"כ מן היסוד הוא:

רמב"ם בסהי"ד ה' ע"ז פ"י סה"מ ל"ת מ"ח סמ"ג לאוין מ"ז סהי"ד ה' מלכים פ"ו פר"ד בדרך מצותיך סוף חלק ב' וח"ד סי' צ"ג צ"ד.

צנ) **שלא** לכרות ברית עם אחד משבעה עממין שנא' לא תכרות להם ולאלהיהם ברית. שורש זו. לעקור ע"ז וכל משמשי' מן העולם ואלו הז' עממין היו עיקר ע"ז ויסודה הראשון וע"כ נעקרו מארצנו:

ע"ז ד' ך' ד"א סהי"ד ה' ע"ז פ"י סה"מ ל"ת נ"א סמ"ג לאוין מ"ט יו"ד סי' קנ"א.

צד) שלא להושיב עע"ז בארץ ישראל שנא' לא ישבו בארצך:

סנהדרין פ' מס' מדות סהי"ד ה' ב' הבחירה פ"א סה"מ מ"ע ך' סמ"ג עשין קס"ג.

צה) **לבנות** בית הבחירה בכניסתם לא"י שנא' ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם. שרשם רבים הם מלספר כי לא מהיותו צריך לשבת בין אנשים ולבא בצל קורתם ציוה זה. כי השמים ושמי השמים לא יכלכלוהו אף כי הבית הזה אשר בנו בני אדם חלילה. רק דרך הפשטיות ציוה אותנו לטובתינו בנין הבית לעשות בו התפלות וקרבנות כדי להכין הלבבות לדביקות ולעבודתו יתעלה. ויתר פשטיו וטעמיו עיין בספר החינוך באריכות:

יומא ע"ב סהי"ד ה' כלי המקדש פ"ב סה"מ ל"ת פ"ו סמ"ג לאוין רצ"ו.

צו) **שלא** יצאו בדי הארון בשאת אותם שנא' בטבעות הארון יהי' הבדים לא יסורו ממנו. הרב בעלי כלי חמדה רמז הבדים ומצוה שלא יסורו לתומכי לומדי תורה אשר מונח בארון שהמה בדמות הבדים הנושאים. והכוונה הנותן מכספו ללומדי תורה אז הוא שותף ללמד תורה והרי שניהם כאחד נחשבו. ומדות הארון הי' לחצאין רמז שצריך האדם שיחזיק עצמו לעולם שאינו שלם בחכמה ומזה יומשכו לו ב' תועליות השפלות והשקידה למלאות חסרונו ואולי יש ת"ח ויאמר בלבו הן אני עץ שפל בעולם. אל יתייאש מן הרחמים וידע נאמנה שעתיד הקב"ה לעטרו בעוה"ב ומרומז זה מועשית לו זר זהב כמ"ש חכז"ל צדיקים יושבים ועטרותיהם בראשיהם ומה שכתב פורשי כנפים למעלה. שיהי' הלימוד לש"ש ולא לקנטר ח"ו ופניהם איש אל אחיו שיהי' שלוה ביניהם:

מנחות צ"ו סהי"ד ה' תמידין פ"ה ופ"ד סה"מ מ"ע ך"ז סמ"ג עשין קצ"ו.

צז) **להסדיר** הכהנים לחם הפנים ולבונה זכה לפני ה' בכל שבת שנא' ונתת על השלחן לחם הפנים לפני תמיד. שורש זו. שציונו האל ב"ה מצות תמידות בלחם לפי שבו יחי' האדם ע"כ צריך אליו להיות בו הברכה מצוי' תמיד ומתוך עסקינו בו לקיים מצות הש"י יהי' הרצון והברכה חלים עלינו ויתברך במעיו של אדם:

יומא י"ד ל"ג מנחות פ"ח פ"ט תמיד פר' ו' סהי"ד ה' תמידין פ"ג סה"מ מ"ע ך"ה סמ"ג עשין קצ"ג.

צח) **לערוך** הכהנים נרות המנורה לפני ה' באהל מועד מחוץ לפרוכת אשר על העדות יערוך אותו אהרן ובניו. שורש זו. שציונו הש"י להיות נר דלוק בביהמ"ק להגדלת הבית

ולכבוד ולתפארת בעיני הרואים כדי שיכניס האדם בלבו כשיראהו מורא וענוה והמצוה בהם ע"י משרתי ביתו הכהנים:

יומא כ"ה זבחים ט"ו י"ט סהי"ד ה' כלי המקדש פ"י סה"מ מ"ע ל"ג סמ"ג עשין קע"ג.

צט) **ללבוש** בגדי כהונה לעבודה שנא' ועשו בגדי קודש לאהרן אחיך ולבניו. שורש זו. שראוי לאדם העובד. להתלבש בבגדים מיוחדים בשעת העבודה כדי שאם יסתכל בגופו ובמלבושיו יהי' נזכר ומתעורר בלבו לפני מי הוא עובד ועכשיו בגלות החל הזה הטלית והתפלין הם בגדי עבודה לנו ע"כ ראוי להתעטף בהם רוב גופו ושלא להסיח דעתו ושלא לדבר בהם דברים בטלים חלילה. ואפשר אשר תקנו לבישת הקיטל בימים הקדושים ג"כ מטעם ההוא שהוא מיוחד לעבודת הש"י:

יומא ע"ב סהי"ד ה' כלי המקדש פרק ט' סה"מ ל"ת פ"ז פ"ח ורמב"ן שורש ה' סמ"ג לאוין רצ"ח רצ"ט.

ק) **שלא** יזח החשן מעל האפוד (מלקות). רצה הש"י לטובתינו לזכותינו בגדולת הביהמ"ק להיות כל כליו וכל מלבושי משרתיו מכוון ונכון ושלם בתכלית השלימות שלא יחסר שום נוי מכל הדברים כי זה הוא כבוד הבית:

יום ו' בחודש

קא) **שלא** יקרע המעיל שנא' שפה יהי' לפיו סביב מעשה אורג כפי תחרא יהי' לא יקרע. (מלקות). הזהירנו שילבשהו הלובש. באימה וביראה ודרך כבוד שלא יקרע כי הקריעה והשחתה הוא דרך גנאי:

פסחים נ"ט זבחים נ"ה סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פ"י סה"מ מ"ע פ"ט ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קפ"ד.

קב) **לאכול** הכהנים בשר קודש והבעלים מתכפרים שנא' ואכלו אותם אשר כופר בהם. כגון חטאת ואשם. וגם זהו מדרך הכבוד להיות הקרבן שהכפרה תלוי בו נאכל ע"י המשרתים הקדושים ובמקום קדוש:

כריתות ד' ו' מנחות מ"ט סהי"ד ה' תמידין פ"ג וה' כלי המקדש פ"ב סה"מ מ"ע ך"ח סמ"ג עשין קס"ז.

קג) **להקטיר** הכהן קטורת בכל יום שנא' והקטיר עליו אהרן קטורת סמים בבוקר ג"כ לכבוד ולגדולת הבית כי ענין הריח הטוב הוא דבר שנפש האדם נהנית בו ומתאווה אליו ומושך הלב הרבה כמו שכתבו חכז"ל שהי' מריחין בו בשעת הקטרה מיריחו עד ירושלים:

כריתות סהי"ד ה' כלי המקדש פ"ב סה"מ ל"ת פ"ב סמ"ג לאוין רצ"ט.
קד) שלא להקריב במזבח הזהב שבהיכל שום דבר עבודת חוץ מהקטרת שבכל יום והזאת הדמים ביוה"כ שנא' לא תעלה עליו קטרת זרה (מלקות):
שקלים פ"א סהי"ד ה' שקלים פ"א סה"מ מ"ע קע"א סמ"ג עשין מ"ה.
קה) **לתת** מחצית השקל בכל שנה שנא' זה יתנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל. שורש זו. שרצה הקב"ה טובתינו להיות יד כולנו שווים אחד עני ואחד עשיר שווים במצוה וכלולים יחד לטובה כל השנה בדבר הקרבנות הקרבים לפניו:
שקלים פ"א סהי"ד ה' שקלים פ"א סה"מ מ"ע קע"א סמ"ג עשין מ"ה.
קו) **לקדש** הכהן ידיו ורגליו לעבודה שנא' ורחצו אהרן ובניו את ידיהם ואת רגליהם מזה אנו יכולים ללמוד כמ"ש ספרי קדושים נטילת ידים לתפלה הוא ג"כ חובה כי תפלה היא עבודתינו:
יומא ד"ח זבחים ט"ו י"ט סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ה סה"מ מ"ע ד"ד סמ"ג עשין מ"ה.
קז) **למשוח** הכהנים גדולים ומלכים בשמן המשחה שנא' ועשית שמן משחת קודש להיות מוכן למשוח כה"ג ומלכים וכלי ביהמ"ק וזה ג"כ גדולת וכבוד הבית כדרך משל בעל הבית נכבד היא מעלתו להיות מוכן בביתו כל הצריך כדי שלא תתעכב בשום מלאכה עד הכן הצריך אלי':
כריתות ה' הוריות סהי"ד ה' כלי המקדש פ"א סמ"ג עשין מ"ה סה"מ מ"ע ל"ה סמ"ג עשין קס"ו.
קח) **שלא** למשוח זר בשמן המשחה שנא' על בשר אדם לא ייסך (במזיד כרת בשוגג חטאת קבועה). וזה ג"כ כבוד הבית:
כריתות ד' ה' סהי"ד ה' כלי המקדש פ"א סמ"ג עשין מ"ה סה"מ מ"י ל"ה סמ"ג עשין קס"ו.
קט) **שלא** לעשות שמן כשמן המאור שנא' ובמתכונתה לא תעשו כמוהו. (במזיד לוקה וחייב כרת בשוגג קרבן חטאת):
קי) **שלא** לעשות כמתכונת הקטורת וכמשקלה להריח בה שנא' והקטורת אשר תעשה במתכונתה לא תעשו לכם (במזיד חייב כרת, בשוגג חטאת):
כריתות ה' סהי"ד ה' כלי מקדש פ"ב סה"מ ל"ת פ"ה סמ"ג לאוין רצ"ד.
קיא) **שלא** לאכול ולשתות שום דבר מתקרובת ע"ז שנא' פן תכרות ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו. (מלקות ואפי' לא אכל אלא משהו ולא שתה אלא טיפת יין נסך שנא' ולא ידבק מאומה וגו'). שורש זו. שלא לאכול ולשתות מתקרובי ע"ז וייי"נ בכלל ולהרחיק כל ענין מבין עינינו:
שביעית פ"ג סהי"ד ה' שמיטה פ"א סה"מ מ"ע קל"ה סמ"ג עשין קמ"ז.

קיב) לשבות מעבודת הארץ בשנה השביעית שנא' ששת ימים תעבוד וביום השביעי תשבות בחריש ובקציר תשבות. נכפלה מצוה זו כמה פעמים שיהי' שנה השביעית שנת שבתון לארץ כמו יום השביעי שבת ככתוב למעלה ענינה:
ע"ז ך"ט ע"ג סהי"ד ה' מ"א פי"א וה' ע"ז פ"ט סה"מ ל"ת קצ"ד ע"ש ובהשגות סמ"ג לאוין קמ"ח יו"ד סי' קל"ג וסי' קנ"ב סמ"ג סי' רפ"ג.
קיג) **שלא** לאכול בשר וחלב שנא' לא תבשל גדי בחלב אמו (מלקוח) זה הכתוב בא לאסור האכילה והנאה:
חולין קט"ו נזיר ל"ז פסחים ך"ד סהי"ד ה' מ"א פ"ט י"ד סה"מ ל"ת קפ"ז סמ"ג לאוין קמ"א יו"ד סי' פ"ז סמ"ג סי' רס"ג.
קיד) **שלא** לענוש מי שחייב מלקות או א' מארבע מיתות ב"ד בשבת שנא' לא תבערו אש בכל מושבותיכם ביום השבת כי רצה הש"י לכבד היום הזה שימצאו בו מנוחה גם החוטאים והחייבים:
יבמות ד' ו' סנהדרין ל"ה סהי"ד ה' שבת פך"ד סה"מ ל"ת שך"ב סמ"ג לאוין ס"ז או"ח סי' של"ט חו"מ סי' ה'.
קטו) **לעשות** מעשה העולה כמשפטה שנא' אם עולה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבנו. שורש זו. מפני שהקרבן הוא דמיון חזק להשפיל נפש המתאווה. שרואה שבע"ח כמוהו רק שאין בו שכל נשרף כן נפש החוטאת מצד חולשת השכל תכלה אם יתמיד בפעולותיו הבהמיות ומזה יתגדל נפש השכליות:
מנחות פר' ה' ו' ט' סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"ג סה"מ מ"ע ס"ז ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קפ"ו.
קטז) **לעשות** מעשה המנחה כמשפטה שנא' ונפש כי תקריב קרבן מנחה. סדר הבאתן מביא סולת בכלי זהב או כסף או מתכת ומוליכה לכהן והכהן מוליכה אל המזבח וקומץ בראשי אצבעותיו ומקטיר הקומץ במזבח והשאר נאכל לכהנים:
מנחות נ"ח סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"ה סה"מ ל"ת צ"ח ובשורש ט' ורמב"ן שם סמ"ג לאוין שי"ח שי"ט.
קיז) **שלא** להקטיר שאור ודבש שנא' כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה'. (מלקות). הרחקת השאור הוא רמז מפני שהחמץ נעשה בשהי' גדולה ומצות קרבן צריך שיהי' בזריזות ומהירות ככל עבודת הבורא ית'. הוי קל כנשר וגו' והרחקת הדבש הוא רמז שימעט האדם ממאכלים מתוקים לחכו כמנהג זולל וסובא אבל החכם יתן אל לבו ליהנות ממאכלים המחזיקים גופו ושומרים בריאת אבריו לעבודת הבורא ית"ש:

מנחות י"ט ך' סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"ה סה"מ ל"ת צ"ט מ"ע ס"ב סמ"ג לאוין ש"ך עשין קע"ט.
קיח) שלא להשבית המלח מעל הקרבנות שנא' ולא תשבית מלח ברית אלהיך מעל מנחתיך:
קיט) למלוח כל קרבן שנא' על כל קרבניך תקריב מלח. שורש זו. כמו שהתבשיל לא יערב לאיש בלי מלח כך הקרבן תהי' פעולתו שלימה ועוד רמז מפני שהמלח מקיים כל דבר ומציל מההפסד ורקבון כך במעשה הקרבנות ינצל האדם מן ההפסד ותשמור נפשו ותשאר קיימת לעד:
הוריות פ"א ב' סהי"ד ה' שגגות פי"ב סה"מ מ"ע ס"ח סמ"ג עשין רי"ז.
קכ) להקריב ב"ד קרבן אם הורו שלא כהלכה שנא' ואם כל עדת בני ישראל ישגו וגו' והקריבו פר בן בקר לחטאת שיקריבו סנהדרי גדולה קרבן אם טעו והורי שלא כהלכה בעבירות שחייבין עלי' כרת ועשו הקהל או רובו על פיהם:

יום ז' בחודש

ריש כריתות ופ"ג שבת ס"ח ע"ש בתו' ד"ה אבל תינוק ובד' ע"ג הוריות סהי"ד ה' שגגות פ"א ו' ז' ט"ו סה"מ מ"ע ס"ט סמ"ג עשין רי"ג.
קכא) להביא היחיד קרבן קבוע על שגגת חיוב כרת שנא' ואם נפש אחת תחטא בשגגה וגו' והביא את קרבנו. חטאת קבועה שהיא לעולם קרבן בהמה ולא עולה ויורד לפי עושר או לפי עניות:
ב"ק ד' נ"ה שבועות פ"ד סנהדרין ל"ז סהי"ד ה' עדות פ"א וה' שבועות פ"א ופ"ט וה' שגגות פ"י סה"מ מ"ע קע"ח סמ"ג עשין ק"ח חו"מ סי' ך"ה סמ"ק סי' רל"ח.
קכב) **להעיד** כל מי שיודע עדות לחבירו בב"ד שנא' ואם לא יגיד ונשא עונו:
קכג) **להביא** קרבן על עבירות ידועות כל אחד כפי אשר תשיג ידו שנא' והביא את אשמו לה' על חטאתו אשר חטא וגו'. וזהו קרבן עולה ויורד:
שבועות פרק ב' כריתות ד' י' ך"ו סהי"ד ה' שגגות פ"י סה"מ מ"ע ע"ב סמ"ג עשין רט"ו.
קכד) **שלא** להבדיל חטאת העוף שנא' ומלק את ראשו ממול ערפו ולא יבדיל. (מלקות) יש רמז במליקה ביונים והוא ממול עורף מפני שנמשלו ישראל ליונים שנא' יונתי בחגוי הסלע ושלא נהי' קשה עורף.
מנחות נ"ט סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פי"ב סה"מ ל"ת ק"ב ק"ג סמ"ג לאוין שכ"ח שכ"ט.
קכה) **שלא** יתן שמן במנחת חוטא שנא' לא ישים עלי' שמן (מלקות). שלא ישים שמן במנחת חוטא עני. וטעמו שהשמן הוא דבר חשוב ורומז למעלה ולגדולה כי בו מחנכים

כהונה ומלכות ועוד כי השמן בטבע הוא צף למעלה על כל משקים אם עתה מערבו.
ע"כ לא ינתן במנחת חוטא הצריך להראות בעצמו דאגה ושפלות על שבא עבירה לידו:
קכו) **שלא** יתן לבונה במנחת חוטא. שנא' ולא יתן עלי' לבונה. (מלקות). ג"כ במנחת עני מדבר הכתוב כי הש"י אינו מטריח שום ברי' למעלה מיכולתו ומפני זה לא חייבו רק מעט קמח בלי שמן ובלי לבונה ומעט קמח אפי' בדלי דלות הוא בנמצא:
ב"ק קי"א מעילה י"ח תרומות פרק י' סהי"ד ה' מעילה פרק א' וה' תרומה פרק ו' סה"מ מ"ע קי"ח סמ"ג עשין ר"י.
קכז) להוסיף החוטא במעילה מן הקדש חומש על הקרן ויחזירנו שנא' ואת חמישותו יוסף עליו ליתן יראה ואימה טל כל אדם שלא להתקרב לעניני הקדש:
כריתות פרק ד' סהי"ד ה' שגגות פ"ח ופ"ג סה"מ מ"ע ע' סמ"ג טשין רי"ד.
קכח) להביא היחיד אשם על עון אם נסתפק לו אם חטא אם לא חטא בחטאים שחייבין על זדונם כרת ועל שגגתם חטאת שנא' והביא איל תמים מן הצאן בערכך לאשם. זהו אשם תלוי ונתחייב בו כדי שיהי' זהיר וזריז וירא חטא. ויעיין היטב בכל מעשיו לבל יכשל בדבר עבירה מתון מתון וכו':
ב"ק צ"ד ק"ג ק"ט סהי"ד ה' גזילה פ"א ח' סה"מ מ"ע קצ"ד סמ"ג עשין ע"ג חו"מ סי' ש"ס שס"ו שס"ז סמ"ק סי' רמ"ו.
קכט) להשיב את הגזילה שנא' והשיב את הגזילה אשר גזל. ומלבד זה צריך קרבן לכפרה:
הוריות ד' ט' כריתות ד' ט' זבחים נ"ד סהי"ד ה' שגגות פ"ט וה' מעילה פ"א וה' גזילה פ"ו סה"מ מ"ע ע"א סמ"ג עשין רט"ו.
קל) להקריב קרבן על עבירות ידועות השוגג במעילה או בגזילה או בשפחה חרופה או כופר בפקדון ונשבע על שקר שנא' ואת אשמו יביא לה' איל תמים מן הצאן. זהו אשם ודאי:
פסחים ך"ו יומא ך' ך"ב תמיד פרק א' סהי"ד ה' תמידין פרק ב' סה"מ מ"ע ל' סמ"ג עשין קצ"ב.
קלא) להרים את הדשן מעל המזבח שנא' והרים את הדשן מעל המזבח. כדי להגדיל כבוד הבית שהוא נוי להמזבח לפנות ממנו הדשן ומהר"ם ז"ל רמז אחר שקיבל החוטא עונשיו ובשר אדם נעשה דשן צריך להסיר חרפתו ולשכח שלא יאמרו זכור מעשיך הראשונים:
יומא ך"א ך"ו תמיד פרק ב' סהי"ד ה' תמידין פ"ב סה"מ מ"ע ך"ט סמ"ג עשין קצ"א.

קלב) להדליק אש על המזבח תמיד שנא' והאש על המזבח תוקד בו. רמזו שהאש הוא היסוד הראש מארבע יסודות באדם. וכענין שכתבנו בלחם הפנים שהאדם מתברך לפי מעשיו שהוא עוסק בהם לרצון בוראו מצינו לומר גם בזה שהוצרכה הברכה בו שיהי' האדם יתברך שלא יהי' פחות ולא יותר מדאי רק שיהי' תוקד בו תמיד לעבודת הבורא ולתורתו ולמצותיו:

זבחים צ"ד יומא מ"ו סהי"ד ה' תמידין פרק ב' סה"מ ל"ת פ"א סמ"ג לאוין של"ד.

קלג) שלא לכבות האש מעל המזבח שנא' לא תכבה, (מלקות). כמו שכתבנו למעלה במצות עשה דאש תוקד. ושורש זו. הצוואה באש להבעירה ושלא לכבותה אחד הוא ואין צורך לחזרו:

זבחים נ"ג ע"ב סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פ"י סה"מ מ"ע פ"ח סמ"ג עשין קפ"ה.

קלד) לאכול הכהנים שיירי מנחות שנא' והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו. שכבוד הוא לקרבן שיאכלוהו משרתי הש"י בעצמם:

זבחים ל"ו מנחות נ"ה נ"ו סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פי"ב סה"מ ל"ת קפ"ד סמ"ג לאוין ש"ל.

קלה) שלא לעשות שיורי מנחות חמץ שנא' לא תאפה חמץ חלקם נתתי אותה מאשי. (מלקות):

מנחות ד' נ' סהי"ד ה' תמידין פ"ג ופי"ג ממע"ק סה"מ מ"ע מ' סמ"ג עשין קצ"ה.

קלו) להקריב כהן גדול מנחה בכל יום שנא' זה קרבן אהרן ובניו אשר יקריבו לה'. זהו קרבן מנחת חביתין כי ראוי הוא ומוטל על הכהן גדול להקריב מנחה בכל יום פעמים בבוקר ובין הערבים לפי שהוא השליח בין ישראל לאביהם שבשמים כי ע"י תפלותיו ומעשה קרבנותיו מתפשרין הם. לכן ראוי לאיש כזה להיות לו קרבן מיוחד תמיד:

סוטה נ"ג מנחות ע"ב מכות י"ח סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"ב סה"מ ל"ת קל"ח סמ"ג לאוין שך"ב.

קלז) שלא תאכל מנחת כהן שנא' וכל מנחת כהן כליל תהי' לא תאכל. (מלקות). שורש הדין הוא כי כוונת הקרבן הוא לעורר לב המקריב ואם יאכל אותו הכהן והוא מנחתו לא יתעורר לבו לפי שיהי' דומה בעיניו כאופה פת לצרכם ואוכלו או שיאכלו חביריו הכהנים לכן ציוה שתהי' כליל לא תאכל לשום אדם:

זבחים ד' נ"ג סהי"ד ה' מעשה קרבנות פ"א ה' ז' ח' סה"מ מ"ע ס"ד ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קפ"א.

קלח) לעשות מעשה החטאת כמשפטה שנא' זאת תורת החטאת:

זבחים פ"ב פסחים פ"ג סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"א וה' פה"מ פ"ב סה"מ ל"ת קל"ט סמ"ג לאוין שך"ד.
קלט) שלא יאכל מבשר חטאת הנעשות ההזאות בבפנים שנא' וכל חטאת אשר יובא מדמה אל אהל מועד לכפר בקודש לא תאכל באש ישרף. (מלקות):
זבחים פרק ה' סהי"ד ה' מעשה קרבנות פ"ט סה"מ מ"ע ס"ה ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קפ"ב.
קמ) לעשות מעשה האשם שנא' וזאת תורת האשם קודש קדשים הוא:
זבחים נ"ה סהי"ד ה' מעשה קרבנות פ"ט סה"מ מ"ע ס"ו ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קפ"ג.
קמא) לעשות זבח השלמים כמשפטו שנא' וזאת תורת השלמים:

יום ח' בחודש

חולין ד' פ"ג סוף זבחים פסחים ל"ד פ"א סוף תמורה סהי"ד ה' פסולי המוק' פי"ח י"ט סה"מ ל"ת ק"ך מ"ע צ"א סמ"ג לאוין של"ו עשין ר"ז.
קמב) **שלא** להותיר מקרבן התודה עד ממחרת יום זביחתו שנא' ובשר זבח תודת שלמיו ביום קרבנו יאכל לא יניח ממנו עד בוקר:
קמג) לשרוף הנותר שנא' והנותר מבשר הזבח באש ישרף. כדי להגדיל ענין הקרבן כמו שאמרנו צוה לשורפו מיד לבל יקוץ אדם בו או בריחו:
זבחים פרק א' ב' ריש כריתות סהי"ד ה' פסילי מוקדשים מפ' י"ג עד פי"ח סה"מ ל"ת קל"ב סמ"ג לאוין של"ז.
קמד) שלא לאכול פיגול שנא' לא יחשב לו פיגול יהי' (מזיד כרת, ובשוגג חטאת). שלא לאכול קרבן שחשב עליו הכהן מחשבה פסולה בשעת זביחה או הקרבה ושרשו כי ענין הקרבן הוא להכשיר המחשבה המקריבו ולפסול מחשבתו הרעה אשר הי' עליו בשעת העבירה ע"כ צריך שיהי' נקרב ג"כ במחשבה טהורה:
פסחים ך"ד סהי"ד ה' פסולי מוקדשים פי"ח סה"מ ל"ת ק"ל סמ"ג לאוין של"ח.
קמה) **שלא** לאכול בשר הקדשים שנטמא שנא' והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל. (מלקות):
שבת ך"ה פסחים פ"ב סהי"ד ה' פסוה"מ פי"ט וה' ק"פ פ"ד וה' תרומה פי"ב סה"מ מ"ע צ' סמ"ג עשין ר"ח.
קמו) לשרוף קדשים שנטמאו שנא' באש ישרף:

חולין בכמה מקומות כריתות פרק א' ג' סהי"ד ה' מאכלות פ"ז סה"מ ל"ת קפ"ה סמ"ג לאוין קל"ח יו"ד סי' ס"ד סמ"ק סי' ר"ד.
קמז) שלא לאכול חלב בהמה טהורה שנא' כל חלב שור וכבש ועז לא תאכלו. (מזיד כרת, בשוגג חטאת):
חולין בכ"מ כריתות פרק א' ג' סהי"ד ה' מאכלות פ"ז סה"מ ל"ת קפ"ה סמ"ג לאוין קל"ח יו"ד סי' ס"ד סמ"ק סי' ר"ד.
קמח) שלא לאכול דם בהמה חי' ועוף שנא' וכל דם לא תאכלו בכל מושבותיכם לעוף ולבהמה (מזיד כרת, שוגג חטאת). מחסדי האל ית"ש הגדולים הרחיק מאתנו מ"א:
תענית י"ז סנהדרין ך"ב פ"ג סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"א סה"מ ל"ת קס"ג ורמב"ן שם ובל"ת ע"ג סמ"ג לאוין ש"א.
קמט) שלא יכנסו הכהנים למקדש פרועי ראש דהיינו מגודלי שער כאבלים שנא' ראשיכם אל תפרעו. מלקוח). כי אין לבא לבית המלכות רק בדרך שמחה וגדולה וגדל פרע הוא ל' יום:
סנהדרין פ"ג סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"א סה"מ ל"ת קס"ו ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ש"ב.
קנ) שלא יכנסו שם הכהנים קרועי בגדים שנא' ובגדיכם לא תפרומו. (מלקות על הכניסה ומיתה בידי שמים על העבודה):
סנהדרין י"ח הוריות י"ב זבחים ט"ו סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ב סה"מ ל"ת קס"ה ורמב"ן שורש ה' ועיין סמ"ג לאוין ש"ג.
קנא) שלא יצאו הכהנים מן המקדש בשעת העבודה שנא' ומפתח אהל מועד לא תצאו. (מלקות):
זבחים י"ז סנהדרין ך"ב פ"ג כריתות י"ג כתובות ד' י' ערובין ס"ד סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"א סה"מ ל"ת ע"ג ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ש' יו"ד סי' רמ"ב בהג"ה חו"מ סי' ז'.
קנב) **שלא** להכנס למקדש כשהוא שתוי יין ולא שאר דברים המשכרים שנא' יין ושכר אל תשת אתה ובניך אתך בבואכם אל אוהל מועד. (מלקות, ואם עבד מיתה בידי שמים). כי אין ראוי להתעסק בדברים יקרים כמו עניני המקדש ודברי תורה רק בדעה מיושבת ומכוון במעשיו והוא פשוט:
חולין נ"ט ק"ב ע"ז ד' ה' בכורות ד' ו' כתובות ס' סהי"ד ה' מאכלות פ"א ב' ג' סה"מ מ"ע קמ"ט ורמב"ן בשורש ו' מל"ת קע"ב סמ"ג עשין נ"ט לאוין קכ"ז יו"ד סי' פ' פ"א קט"ו סמ"ק סי' ר' ר"י רך"ג.

קנג) לבדוק סימני בהמה וחי' כשנרצה לאוכלם שיהי' מעלה גרה ושוסעת שסע שנא' זאת החי' אשר תאכלו מכל הבהמה אשר על הארץ כל וגו' אותה תאכלו:
קנד) שלא לאכול בהמה טמאה וחי' טמאה שנא' אך את זה לא תאכלו ממעלי הגרה וממפריסי הפרסה את הגמל וגו'. מלקות:
חולין ס"ה סהי"ד ה' מאכלות פ"א סה"מ מ"ע קנ"ב ורמב"ן בשורש ו' מל"ת קע"ג סמ"ג עשין ס"ב לאוין קכ"ט יו"ד סי' פ"ג סמ"ק סי' רי"א.
קנה) לבדוק סימני הדגים כשנרצה לאוכלם שיהי' להם סנפיר וקשקשת שנא' את זה תאכלו מכל אשר במים וגו':
קנו) שלא לאכול דג טמא שנא' ושקץ יהי' לכם מבשרם לא תאכלו ואת נבלתם תשקצו (מלקות):
חולין פרק ג' סהי"ד ה' מאכלות פ"ב סה"מ ל"ח קע"ד סמ"ג לאוי קכ"ח יו"ד סי' פ"ב סמ"ק סי' ר"ז.
קנז) שלא לאכול עוף טמא שנא' ואת אלה תשקצו מן העוף לא יאכלו כי שקץ הם:
חולין ד' ס"ה סהי"ד ה' מאכלות פ"א סה"מ מ"ע קנ"א ורמב"ן בשורש ו' סמ"ג עשין ס"א יו"ד סי' פ"ה סמ"ק סי' ח'.
קנח) לבדוק בסימני חגבים כשנרצה לאוכלן שיהי' להם כרעים ממעל לרגליו שנא' אך את זה תאכלו מכל שרץ העוף ההולך על ארבע אשר לו כרעים ממעל לרגליו:
חולין ק"ב סהי"ד ה' שאר אבות הטומאה פ"ד סה"מ מ"ע צ"ז ורמב"ן משיג במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רמ"ה.
קנט) להיות השמונה שרצים הכתובים בתורה טמאים ומטמאים שנא' וזה לכם הטמא בשרץ השורץ טל הארץ החולד וגו':
חולין קך"א עוקצין פ"ג סהי"ד ה' טומאת אוכלין פ"א סה"מ מ"ע צ"ח ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רמ"ו.
קס) להיות כל האוכלין אחרי שנתלשו ובא עליהן מים או כל דבר הנקרא משקה מכשיר זרעים לטומאה שנא' מכל האוכל אשר יאכל אשר יבא עליו מים יטמא ציוה אותנו בשמירת טומאת אוכלים ומשקין להתנהג בהם עפ"י התורה הקדושה:

יום ט' בחודש

כלים פ"א חולין ע' קי"ז סהי"ד ה' שאר אבות הטומאה פ"א סה"מ מ"ע צ"ו ורמב"ן שם סמ"ג עשין רמ"ד.

קסא) להיות הנבלה טמאה ומטמאה במגע ובמשא שנא' וכי ימות מן הבהמה אשר היא לכם לאכלה וגו'
חולין ס"ו מעילה ט"ז סהי"ד ה' מ"א פ"ב סה"מ ל"ת קע"ו סמ"ג לאוין קל"א יו"ד סי' פ"ד סמ"ק סי' ר"י.
קסב) שלא לאכול שרץ הארץ שנא' וכל השרץ השורץ על הארץ שקץ הוא לא יאכל (מלקות):
חולין ס"ז סהי"ד ה' מאכלות פ"ב סה"מ ל"ת קע"ח ורמב"ן בשורש ט' סמ"ג לאוין קל"ב יו"ד סי' פ"ד.
קסג) שלא לאכול מיני שרצים הנולדים בפירות ובזרעים שנא' לא תאכלום כי הקץ הם (מלקות):
חולין ס"ז סהי"ד ה' מאכלות פ"ב סה"מ ל"ת קע"ט ובשורש ט' ורמב"ן שם יו"ד סי' פ"ג פ"ד סמ"ק סי' רי"ב.
קסד) שלא לאכול משרץ המים שנא' אל תשקצו את נפשותיכם בכל שרץ השורץ וגו' (מלקות):
חולין ס"ז סהי"ד ה' מאכלות פ"ב סה"מ ל"ת קע"ז ובשורש ט' ורמב"ן שם יו"ד סי' פ"ד.
קסה) שלא לאכול מן השרצים המתהוים מן העיפוש שנא' ולא תטמאו את נפשותיכם בכל השרץ הרומש על הארץ (מלקות):
שבת ס"ד נדה ל"ה מ"ב ע"א זבים פ"ה סהי"ד ה' א"ב פ"ז י' י"א וה מטמאי משכב ומושב פ"ה סה"מ מ"ע ק' ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשי רמ"ג יו"ד סי' קצ"ד.
קסו) **לטמא** היולדת שנא' אשה כי תזריע וילדה זכר וטמאה שבעת ימים:
מכות י"ד זבחים ל"ג ק"ו נדה נ"ו פרה פי"א סהי"ד ה' פסוה"מ פי"ח סה"מ ל"ת קר"ט סמ"ג לאוין של"ט.
קסז) שלא יאכל הטמא מן הקדשים עד שיטבול ויעריב שמשו, ואם צריך כפרה עד שיביאה, שנא' בכל קודש לא תגע ואל המקדש לא תבא:
כריתות ז' קינים סהי"ד ה' מחוסר כפרה פ"א סה"מ מ"ע ע"ו סמ"ג עשין ר"ך.
קסח) **שתקריב** היולדת קרבן כשישלמו ימי טוהר שלה שנא' ובמלאת ימי טהרה לבן או לבת תביא כבש בן שנתי לעולה ובן יונה או תור לחטאת. כדי לתת הודאה לאל ית"ש שהצילה מחבלי לידה שהוא דבר נס ועוד ט"א מפני שהאשה מחמת יסורי לידה קופצת ונשבעת שלא תיזקק עוד לאיש ולפיכך צריכה כפרה ולכך נקרא קרבנה חטאת:
נגעים שבועות ב' סהי"ד ה' טומאת צרעת סה"מ מ"ע ק"א ורמב"ן שם סמ"ג עשין רל"ד.

קסט) שכל מי שיהי' מצורע ובא אל הכהן לשאול את פיו לטהרו או לטמאו שנא' אדם כי יהי' בעור בשרו שאת או ספחת או בהרת וגו' ובא אל אהרן הכהן או אל אחד מבניו וגו'. דין מצורע שיבא אל אהרן הכהן לשאול על צרעתו ולא יהי' בעיניו כחולי הבא במקרה אלא יתן אל לבו שגידל עונו גרמו לו:

נגעים סהי"ד ה' ט"צ פ"ח י' ל' סה"מ ל"ת ש"ז ורמב"ן שם סמ"ג לאוין שס"ב.

קע) שלא לגלח שער שעל מקום הנתק שנא' ואת הנתק לא יגלח וגו' (מלקות). כדי שיכיר הכהן סימני טומאה בשערות. רמז לדבר שיסבול האדם הצער ועונש שיענישהו הקב"ה ולא יבעט ביסורים:

פסחים פ"ז ערכין ט"ז מגילה ח' מו"ק ז' ט"ו סוטה ך"ג חולין ע"ח נגעים פי"ג סהי"ד ה' ט"צ פ"י סה"מ מ"ע קי"ב סמ"ג עשין רל"ה.

קעא) **שיתנהג** המצורע כמשפט הכתוב בפרשה שנא' והצרוע אשר בו הנגע בגדיו יהי' פרומים וראשו יהי' פרוע ועל שפתיו יעטה. ושורש זו. שיקח דמיון בנפשו בהרחקתו מבני אדם כי בסיבת החטא ירוחק האדם מכל טוב. למען ישוב מדרכו הרעה וירחמהו המרחם ב"ה:

נגעים פי"א זבחים צ"ה סהי"ד ה' ט"צ פי"ב י"ג סה"מ מ"ע ק"ב ורמב"ן סי' צ"ו סמ"ג עשין רל"ח.

קעב) **לעשות** בנגעי בגדים כמשפט הכתוב בפרשה שנא' והבגד כי יהי' בו נגע צרעת:

נגעים פי"ד סוטה ט"ז סהי"ד ה' ט"צ פי"א סה"מ מ"ע ק"י סמ"ג עשין רל"ו.

קעג) **לעשות** טהרת המצורע כמשפט הכתוב בפרשה שנא' זאת תהי' תורת המצורע ביום טהרתו:

נגעים פי"ד סוטה ט"ז נזיר ד' מ' סהי"ד ה' ט ט"צ פי"א סה"מ מ"ע קי"א ובסי' שע"ח סמ"ג עשין רל"ז.

קעד) שיגלח המצורע את כל שערו שנא' וגלח את כל שערו:

מקוואות סהי"ד ה' מקוואות סה"מ מ"ע ק"ט סמ"ג עשין רמ"ח יו"ד סי' קצ"ו קצ"ח ר"א.

קעה) שנטבול במי מקוה של מ' סאה כדי להטהר מכל טומאה ויוכל אז לאכול בקדשים וליכנס למקדש שנא' ורחץ את בשרו במים:

ליום שלישי

כריתות ח' נגעים פי"ד נזיר ס' סהי"ד ה' מחוסר כפרה פ"ד וה' שגגות פ"י סה"מ מ"ע ע"ז סמ"ג עשין רפ"א.

קעו) שיקריב המצורע כשיתרפא קרבן ב' כבשים וג' עשרוני' שנא' וביום השמיני יקח שני כבשים תמימים וגו':

נגעים פי"ב סהי"ד ה' ט"צ י"ד סה"מ מ"ע ק"ג ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רל"ט.
קעז) **לטמא** בית המנוגע שנא' ובא אשר לו הבית והגיד לכהן:
זבים מגילה ח' זבחים קמ"ג ערכין ד' ג' כריתות ד' ח' נדה ס"ה סהי"ד ה' מטמא משכב ומושב פ"א ב' ה' ו' ז' ח' ט' וה' מחוסרי כפרה פ"א ב' ג' סה"מ מ"ע ק"ד ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין ר"מ.
קעח) **להיות** הזב בשתי ראיות טמא ומטמא שנא' וזאת תהי' טומאתו בזובו:
זבים מגילה ח' סהי"ד ה' מחוסרי כפרה פ"א סה"מ מ"ע ע"ד סמ"ג עשין רי"ח.
קעט) שיקריב הזב קרבן כשיתרפא שנא' וביום השמיני יקח לו שני תורים:
שבת ד' פ"ו כלים פ"א נדה ך"ב ל"ה מ"ג סהי"ד ה' אבות הטומאה פ"ה סה"מ מ"ע ק"ה ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רמ"ז.
קפ) **להיות** הש"ז של אדם טמא בכל שהוא ומטמא כעדשה שנא' ואיש כי תצא ממנו ש"ז:

יום י' בחודש

נדה מ"א מ"ג נ"א נ"ו כלים פ"א סהי"ד ה' משכב ומושב פ"א וה' איסורי ביאה פ"ט סה"מ מ"ע צ"ט ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רמ"א יו"ד סי' קפ"ג סמ"ק סי' רצ"ג.
קפא) להיות הנדה טמאה ומטמאה שנא' ואשה כי תהי' זבה דם שבעת ימים תהי' בנדתה:
נדה ל"ה ס"ו ע"ב מגילה ח' סהי"ד ה' משכב ומושב וה' איסורי ביאה פ"ו י"א סה"מ מ"ע ק"ו ורמב"ן במ"ע צ"ו סמ"ג עשין רמ"ב יו"ד סי' קפ"ג קצ"ו סמ"ק סי' רצ"ג.
קפב) להיות הזבה טמאה ומטמאה שנא' ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים:
כריתות פ"א ב' סהי"ד ה' מחוסר כפרה פ"א סה"מ מ"ע ע"ה סמ"ג עשין רי"ט.
קפג) **שתקריבם** הזבה קרבן כשתתרפא שנא' וביום השמיני תקח לה שתי תורים:
מנחות ך"ז כלים פ"א סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ב סה"מ ל"ת ס"ח סמ"ג לאוין ש"ג.
קפד) שלא יכנסו הכהנים אל מקומות המקדש אלא כדי לעשות עבודתם בעת שנצטוו בה ולא זולת שנא' ואל יבא בכל עת אל הקודש. (ק"ק מיתה ואל שאר הבית מלקות ואפי' בזה"ז אסור):
יומא וע"ש ד' ח' סהי"ד ה' עבודת יו"כ סה"מ מ"ע מ"ט סמ"ג עשין ר"ט,
קפה) **שיעשה** הכהן גדול כל עבודת יום הכיפורים על הסדר שנא' בזאת יבא אהרן אל הקודש בפר בן בקר לחטאת. והוא מחסדי האל ית"ש על בריותיו שקבע לנו יום א' בשנה לכפרה על חטאתינו אם נשיב בתשובה שלימה:

זבחים ק"ו כריתות ד' ב' סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"ח י"ט סה"מ ל"ת צ' סמ"ג לאוין של"ו.

קפו) **שלא** להקריב קדשים בחול שנא' ואל פתח אהל מועד לא הביאו להקריב קרבן לה'. (במזיד כרת, ובשוגג חטאת):

חולין פרק ז' סהי"ד ה' שחיטה פי"ד סה"מ מ"ע קמ"ז סמ"ג עשין ס"ד יו"ד סי' ך"ח סמ"ק סי' קנ"ו.

קפז) לכסות את דם חי' ועוף אחר שחיטתן שנא' איש כי יצוד ציד חי' ועיף אשר יאכל ושפך את דמו וכסהו בעפר:

שבת י"ג ס"ד קדושין ע' יבמות ס"ב ע"ז ד' ך' סנהדרין ע"ו נדה י"ג סהי"ד ה' א"ב פכ"א סה"מ ל"ת שנ"ג ורמב"ן שם סמ"ג לאוין קכ"ו אה"ע סי' ך"א ך"ב ך"ג ך"ד פיה"מ להרמב"ם ז"ל פ"ז דסנהדרין.

קפח) שלא נתעדן ולהתקרב לאחת מן העריות בשום מין קירוב בחיבוק ובנישוק וכדומה לעידונין אלו שנא' אל כל שאר בשרו לא תקרבו לגלות ערוה. (מלקות). מפני שהקריבות גורמת לגלות ערוה:

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"א וה' שגגות פ"א ד' סה"מ ל"ת שנ"א סמ"ג לאוין פ"ט.

קפט) **שלא** לגלות ערות האב שנא' ערות אביך לא תגלה. (תוספות האזהרה על משכב זכור לחייבו שתי חטאות כששגג בשכיבתו וסקילה על זדונו):

יבמות ך"א סנהדרין ך"ד סהי"ד ה' א"ב פ"ב וה' אישות פ"א סה"מ ל"ת ש"מ סמ"ג לאוין צ"ב אה"ע סי' ט"ו סמ"ק סי' שי"ג.

קצ) **שלא** לגלות ערות האם שנא' ערות אמך לא תגלה אמך היא לא תגלה ערותה. (סקילה):

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"ב וה' אישות פ"א סה"מ ל"ת של"א סמ"ג לאוין צ"א אה"ע סי' ט"ו.

קצא) שלא לגלות ערות אשת האב לעולם שנא' ערות אשת אביך לא תגלה. (כרת). אעפ"י שאינה אמו:

יבמות ך"ב כריתות ב' סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת של"ב סמ"ג לאוין ק"ה אה"ע סי' ט"ו סמ"ק סי' רצ"ט.

קצב) שלא לגלות ערות אחותו מאביו או מאמו או שתהא מאנוסת אביו או שתהא אחותו מאמו מן הזנות בכל ענין שתהא נאסרה עליו שנא' ערות אחותך בת אביך או בת אמך מולדת בית וגו':

סנהדרין ע"ה ע"ו יבמות צ"ז סהי"ד ה' א"ב פ"א וה' אישות פ"א סה"מ ל"ת של"ד של"ה סמ"ג לאוין צ"ח צ"ט אה"ע סי' ט"ו סמ"ק סי' ש"ט ש"י.

קצג) **שלא** לגלות ערות בת הבן שנא' ערות בת בנך לא תגלה (שריפה):

קצד) **שלא** לגלות ערות בת הבת שנא' או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה. (שריפה):

יבמות ג' כריתות ה' סנהדרין נ"א ע"ה ע"ו סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת של"ו סמ"ג לאוין ק' אה"ע סי' ט"ו סמ"ק סי' ש"ח.

קצה) **שלא** לגלות ערות הבת ק"ו מערות בת הבן ולפי שאין עונשין מן הדין לא למדה הכתוב אלא מגז"ש כמבואר במס' יבמות אתיא הנה הנה. זמה זמה. (שריפה):

יבמות ך"ב סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ח של"ג סמ"ג לאוין ק"ד אהע"ז סי' ט"ו.

קצו) **שלא** לגלות ערות בת אשת אביו דהיינו אחותו מנשואת אביו שנא' ערות בת אשת אביך לא תגלה. (כרת):

יבמות נ"ד כריתות ב' סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ לית ש"מ שמ"א סמ"ג לאוין ק"ו ק"ז. אהע"ז סי' ט"ו סמ"ק סי' ש'.

קצז) **שלא** לגלות ערות אחות האב מ"מ שנא' ערות אחות אביך לא תגלה שאר אביך היא. (כרת):

קצח) שלא לגלות ערות אחות האם בכל ענין שתהי' שנא' ערות אחות אמך לא תגלה שאר אמך היא. (כרת):

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"ב וה' שגגות פ"א ד' סה"מ ל"ת שנ"ב סמ"ג לאוין צ'.

קצט) שלא לגלות ערות אחי אביו בכל ענין שיהי' נקרא אחיו שנא' ערות אחי אביך לא תגלה. (כרת) ג"כ לאו נוסף על משכב זכור:

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת שמ"ב סמ"ג לאוין ק"י אה"ע סי' ט"ו.

ר) שלא לגלות ערות אשת אחי אביו אפי' גירשה או שמת. שנא' אל אשתו לא תקרב דודתך היא. (בחיי דודו שניהם בחנק לאחר מותו כרת בעדים לוקה שוגג חטאת):

יום י"א בחודש

סנהדרין נ"ד כריתות ב' סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת שמ"ג סמ"ג לאוין צ"ג אה"ע סי' נ"ח סמ"ק סי' שי"ד.

רא) **שלא** לגלות ערות אשת מי שקרוי בנו ואפי' ממזר פרט לבן שפחה ונכרית כי אין זה קרוי בנו שנא' ערות כלתך לא תגלה (סקילה):

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת שד"מ סמ"ג לאוין ק"ט אה"ע סי' ט"ז סמ"ק ש"ה.

רב) שלא לגלות ערות אשת אחיו שנא' ערות אשת אחיך לא תגלה. ואחר מיתתו כשנשארו ממנו בנים או אחר שנתגרשה חייב כרת ובחייו בעודה תחתיו מיתתן בחנק): סנהדרין ע"ו יבמות צ"ז סהי"ד ה' א"ב פ"א ב' וה אישות פ"א סה"מ ל"ת של"ז של"ח של"ט סמ"ג לאוין ק"א ק"ב ק"ג אהע"ז סי' ט"ו סמ"ק סי' ש"ה ש"ו ש"ז.

רג) **שלא** לגלות ערות אשה ובתה שנא' ערות אשה ובתה לא תגלה:

רד) **שלא** לגלות ערות אשה ובת בנה שנא' את בת בנה לא תקח. (שריפה):

רה) **שלא** לגלות ערות אשה ובת בתה ע"י נשואי הראשונה שנא' ואת בת בתה לא תקח שארה הנה זימה היא. (שריפה):

יבמות נ"א צ"ז סהי"ד ה' א"ב פ"ב סה"מ ל"ת שמ"ה סמ"ג לאוין ק"ח אהע"ז סי' ט"ו סמ"ק סי' ש"א וכל העריות הנ"ל עיין ביבמות פ"א ג' ח' ט"ו ובסנהדרין פרק ו' ט' י"א מכות פ"ג קדושין פרק ד' כריתות פרק א' ובסהי"ד ה' אישות וה' א"ב וה' שגגות פרק א' ד' ך'.

רו) **שלא** ליקח אדם אחות אשתו כ"ז שאשתו בחיים ואפי' שגירש את אשתו אחותה אסורה עליו בכל ענין עד שתמות אשתו זו שנתקדשה לו ראשונה שנא' ואשה אל אחותה לא תקח לצרור וגו' (כרת):

נדה מכות י"ד שבועות י"ח כריתות ד' ח' סהי"ד ה' א"ב פ"ד סה"מ ל"ת שמ"ו סמ"ג לאוין קי"ד יו"ד סי' קפ"ג סמ"ק סי' רצ"ג.

רז) **שלא** לבא על אשה נדה ולא יקרב אלי' בשום צד קירוב ונגיעה שנא' ואל אשה בנדת טומאתה לא תיקרב:

סנהדרין ס' כריתות ב' סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ ל"ת ז' סמ"ג לאוין מ' סמ"ק סי' ס"ד.

רח) **שלא** למכור א' מבניו או ב' מבניו כדי להעבירם באש כדרך עבודת המולך שנא' ומזרעך לא תתן להעביר למולך:

סנהדרין נ"ד סהי"ד ה' א"ב פ"א וה' שגגות פ"ד סה"מ ל"ת ש"צ סמ"ג לאוין צ"ד אה"ע סי' ך"ד.

רט) **שלא** לבוא על הזכר ולא להביא הזכר עליו שנא' ואת זכר לא תשכב משכבי אשה תועבה היא (סקילה):

סנהדרין נ"ד ב"ק ד' נ"ה סהי"ד ה' א"ב פ"א סה"מ ל"ת שמ"ח שמ"ט סמ"ג לאוין צ"ה צ"ו אה"ע סי' ך"ד.

ריי) **שלא** לבא על שום בהמה וחי' ולא יביאם עליו שנא' ובכל בהמה לא תתן שכבתך לטמאה בה:

ריא) **שלא** תביא האשה בהמה על עצמה שנא' ואשה לא תעמוד לפני בהמה לרבעה תבל היא:
קדושין ל' כתובות ק"ג סהי"ד ה' ממרים פ"ו סה"מ מ"ע רי"א סמ"ק עשין קי"ג יו"ד סי' ר"מ סמ"ק סי' ז'.
ריב) **לירא** מאביו ואמו שאפי' הכו לבן וירקו בפניו לא יכלימם שנא' איש אמו ואביו תיראו (מיתה):
שבת קמ"ט ספרא סהי"ד ה' ע"ז פ"ב סה"מ ל"ת י' סמ"ג לאוין י"ד.
ריג) **שלא** לפנות אחר הע"ז לא במחשבה ולא בדיבור ולא פחות בראי' שנא' אל תפנו אל האלילים (מלקות):
ספרא סהי"ד ה' ע"ז פ"ג סה"מ ל"ת ג' ורמב"ן בל"ת ה' סמ"ג לאוין כ"א יו"ד סי' קמ"ג סמ"ק סי' קס"א.
ריד) **שלא** לעשות ע"ז ואפי' לגוי שנא' ואלהי מסכה לא תעשו לכם:
מעילה י"ז זבחים נ"ו מכות י"א כריתות ב' סהי"ד ה' פסולי המוקדשים פי"ח סה"מ ל"ת קל"א סמ"ג לאוין של"ו.
רטו) **שלא** לאכול הנותר מן הקדשים אחר זמן המוגבל לאכילתו שנא' והנותר עד יום השלישי באש ישרף:
פאה ב"ק ד' צ"ד מכות ט"ז סהי"ד ה מתנות עניים פ"א סה"מ ל"ת ר"י מ"ע ק"כ סמ"ג לאוין רפ"ד עשין נ"ו יו"ד סי' של"ב.
רטז) שלא לקציר כל זרע השדה שנא' לא תכלה את פאת שדך לקצור. להניח פיאה מן התבואה כדי שיתראה בו נפש הטובה שרוצה שיהנו גם האביונים מהונו ואז יתברך חילו:
ריז) **שיניח** שילקטו העניים הפיאה שנא' לעני ולגר תעזוב אותם. ג"כ מטעם הנ"ל:
פאה פרק ד' ה' ח' ב"ק צ"ד מכות ט"ז סהי"ד ה' מת"ע פ"א סה"מ ל"ת רי"א מ"ע קכ"א סמ"ג לאוין רפ"ה עשין קצ"ז יו"ד סי' של"ב
ריח) **שלא** ללקוט השיבלים הנופלים בשעת הקצירה שנא' ולקט קצירך לא תלקט:
ריט) לעזוב אותם השיבלים שילקטום העניים שנא' לעני ולגר תעזוב אותם עי"ז נקנה מדת החמלה ורוח נדיבה:
פאה פרק ז' סהי"ד ה' מת"ע פרק א' סה"מ ל"ת רי"ב מ"ע קכ"ג סמ"ג לאוין רפ"ז עשין קנ"ט יו"ד סי' של"ב.
רכ) **שלא** נאסוף כל פירות הכרם שנא' וכרמך לא תעולל:

יום י"ב בחודש

רכא) להניח פיאה ועוללות בכרם לעניים שנא' לעני ולגר תעזוב אותם:
פאה פרק ז' סהי"ד ה' מת"ע פ"א סה"מ ל"ת רי"ג מ"ע קכ"ד סמ"ג לאוין רפ"ו עשין ק"ס יו"ד סי' של"ב.
רכב) **שלא** ללקוט פרט הכרם שהן גרגיר אחד או שנים הנפרטים מהאשכול בשעת הבציר שנא' ופרט כרמך לא תלקט:
רכג) לעזוב פרט הכרם לעניים שנא' לעני ולגר תעזוב אותם:
ב"ק פרק ז' סנהדרין ד' פ"ז סהי"ד ה' גניבה פ"א סה"מ ל"ת רמ"ד סמ"ג לאוין קנ"ה חו"מ סי' שמ"ח סמ"ק סי' רס"א.
רכד) שלא לגנוב ממון חבירו ואפי' להכעיסו לשעה ואפי' על מנת לשלם ארבע וחמשה שנא' לא תגנובו:
ספרא פ' ויקרא סהי"ד ה' שבועות פ"א סה"מ ל"ת רמ"ח סמ"ג לאוין ר"מ חו"מ סי' רצ"ד.
רכה) **שלא** לכחש ממון אחרים שבידו ובאיזה כל אופן שיהי' שנא' ולא תכחשו:
ספרא שבועות ל"ו סהי"ד ה' שבועות פ"א ז' סה"מ ל"ת רמ"ט סמ"ג לאוין רמ"א חו"מ מ סי' ש"ס שס"ו שס"ז.
רכו) **שלא** לישבע על כפירת ממון חבירו שכפר בו וכחשו ואם נשבע עובר גם על זה שנא' ולא תשקרו איש בעמיתו:
שבועות פ"א ג' סהי"ד ה' שבועות פ"א עד פרק ו' סה"מ ל"ת ס"א סמ"ג לאוין רל"ט יו"ד סי' רל"ו.
רכז) **שלא** לישבע לשקר שנא' ולא תשבעו בשמי לשקר:
ב"ק ע"ט ב"מ י"א בכורות י"ג סהי"ד ה' גזילה פ"א סה"מ ל"ת רמ"ו סמ"ג לאוין קנ"ו חו"מ סי' שנ"ט.
רכח) **שלא** להחזיק בממון חבירו דרך אלמות או דחי' ורמאות וזהו שנא' לא תעשוק את רעיך:
ב"מ נ"ז קי"ג סהי"ד ה' גזילה פ"א סה"מ ל"ת רמ"ה סמ"ג לאוין קנ"ז חו"מ סי' שנ"ט סמ"ק סי' ע'.
רכט) **שלא** ליטול דבר מאת חבירו בע"כ בכח זרועו ובפירסום שנא' ולא תגזול:
ב"מ ק"י קי"א סהי"ד ה שכירות פי"א סה"מ ל"ת רל"ח סמ"ג לאוין קפ"א חו"מ סי' פ"ט של"ט סמ"ק סי' ר"ט.

רל) **שלא** לאחר פירעון השכר שכיר עד אחר זמן המוגבל שנא' ולא תלין פעולת שכיר אתך עד בקר
שבועות ל"ה סהי"ד ה' סנהדרין פך"ו סה"מ ל"ת ש' סמ"ג לאוין ר"א חו"מ סי' ך"ז סמ"ק סי' קך"ג סמ"ג לאוין רי"ב
רלא) **שלא** לקלל בשם כל אדם כשר מישראל שהוא בחיים ודומה לחרש שנא' לא תקלל חרש (מלקות):
ע"ז ט"ו סהי"ד ה' רוצח פי"ב סה"מ ל"ת רצ"ט סמ"ג לאוין קס"ח סמ"ק סי' קע"א.
רלב) **שלא** לייעץ לאיש תם וישר שהוא סומא בדברי העולם ואינו מבחין בין טוב לרע עצה שידע בה היועץ שאינה הגונה למתייעץ בין בצורכי הגוף בין לצורך תיקון הנפש. שנא' ולפני עור לא תתן מכשול. (ועיין בשורש ט' דזהו לאוין שבכללות ולכן אין לוקין עליו והחינוך כתב דהוי לאו שאין בו מעשה):
תורת כהנים סנהדרין ו' ז' סהי"ד ה' סנהדרין פ"ך סה"מ ל"ת רע"ג סמ"ג לאוין ר"ה חו"מ סי' י"ז סמ"ק סי' רל"א.
רלג) **שלא** יעוות הדיין המשפט דהיינו שידין נגד מה שידע בו שהוא אמת בדין התורה שנא' ולא תעשו עול במשפט כי במשפט צדק יתקיים ישוב בני אדם ובכללה המענה דין:
כתובות ק"ו שבועות ל' סהי"ד ה' סנהדרין פ"ך סה"מ ל"ת ער"ה סמ"ג לאוין ר"ד חו"מ סי' י"ז סמ"ק סי' רך"ח
רלד) **שלא** לכבד לאחד מבעלי הדין בשעה שעומדין לדין אפי' לגדול ונשוא פנים שראוי לכבוד שנא' לא תהדר פני גדול:
שבועות ל' סהי"ד ה' סנהדרין פך"א סה"מ מ"ע קע"ז סמ"ג עשין ק"ו חו"מ סי' י"ז סמ"ק סי' רך"ד.
רלה) **להשוות** בעלי החוב בכל הדברים ולדין ביניהם הדין תורה כמו שיודע בו ואם יעשה פשרה שיש בה שלום מה טוב שנא' בצדק תשפוט עמיתך. שורש זו. כי בהשוואת הדין יתיישב העולם כאשר כתבנו ובכללה ג"כ לדון את חבירו לכף זכות כדי להיות בין אנשים שלום וריעות:
ערכין ט"ו כתובות מ"ו סנהדרין ל"א סהי"ד ה' דעות פ"ז סה"מ ל"ת ש"א סמ"ג לאוין ט' סמ"ק סי' קך"ד.
רלו) **שלא** להגיד לחבירו דברים הרעים שכנגדו דובר עליו שלא בפניו שנא' לא תלך רכיל בעמך. כי הרכילות גורם ריב ומצה. ולה"ר הוא שותפו השם יצילנו:

סנהדרין ע"ד סהי"ד ה' רוצח פ"א סה"מ ל"ת רצ"ז סמ"ג לאוין קס"ה חו"מ סי' תך"ו סמ"ג סי' ע"ז.

רלז) **שלא** להמנע להציל נפש מישראל כשיראה אותו בסכנה ויש בידינו להצילו בשום צד שנא' לא תעמוד על דם רעיך וכן על אבידת ממונו ואמרו בסנהדרין שהוא חוב גמור להציל בנפש:

ערכין ט"ז סהי"ד ה' דעות פ"ו סה"מ ל"ת ש"ב סמ"ג לאוין ה' סמ"ק סי' י"ז.

רלח) **שלא** לשנוא בלב את אחד מאחינו בני ישראל שנאה הכבושה בלב שנא' לא תשנא את אחיך בלבבך:

ברכות ל"א שבת נ"ו ערכין ט"ז ב"מ ל"א סהי"ד ה' דעות פ"ו סה"מ מ"ע ר"ה סמ"ג עשין י"א.

רלט) **להוכיח** אפי' מאה פעמים ואפי' קטן לגדול שנראה בו שאינו מתנהג כשורה בין בדברים שבין אדם למקום או בין אדם לחבירו שנא' הוכיח תוכיח את עמיתך ואפי' ק' פעמים אפי' קטן לגדול וצריך השגחה. איך. וכיצד. ומי. וידוע הוא שמי שיש בידו למחות וגי':

שבת נ"ד ערכין ט"ז ב"מ נ"ח סהי"ד ה' חובל פ"ג וה' דעות פ"ז סה"מ ל"ת ש"ה סמ"ג לאוין ו' סמ"ק סי' קכ"ו

רמ) **שלא** לבייש פני חבירו ברבים ואפילו בתחילת התוכחה בדבר שבין אדם למקום שנא' ולא תשא עליו חטא. ואם לא ישוב מדרכו הרעה מצוה להכלימו עד שישוב:

יום י"ג בחודש

יומא ך"ג סהי"ד ה' דעות פ"ו סה"מ ל"ת ש"ד ש"ה סמ"ג לאוין י"א י"ב סמ"ק סי' ק"ל קל"א.

רמא) **שלא** לגמול לחבירו כמעשהו הרע שהרע לו שזהו נטילת נקמה ואסור שנא' לא תקום:

רמב) **שלא** ישמור בלב הדבר שהרע לו חבירו אפי' שאינו להרע אלא כדי להזכירו בלבד אסור שנא' ולא תטור. הכי עי"ז יעורר מדנים:

שבת ל"א סהי"ד ה' דעות פ"ו סה"מ מ"ע ו' סמ"ג עשין ט' סמ"ק סי' ה

רמג) **לאהוב** כל אחד מישראל הכשרים אהבת הנפש וכמו שחומל על עצמו ועל ממונו כך צריך לחמול על חבירו הישראלי כי זה כלל גדול בתורה שנא' ואהבת לרעך כמוך. וזהו עמוד השלום שנחמול על כל אחד מישראל ועל ממונו כמו שהוא חומל על עצמו ועל ממונו ודעלך סני לחברך לא תעביד:

כלאים פ"ח ב"ק נ"ה ב"מ צ"א סהי"ד ה' כלאים פ"ט סה"מ ל"ת רי"ז סמ"ג לאוין רפ"א יו"ד סי' רצ"ז

רמד) שלא להרביע שום בהמה או חי' במין שאינו מינו שנא' בהמתך לא תרביע כלאים רה כי רצונו ית"ש שיהי' כל הברואים מכוון בשלימות כמו שאמר במעשה בראשית וירא אלהים את כל אשר עשה והנה טוב מאוד:

כלאים פ"ח קדושין ל"ח סהי"ד ה' כלאים פ"א סה"מ ל"ת רט"ו סמ"ג לאוין רע"ח יו"ד סי' רצ"ה רצ"ו.

רמה) שלא לזרוע בא"י שני מיני זרעים ביחד כגון חיטה ושעורה או פול ועדשה כאחד שנא' שדך לא תזרע כלאים:

ערלה פ"א ר"ה ד' ב' קדושין ל"ח ב"ב ך"ד סהי"ד ה' מ"א פ"י ועיין ה' מע"ש פ"י סה"מ ל"ת קצ"ב סמ"ג לאוין קמ"ו יו"ד סי' רצ"ד סמ"ק סי' רט"ו.

רמו) **שלא** לאכול ערלה כל שלש שנים הראשונים לנטיעת האילן שנא' שלש שנים יהי' לכם ערלים לא יאכל:

מע"ש פ"ה קדושין נ"ד ברכות ל"ה ראש השנה ד' ב' סהי"ד ה' מע"ש פ"ט י' סה"מ מ"ע קי"ט סמ"ג עשין קל"ז יו"ד סי' רצ"ד סמ"ק סי' רמ"ט.

רמז) **להיות** כל פירות היוצאים באילן בשנה הרביעית לנטיעתו קודש כדי שיאכלום הבעלים כמו מעשר שני בירושלים שנא' ובשנה הרביעית יהי' כל פריו קודש הלולים:

סנהדרין ס"ג ברכות י' סהי"ד ה' ממרים פ"ז סה"מ ל"ת קצ"ה ובשורש ט' ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ר"ך.

רמח) שלא להרבות באכילה ושתי' לשפוך דם והיא אכילת הבן סורר ומורה שלהיותו זולל וסובא חייב מיתה וזהו שהזהירה התורה לא תאכלו על הדם. וגם הוא לענין שלא לאכול מבהמה עד שתצא נפשה, ואכילת קדשים מקודם זריקת דמים ג"כ אסור. ושלא לטעום עד שיתפלל.

סנהדרין ס"ה שבת ס"ז חולין צ"ה סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ.

רמט) **שלא** יאמר דבר זה אירע לו טוב או אינו טוב ומפני כך מלעשות שום מעשה כי זהו ניחוש שהזה שהם דברי שיגעון וסכלות גמורה והם סיבה להדיח האדם מאמונת הש"י ומתורה"ק:

סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פרק י"א סה"מ ל"ת ל"ב סמ"ג לאוין נ"ג יו"ד סי' קע"ט סמ"ק סי' קל"ו.

רנ) **שלא** לקבוע ולומר שעה פלונית טובה לעשות בה פעולה פלונית או להיפך שנא' ולא תענוגו. ג"כ מטעם הנז"ל:
נזיר נ"ז קדושין ל"ה מכות כ' סהי"ד ה' ע"ז פי"ב סה"מ ל"ת מ"ג סמ"ג לאוין נ"ז יו"ד סי' קפ"א סמ"ק סי' ע"א.
רנא) **שלא** לגלח ולהשוות שערות ראשו לאחרי אזני ופדחתו כי זהו הנקרא הקפת פאת הראש שאסרה תורה שנא' לא תקיפו פאת ראשיכם
בגמרא שם סהי"ד ה' ע"ז פי"ב סה"מ ל"ת מ"ב סמ"ג לאוין נ"ח יו"ד סי' קפ"א סמ"ק סי' ע'.
רנב) **שלא** לגלח אפי' פאת אחת מה' פיאות הזקן שהן שתים בכל לחי ואחת מלמטה שנקרא שיבולת הזקן ועל כל אחת מהן לוקה מלקות אחד ואם גילחם בבת אחת לוקה חמש שנא' לא תשחית פאת זקניך:
מכות כ"א קדושין ל"ו סהי"ד ה' ע"ז פי"ב סה"מ ל"ת מ"א סמ"ג לאוין ס"א יו"ד סי' ק"פ סמ"ק סי' ע"ב.
רנג) **שלא** לכתוב בבשרינו כתב חקוק ורשום בדיו או בשאר מיני צבעונים שמניחים רושם הכתיבה החקוק ואינו נמחק לעולם שזהו הנקרא כתובת קעקע לא תתנו בכם אני ה':
ברכות ס"ב יבמות ז' מגילה כ"ח סהי"ד ה' בית הבחירה פ"ז וה' תפלה פי"א סה"מ מ"ע כ"א סמ"ג עשין קס"ד או"ח סי' קנ"א יו"ד סי' רמ"ו סמ"ק סי' ו'.
רנד) **לירא** מן המקדש דהיינו לנהוג בו כבוד ולא יקל ראשו כי לא מן המקדש אתה ירא אלא ממי שציוה על מוראו שנא' ומקדשי תיראו אני ה':
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ ל"ת ח' סמ"ג לאוין ל"ח סמ"ק סי' קל"ט.
רנה) **שלא** לעשות מעשה אוב ולא לפנות לשוא לבו. ואמרו ז"ל זה פיתום המדבר משיחיו שנא' אל תפנו אל האובות:
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ ל"ת ט' סמ"ג לאוין ל"א סמ"ק סי' ק"מ.
רנו) שלא לעשות מעשה ידעוני שהיא מעשה דומה לאוב להניח עצם בפיו והיא מדבר מאיליו ויש בשניהם שמץ ע"ז שנא' ואל הידעונים אל תבקשו לטמאה בהם:
קדושין ה' ול"ב עירובין ס"ב ב"מ ל"ג סנהדרין ה' וק"ט סהי"ד ה' ת"ת פ"ו סה"מ מ"ע ר"ט סמ"ג עשין י"ג יו"ד סי' רמ"ד סמ"ק סי' נ"א נ"ב.
רנז) **לכבד** את חכמים ולקום מפניהם שנא' מפני שיבה תקום והדרת פני זקן:
ב"מ ד' ס' ק"ז ב"ב ד' פ"ח פ"ט צ' סהי"ד ה' גניבה פרק ז' ח' סה"מ ל"ת רע"א מ"ע ר"ח סמ"ג לאוין קנ"א עשין ע"ב חו"מ סי' רל"א סמ"ק סי' רס"ג.

רנח) שלא להונות במדות הלח והיבש ולא במאזנים ולא בכל דבר הנימדד במדת הקרקעות והבגדים שנא' לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה:
רנט) **לצדק** המאזנים והמשקולות והמדות וליישר אותם בתכלית יושר האמיתי שנא' מאזני צדק ואבני צדק איפת צדק והין צדק. יהי' לכם:
סנהדרין ל"ג ס"ז פ"ה שבועות ל"ז סהי"ד ה' ממרים פ"ה סה"מ ל"ת שי"ח רמב"ן סי' ר"ב סמ"ג לאוין רי"ט יו"ד סי' רמ"א.
רס) **שלא** לקלל אב ואם ואפי' אחר שמתי בשם מן השמות המיוחדים ואם קלל מיתתו בסקילה שנא' איש איש אשר יקלל את אביו ואמו מות יומת:

יום י"ד בחודש

סנהדרין נ"ה ס"ה י"ד ה' סנהדרין פי"ד ט"ו סה"מ מ"ע רכ"א רמב"ן שורש י"ד סמ"ג עשין ק"ה.
רסא) **להיות** ב"ד עושין במקצת עבירות משפט בשריפה ואחת מהן היא בבא על אשה ועל אמה שנא' באש ישרופו אותו ואתהן:
ב"ק פ"ג סוטה מ"ט סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל סמ"ג לאוין נ' יו"ד סי' קע"ח.
רסב) **שלא** ללכת בחוקות ונימוסי הגוים שנא' ולא תלכו בחוקות הגוי אשר אני משלח מפניכם והמתרחק מכל הנהגותיהם ומכל נימוסיהם וישים כל לבי ומחשבותו אל השי"ת במצותיו היקרות נפשו בטוב תלין וזרעו יירש ארץ:
ליום רביעי
יבמות ס' מכות כ"א נזיר מ"ב סהי"ד ה' אבל פ"ג סה"מ ל"ת קס"ו סמ"ג לאוין רל"ד רל"ה יו"ד סי' שס"ט עד שע"ד סמ"ק סי' צ'.
רסג) **שלא** יטמא הכהן הדיוט למתים זולתי אלא להמפורשים בקרא שנא' אמור אל הכהן וגו' לנפש לא יטמא בעמיו:
זבחים ק' מו"ק י"ד וב"פ ג' סהי"ד ה' אבל פ"א ב' וה' טומאת מת סה"מ מ"ע ל"ז סמ"ג עשין נ"ח יו"ד סי' שע' שע"ג שע"ד סמ"ק סי' צ"ז.
רסד) **שיטמאו** הכהנים לקרובים המפורשים בכתוב שהם ששה ואם לא רצו מטמאין אותם בעל כרחם כאשר מפורש אצלינו מרבותינו המקובלים על פסוק לה יטמא סנהדרין פ"ג זבחים י"ז סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ד סה"מ ל"ת ע"ו סמ"ג לאוין ש"ז.
רסה) **שלא** ישמש כהן טבול יום עד שיעריב שמשו שנא' קדושים יהי' לאלהיהם ולא יחללו את שם אלהיהם כמו שכתבנו לעיל שהכהן הוא השליח בין ישראל לאביהם

שבשמים ומתוך עבודתו וקרבנותיו יתרצה האדם לפני בוראו ויכופר עונו. ע"כ ראוי היא וחובה להיות הגוף נקי בתכלית הנקיות בשעת העבודה:
יבמות נ"ג נ"ו ס"א ס"ח ע"ט כתובות י"ז קדושין ע"ז סהי"ד ה' א"ב פי"ז י"ח י"ט סה"מ ל"ת קנ"ח קנ"ט ק"ס סמ"ג לאוין קכ"א קכ"ב קכ"ג סמ"ק סי' ק"צ קצ"א קצ"ב אהע"ז סי' ו'
רסו) שלא ישא ויבעול בין הכהן גדול בין הדיוט אשה זונה שנא' אשה זונה לא יקחו. לפי שהכהנים הם נבחרים לעבודת עבודת הש"י תמיד. ע"כ ראוי להיות קדושים ונקיים ומובדלים משאר העם בכל עניניהם:
רסז) **שלא** ישא ויבעול כהן בין גדול בין הדיוט אשה חללה שנא' וחללה לא יקחו. ג"כ מטעם הנ"ל:
רסח) **שלא** ישא ויבעול כל כהן שום אשה גרושה שנא' ואשה גרושה מאשה לא יקחו ג"כ מטעם הנ"ל:
גיטין נ"ט סהי"ד ה' כלי המקדש פ"ד סה"מ מ"ע ל"ב סמ"ג עשין קע"א או"ח סי' קל"ה קס"ז ר"א.
רסט) **לקדש** זרעו של אהרן ולהקדימו לכל דבר שבקדושה שהשי"ת בחר בהם לקרבם ולקחם לעבודתו שנא' וקדשתו כי הוא מכבוד האדון לכבד משרתיו ומכבוד הכהנים נזכיר תמיד כבוד הש"י:
נזיר מ"ב מ"ז מכות כ"א סהי"ד ה' אבל פ"ז סה"מ ל"ת קס"ז קס"ח סמ"ג לאוין רל"ו רל"ז.
ער) **שלא** יכנס כהן גדול באהל המת ואפי' לאותם המתים שחובה על שאר כהנים להטמא הוא אין יכול להטמא שנא' ועל כל נפשות מת לא יבא:
רעא) **שלא** יטמא כהן גדול לא במגע ולא במשא אפי' לאביו ולאמו שנא' לאביו ולאמו לא יטמא:
יבמות נ"ט סהי"ד ה' א"ב פי"ז סה"מ מ"ע ל"ח סמ"ג עשין נ"ד.
רעב) **שישא** הכהן גדול נערה בתולה ולא קטנה ובוגרת שנא' והוא אשה בבתולי' יקח:
יבמות נ"ט סהי"ד ה' א"ב פי"ז סה"מ לית קס"א קס"ב סמ"ג לאוין קכ"ד קכ"ה.
רעג) **שלא** ישא כהן גדול את האלמנה ואפי' מן האירוסין שנא' אלמנה וגרושה וחללה זונה את אלה לא יקח. מטעם שכתבנו שהוא הנבחר לעבודת פנים ובנשואי אלמנה יש מחשבות זרות כמו שאמרו חז"ל שבחור שנשא אלמנה שלש דיעות במטה:
רעד) **שלא** יבעול כהן גדול את האלמנה אפי' בלא קדושין שנא' ולא יחלל לו זרעו בעמיו: קדושין ס"ו בכורות מ"ג סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ו סה"מ ל"ת ע' ע"א ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ש"ח.

רעה) **שלא** יעבוד כהן בעל מום קבוע בבית המקדש שנא' איש מזרעך לדורותם אשר יהי' בו מים וגו':
רעו) **שלא** יעבוד כהן בעל מום עובר כל זמן שהמום בי שנא' כי כל איש אשר יהי' בו מום לא יקרב וגי':
זבחים צ"ח בכורות מ"ג כלים פ"א סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ו סה"מ ל"ת ס"ט ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ש"ז.
רעז) **שלא** יכנס כהן בעל מום להיכל שנא' אך אל הפרוכת לא יבא:
סנהדרין ד' פ"א זבחים י"ז סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ד סה"מ ל"ת ע"ה סמ"ג לאוין ש"ה.
רעח) **שלא** יעבוד כהן בעודו טמא שנא' ולא יחללו את שם קדשי:
יבמות ע"ו סנהדרין פ"ג סהי"ד ה' תרומה פ"ז סה"מ ל"ת קל"ו סמ"ג לאוין רנ"ו יו"ד סי' של"א.
רעט) **שלא** יאכל כהן טמא תרומה שנא' איש איש מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל:
תרומות פ"ז חלה פ"א בכורות פ"ב יבמות ס"ח פ"ה סנהדרין ד' פ"ג מכות י"ג סהי"ד ה' תרומה פ"ו ח' י' סה"מ ל"ת קל"ג קל"ד סמ"ג לאוין רנ"ד רנ"ה.
רפ) **שלא** יאכל כל זר תרומה וביכורים שנקראו תרומה שנאמר וכל זר יאכל קודש:

יום ט"ו בחודש

רפא) **שלא** יאכל תושב כהן ושכיר תרומה שנאמר תושב כהן ושכיר לא יאכל קודש תושב הוא שכיר עולם. ושכיר הוא שכיר שנים. ושניהם נחשבו כמי זר.:
יבמות ע' סהי"ד ה' תרומה פ"ז סה"מ ל"ת קל"ה ובשורש ב' וברמב"ן שם סמ"ג לאוין רנ"ח.
רפב) **שלא** יאכל ערל קודש ונלמד מגז"ש שנא' תושב ושכיר בפסח וכן בתרומה מה תו"ש האמור בפסח כל ערל אסור ה"ה לכל שאר קדשים והאי ערל הוא כהן של נימול משום שמתו אחיו מחמת מילה
יבמות ס"ה פ"ה פ"ו סהי"ד ה' תרומה פ"ו סה"מ ל"ת קל"ז סמ"ג לאוין רנ"ו.
רפג) **שלא** תאכל החללה את הקדש דהיינו תרומה וחזה ושוק שנא' ובת כהן כי תהי' לאיש זר היא בתרומת הקדשים לא תאכל:
סנהדרין ד' פ"ג מכות י"ג סהי"ד ה' מאכלות פ"י סה"מ ל"ת קנ"ג סמ"ג לאוין קמ"ז יו"ד סי' של"א.

רפד) **שלא** לאכול טבל דהיינו הדבר שלא ניטל ממנו תרומה ומעשרות שנא' ולא יחללו את קדשי' בני ישראל את אשר ירימו לה'. בין ישראל בין כהן:
תמורה ד' ו' י"ז סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"א סה"מ ל"ת צ"א סמ"ג לאוין ש"י.
רפה) **שלא** להקדיש בעלי מומין לגבי מזבח שנא' כל אשר בו מום לא תקריבו:
מנחות פרק ט' סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"א ו' סה"מ מ"ע ס"א סמ"ג עשין קע"ו.
רפו) **שיהי'** כל הקרבנות קריבים על גבי המזבח שלמים כמינם ותמימים מן המומים שנתפרשו בכתוב ואותן שאמרו עפ"י הקבלה שהן מומין שנא' תמים יהי' לרצון:
בכורות ל"ג תמורה כ"א סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"א סה"מ ל"ת צ"ז סמ"ג לאוין שט"ו סמ"ק סי' רנ"ג.
רפז) **שלא** ינתן מום בקדשים שנא' כל מום לא יהי' בו גם זה מכבוד הבית:
תמורה ד' ו' בכורות ל"ג סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"א סה"מ ל"ת צ"ב צ"ג צ"ד ורמב"ן בסיף השגותיו סמ"ג לאוין שי"א שי"ב שי"ג סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ו וה' איסורי מזבח פ"ב.
רפח) **שלא** לשחוט בעלי מומים לשם קרבן שנא' עורת או שבור או חרוץ וגו' לא תקריבו:
רפט) **שלא** להקטיר אמורי בעלי מומין שנא' ואשה לא תתנו מהם על המזבח:
רצ) **שלא** לזרוק דם בעלי מומים על גבי המזבח שנא' מעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו לה':
שבת קי"א ב"מ צ' סהי"ד ה' א"ב פט"ז סה"מ ל"ת שס"א סמ"ג לאוין ק"כ אהע"ז סי' ה' סמ"ג סי' קס"ו.
רצא) **שלא** לסרס שום בעלי חי ומכ"ש אדם שנא' ובארצכם לא תעשו:
תמורה ד' ז' סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"ג סה"מ ל"ת צ"ו סמ"ג לאוין שי"ד.
רצב) **שלא** להקריב קרבנותיו בעלי מומין מיד הגוים שנא' ומיד בן נכר לא תקריבו:
זבחים קי"ב חילין ד' פ"א סהי"ד ה' איסורי מזבח פרק ג' סה"מ מ"ע ס' סמ"ג עשין קע"ח.
רצג) להקריב קרבן מהבהמות אחר שיהי' מבן שמונת ימים או יותר אך לא פחות מזה כי נקרא מחוסר זמן בגופו שנא' והי' שבעת ימים תחת אמו ומיום השמיני והלאה ירצה קרבן לה' כדי שיהי' הכשר המעשה שלימה בכל כחו כי קודם לכן אינו ראוי לכל דבר:
חילין פ"ה סהי"ד ה' שחיטה פי"ב סה"מ ל"ת ק"א סמ"ג לאוין קמ"ט יו"ד סי' ט"ז סמ"ק סי' קס"ז.
רצד) **שלא** נשחוט כל עיקר בהמה ובנה ביום א' שנא' אותו ואת בנו לא תשחטו ביום אחד. מלקות. וזהו בין בקדשים בין בחולין ואעפ"י שהתיר לנו הקב"ה מיני ב"ח למחייתנו אבל בהרחקת מדת אכזריות שהוא מדה רעה לשחוט אותו ואת בנו ביחד והקב"ה רצונו לקבוע בנפשינו בכל דרכינו מדת החמלה והרחמים:

יומא ד' פ"ו פסחים כ"ה סנהדרין ע"ד ע"ז ד' כ"ז סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ה סה"מ ל"ת ס"ג סמ"ג לאוין ב' יו"ד סי' קנ"ז סמ"ק סי' פ"ה.

רצה) שלא לעשות שום דבר שימשך ממנו חליל השם הנכבד והנורא שנא' ולא תחללו את שם קדשי. דרש מהר"ם מקוצי ז"ל. המכחיש לגוי מחלל השם. ועון זה אינו מתכפר עד יום המיתה ר"ל. וגם אין מקיפין בה. ועוד אופנים רבים בחילול השם כגון איש מפורסם בחסידות ובמעשים טובים ועושה מעשה היתר דוקא וברבים יראה שהוא עבירה. גם זה הוא חילול השם. כמאמר הגמרא היכי דמי חילול השם וכו' ע"ש:

סנהדרין ע"ד סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ה סה"מ מ"ע ט' סמ"ג עשין ח' יו"ד סי' קנ"ז סמ"ק סי' מ"ד.

רצו) **חובה** עלינו לקדש את השם ולמסור אפילו נפשינו למות על קיום מצות הדת שנא' ונקדשתי בתוך, בני ישראל:

ביצה ח' מכות כ"א סהי"ד ה' שביתת יו"ט פ"א סה"מ מ"ע קנ"ט ל"ת שכ"ג סמ"ג עשין ל"ג לאוין ע' או"ח סי' תצ"ה סמ"ק סי' קצ"ד.

רצז) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום ראשון של פסח שנא' וביום הראשון מקרא קודש יהי' לכם לזכור הנס שנעשה לנו ביציאת מצרים ואם יהי' אדם טרוד במלאכתו אין לו פנאי לחשוב בשום דבר:

רצח) **שלא** לעשות מלאכה ביום ראשון של פסח שהוא יום ט"ו בניסן שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו מלקות ואז ידבר בניסים הגדולים ולהודיעם לבניהם ולבני בניהם שלא ישכח מפי עוללים וגם לא מן הגדולים:

סהי"ד ה' תמידין פ"ז סהמ"צ מ"ג סמ"ג עשין קצ"ח.

רצט) **להקריב** קרבן מוסף בכל שבעת ימי הפסח שנא' והקרבתם אשה לה' שבעת ימים:

ביצה ח' מכות כ"א סהי"ד ה' יו"ט פ"א סה"מ מ"ע ק"ס ל"ת שכ"ד סמ"ג עשין ל"ד לאוין ע"א או"ח סי' תצ"ה.

ש) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום שביעי של פסח שנא' וביום השביעי מקרא קודש:

יום ט"ז בחודש

שא) **שלא** נעשה מלאכת עבודה ביום שביעי של פסח שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו (מלקות) ועל דבר הקושיא הלא אנחנו בקיאים בקביעא דירחא מפני מה עושים ב' ימים יו"ט עיין בזה בס' החינוך מצוה ש"א בארוכה יעו"ש:

מנחות פרק ו' סהי"ד ה' תמידין פ"ז סה"מ מ"ע מ"ד סמ"ג עשין קצ"ט.

שב) **להקריב** ביום ב' של פסח שהוא ט"ז בניסן יתר על קרבן המוסף מנחת העומר שנא' והבאתם את עומר ראשית קצירכם כדי להכיר חסדי האל ית' המחדש לנו שנה שנה תבואה למחי' למען נזכיר חסדו וטובו הגדול טרם נהנה ממנו:
סוף ערלה קדישין ל"ט מנחות ע' סהי"ד ה' מאכלות פ"י סה"מ ל"ת קפ"ט ק"צ קצ"א סמ"ג לאוין קמ"ב קמ"ג קמ"ד הרי"ף פרק ערבי פסחים או"ח סי' תפ"ט יו"ד סי' רצ"ו סמ"ק סי רי"ז ועיי' כריתות ה' ובסה"מ שורש ט' ורמב"ן שם.
שג) **שלא** לאכול לחם העשוי מתבואה חדשה קודם שישלים יום ששה עשר בניסן שנא' ולחם וכרמל וקלי לא תאכלו. (מלקות):
שד) **שלא** לאכול כרמל מן החדש קודם שישלים ט"ז בניסן שנא' וכרמל לא תאכלו (מלקות):
שה) **שלא** לאכול קלי מן החדש קודם זמן הנז שנא' וקלי לא תאכלו. (מלקות):
מנחות ס"ו סהי"ד ה' תמידין פ"ז סה"מ מ"ע קס"א סמ"ג עשין ר' או"ח סי' תפ"ט סמ"ק סי' קמ"ה.
שו) **לספור** מיום הבאת העומר יום יום ושבוע ושבוע עד מלואות תשעה וארבעים יום שהם שבעה שבועות תמימות שנא' וספרתם לכם ממחרת השבת שבע שבתות:
מנחות ס"ח סהי"ד ה' תמידין פ"ח סה"מ מ"ע מ"ו סמ"ג עשין ר"ב.
שז) **להביא** ביום חמשים מהקרבת העומר שתי הלחם חמץ עם הקרבנות הבאי' בכלל הלחם מלבד מוסף היום שנא' ממושבותיכם תביאו לחם תנופה שתים:
ביצה ח' מכות כ"א סהי"ד ה' יו"ט פ"א סה"מ מ"ע קס"ב ל"ת שכ"ה סמ"ג עשין ל"ה לאוין ע"ב או"ח סי' תצ"ה.
שח) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום עצרת שנא' וקראתם בעצם היום הזה מקרא קודש:
שט) **שלא** לעשות מלאכת עבודה שאינה לצורך נפש ביום עצרת שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו (מלקות):
ביצה ח' מכות כ"א סהי"ד ה' יו"ט פ"א סה"מ מ"ע קס"ג ל"ת שכ"ו סמ"ג לאוין ע"ג עשין ל"ו או"ח סי' תצ"ה.
שי) **לשבות** ממלאכת עבודה בראש השנה שנא' בחודש השביעי באחד לחדש יהי' לכם שבתון:
שיא) **שלא** לעשות מלאכת עבודה בר"ה שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו:
סהי"ד ה' תמידין פ"ט סה"מ מ"ע מ"ז סמ"ג עשין ל"ג.
שיב) **להקריב** קרבן מוסף בר"ה שנא' והקרבתם אשה לה':

(שיג שטז) יומא פ"א ר"ה ט' סהי"ד ה' שביתת עשור פ"א סה"מ מ"ע קס"ד ל"ת קצ"ו סמ"ג עשין ל"ב לאוין ס"ט או"ח סי' תרי"א עד תרט"ו סמ"ק סי' רכ"א.

שיג) **להתענות** ביום הכיפורים שנא' אך בעשור לחודש השביעי וגו' ועניתם את נפשותיכם והיא מחסדי האל ית"ש על בריותיו לקבוע להם יום אחד בשנה לכפר על חטאתיהם עם התשובה בו:

סהי"ד ה' תמידין פ"י סה"מ מ"ע מ"ח סמ"ג עשין ר"ג.

שיד) **להקריב** קרבן מוסף ביום הכיפורים שנא' והקרבתם אשה לה':

(שטו שיז) יומא פ"ח שבת קי"ד מגילה ז' כריתות ב' סהי"ד ה' שביתת עשור פ"א סה"מ ל"ת שכ"ט מ"ע קס"ה סמ"ג לאוין ס"ח עשין ל"א או"ח סי' תרי"א.

שטו) **שלא** לעשות מלאכה כל עיקר ביום הכיפורים שנא' וכל מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה (כרת):

עיין לעיל מצוה שי"ג בגליון.

שטז) **שלא** לאכול ולשתות ביום הכפורים שנא' כל הנפש אשר לא תעונה ונכרתה מעמי':

עי' לעיל מצוה שט"ו בגליון.

שיז) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום הכיפורים שנא' שבת שבתון:

סהי"ד ה' יו"ט פ"א סה"מ מ"ע קס"ו ל"ת שכ"ז סמ"ג עשין ל"ז לאוין ע"ד או"ח סי' תצ"ה.

שיח) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום ראשון של חג הסוכות שנא' בחמשה עשר וגו' ביום הראשון מקרא קודש:

שיט) **שלא** לעשות מלאכת עבודה ביום ראשון של סוכות שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו (מלקות):

סוכה נ"ה סהי"ד ה' תמידין פ"י סה"מ מ"ע נ"ו סמ"ג עשין ר"ה.

שכ) **להקריב** קרבן מוסף בחג הסוכות שנא' שבעת ימים תקריבו אשה לה':

יום י"ז בחודש

(שכא שכג) ביצה ח' מכות כ"א סהי"ד ה' יו"ט פ"א סה"מ מ"ע קס"ז לית שכ"ח סמ"ג עשין ל"ח לאוין ע"ה או"ח סי' תצ"ה.

שכא) **לשבות** ממלאכת עבודה ביום שמיני עצרת שנא' ביום השמיני מקרא קודש יהי' לכם:

סהי"ד ה' תמידין פ"י סה"מ מ"ע נ"א סמ"ג עשין ר"ו.

שכב) **להקריב** קרבן מוסף ביום שמיני חג העצרת שנא והקרבתם אשה לה':

שכג) **שלא** לעשות מלאכת עבודה ביום שמיני חג העצרת שנא' כל מלאכת עבודה לא תעשו. (מלקות):
סוכה פ"ג ד' סהי"ד ה' לולב פ"ז ח' סה"מ מ"ע קס"ט סמ"ג עשין מ"ד או"ח סי' תרנ"א סמ"ק סי' קצ"ג.
שכד) **ליטול** לולב א' ואתרוג ושני בדי ערבה וג' בדי הדס כשר שנא' ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וגו':
סוכה פרק ב' סהי"ד ה' סוכה פ"ו סה"מ מ"ע קס"ח סמ"ג עשין מ"ג או"ח סימן תרכ"ה סמ"ק סי' צ"ג.
שכה) **לישב** בסוכה ז' ימים בימי החג שנא' בסכת תשבו שבעת ימים למען נזכור הניסים של יציאת מצרים שעשה הקב"ה לאבותינו במדבר בצאתם ממצרים שסככם בענני כבוד שלא יזיק להם השמש ביום וקרח בלילה:
שביעית מ"ק ג' סהי"ד ה' שמיטה פ"א ד' סה"מ ל"ת ר"כ רכ"א רכ"ב רכ"ג סמ"ג לאוין רס"ו רס"ז רס"ח רס"ט.
שכו) **שלא** לעבוד את האדמה בשנה שביעית שנא' ובשנה השביעית שדך לא תזרע (מלקות):
שכז) שלא לעבוד עבודה גם באילנות בשני שביעית שנא' וכרמך לא תזמור (מלקות):
שכח) **שלא** לקצור מה שהצמיחה הארץ מעצמה בשנה השביעית כמו שנקצור בכל שנה בהכנה ותיקון שנא' את ספיח קצירך לא תקצור. (מלקות) אבל באכילה מותר דרך הפקר בלי הכנה:
שכט) **שלא** ללקט מה שיצמחו האילנות מן הפירות בשנה השביעית כמו שנבצור פירותיהן בכל שנה שנא' ואת ענבי נזירך לא תבצור (מלקות) ובאכילה מותר דרך הפקר כנ"ל:
ר"ה ט' כ"ו ל' קדושין ל"ח ערכין י"ב ל"ב סהי"ד ה' שמיטה פ"י סה"מ מ"ע קל"ז ק"מ סמ"ג עשין ק"נ קנ"א.
של) **להיות** הב"ד הגדול של סנהדרין מינין שנה שנה מהחמשים שנה ושבוע שבוע שנים עד שנת היובל כמו שאנו מונין ימי ספירת העומר שנא' וספרת לך שבע שבתות שנים וגו' שבע פעמים:
שלא) **לתקוע** בשופר בעשרה בתשרי משנת החמשים שנה שנא' והעברתם שופר תרועה ביוה"כ וגו' לפרסם החירות של העבדים וכל הקרקעות חוזרות לבעליהן ולשביתת הארץ:

ר"ה ה' ך"ד סהי"ד ה' שמיטה פ"י סה"מ מ"ע קל"ו סמ"ג עשין קנ"ב.
שלב) **לקדש** שנת החמשים בביטול עבודת האדמה ואת האלנות בשנת יובל שנא' וקדשתם את שנת החמשים כמו בשנת השמיטה. (מלקות):
ספר' פ' בהר ופ' ראה ערכין ך"ח סהי"ד ה' שמיטה פ"י סה"מ ל"ת רך"ד רך"ה רך"ו סמ"ג לאוין רע"ב רע"ג רע"ד.
שלג) **שלא** לעבוד אדמה ואילן ביובל שנא' לא תזרעו:
שלד) **שלא** ללקוט ולקצור ספיחי תבואות שנת היובל שנא' ולא תקצרו את ספיחי' (מלקות):
שלה) **שלא** לקבוץ פירות האילנות בשנת היובל כמו בשאר השנים שנא' ולא תבצרו את נזירי' (מלקות):
קדושין ך"ה ב"מ פרק ד' ח' ט' ב"ב פרק ג' ד' ה' ו' ז' סהי"ד ה מכירה י"א פרקים סה"מ מ"ע רמ"ה סמ"ג עשין פ"ב חו"מ סי' קפ"ט עד סי' רכ"ו.
שלו) **לדון** בדין מקח וממכר שנא' וכי תמכרו ממכר לעמיתך וגו':
ב"מ מ"ט עד נ"ט סהי"ד ה' מכירה פי"ב סה"מ ל"ת ר"נ סמ"ג לאוין ק"ע חו"מ סי' רך"ז סמ"ק סי' רע"א.
שלז) **שלא** להונות שום אחד מישראל במקח וממכר שנא' אל תונו איש את אחיו (ואין לוקין עליו שניתן להשבון):
ב"מ י"ח סהי"ד ה' מכירה פי"ד סה"מ ל"ת רנ"א סמ"ג לאוין קע"א חו"מ סי' רך"ח סמ"ק סי' קך"ב.
שלח) **שלא** להונות שום א' מישראל בדברים שנא' ולא תונו איש את עמיתו (ואין לוקין עליו שאין בו מעשה) אונאות דברים. שלא נאמר לחבירנו דברים שיכאיבוהו ושיצערוהו ואין בו כח להעזר מהם כדי לתת שלום בין הבריות כי גדול השלום שהברכה מצוי בו תמיד וקשה המחלוקת כי כמה תקלות וקללות תלויות בו רחמנא לישזבן:
ב"מ ע"ט סהי"ד ה' שמיטה פי"א סה"מ ל"ת רך"ז ורמב"ן שם סמ"ג לאוין רע"ה
שלט) **שלא** למכור שדה בא"י לצמיתות שנא' והארץ לא תמכר לצמיתות (גם זו כנ"ל ולדעת הרמב"ם אם עשו מעשה לוקין):
ערכין פרק ז' ח' ט' ב"מ ע"ט סהי"ד ה' שמיטה פי"א סה"מ מ"ע קל"ח סמ"ג עשין קנ"ג.
שמ) **להשיב** בשנת היובל לבעלים הראשונים כל אשר בשם קרקע יתכנה בלא כסף ובלא מחיר שנא' ובכל ארץ אחוזתכם גאולה תתנו לארץ:

יום ח"י בחודש

ערכין פרק ט' סהי"ד ה' שמיטה פי"ב סה"מ מ"ע קל"ט סמ"ג עשין קנ"ד.
שמא) **שיהי'** פדיון להקרקעות הנמכרים תוך חומת המדינה עד תום שנה כבר ואחר השנה יתקיים לקונה ולא יצא ביובל שנא' ואיש כי ימכור בית מושב עיר חימה כדי שישתדל המוכר לגאלה:
ערכין ל"ג סהי"ד ה' שמיטה פי"ג סה"מ ל"ת רך"ח סמ"ג לאוין רע"ח.
שמב) **שלא** לשנות מגרשי ערי הלוים ושדותיהם שנא' ושדה מגרש עריהם לא ימכר (מלקות):
ב"מ פרק ה' וד' ס"א סהי"ד ה' מלוה פ"ד סה"מ ל"ת רל"ה סמ"ג לאוין קצ"א יו"ד סי' ק"ס סמ"ק סי' רנ"ט.
שמג) **שלא** להלוות בריבית שנא' את כספך לא תתן בנשך. הוכפלו אזהרות בעסק זה מפני שחמדת הממון מפתה את האדם להורות היתר לעצמו. והמקבל ריבית מכחיש ביציאת מצרים ואבד העושר ההוא בענין רע כי פרוטה אחת של ריבית גורמת לאבד כמה אוצרות של ממון:
מכילתא ותורת כהנים סהי"ד ה' עבדים פ"א סה"מ ל"ת רנ"ז סמ"ג לאוין קע"ו.
שמד) **שלא** לעבוד בעבד עברי בעבודה שיש בה בזיון ועינוי גדול והכנעה שדרך לעבוד כך בעבד כנעני שנא' לא תעבוד בו עבודת עבד. התועלת בזה שילמד אדם לנפשו מדת החסד ורחמים ויתרחק ממדת אכזריות. (ואין לוקין עליו):
(שמה שמו שמח) תורת כהנים סנהדרין פ"ו קדושין פ"א סהי"ד ה' עבדים פ"א סה"מ ל"ת רנ"ח רנ"ט ר"ס סמ"ג לאוין קע"ה קע"ו קע"ז.
שמה) **שלא** למכור עבד עברי כדרך שמוכרים הכנעני בהכרזה על האבן המקח אלא בהצנע דרך כבוד שנא' לא ימכרו ממכרת עבד (ואין לוקין עליו):
שמו) **שלא** להעבד עבד עברי בדבר שאין לו צורך בו שנא' לא תרדה בו בפרך דזה אינו מצד החסד:
ברכות מ"ז גיטין ל"ה קדושין כ"ד ב"ק כ"ו סהי"ד ה' עבדים פ"ה ט' סה"מ מ"ע רל"ה ורמב"ן שם סמ"ג עשין פ"ז יו"ד סי' רס"ז חו"מ סי' קצ"ו.
שמז) **לעבוד** עבד כנעני לעולם שנא' לעולם בהם תעבודו:
עיין מצוה שמ"ה בגליון.
שמח) **שלא** להניח הגוי השוכן בא"י להעבד עבד עברי בעבודת פרך שנא' לא ירדנו בפרך לעיניך (גם זו כנ"ל):

מגילה פ"ב סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ ל"ת י"ב סמ"ג לאוין מ"ג או"ח סי' קל"א בהג"ה.
שמט) **שלא** לעשות אבן מוכנת להשתחוות עלי' אפי' הי' הי' לאל יתברך שנא' ואבן משכית לא תתנו בארצכם (מלקות):
ערכין פ"א ה' סהי"ד ה' ערכין פ"א סה"מ מ"ע קי"ד סמ"ג עשין קכ"ח.
שנ) **לדון** בדין ערכי אדם שאמר ערכו עלי ערך פלוני עלי שצריך ליתן לכהן כפי ערך השנים לזכר ולנקבה כמו שבא בכתוב ולפי ענין המעריך שנא' איש כי יפליא נדר בערכך נפשות לה':
תמורה פרק א' סהי"ד ה' תמורה סה"מ ל"ת ק"ו מ"ע פ"ז סמ"ג לאוין שמ"ה עשין רכ"ב.
שנא) **שלא** להמיר הקדשים שהקדיש למזבח בבהמות אחרות שנאמר לא יחליפנו ולא ימיר. (מלקות):
שנב) **להיות** תמורת הקרבן קודש כקרבן עצמו שנאמר והי' הוא ותמורתו יהי' קודש:
בכורות י"ד תמורה ל"ב סהי"ד ה' ערכין פ"ה סה"מ מ"ע קט"ו סמ"ג עשין קכ"ט.
שנג) **לדון** בדין ערכי בהמה שהקדישה ונפל בה מום הרי זו נערכת ונפדית עפ"י כהן שנא' והעמיד את הבהמה לפני הכהן והעריך:
ערכין פ"ט סהי"ד ה' ערכין פ"ה סה"מ מ"ע קע"ז סמ"ג עשין קל"ט.
שנד) **לדון** בדין ערכי בתים שהקדישום הבעלים ורוצים לפדותם מיד הקדש שצריך להעריכם הכהן ונותן לו כפי הערך שיאמר ועוד חומש נוסף על מה שהעריך שנא' ואיש כי יקדיש את ביתו קודש לה' והעריך וגו':
ערכין פרק ו' ז' ח' סהי"ד ה' ערכין פ"ד סה"מ מ"ע קי"ז סמ"ג עשין קל"א.
שנה) **לדון** בדין ערכי שדות שהקדישום הבעלים ורוצים לפדותם צריך שיתן כערך הקצוב בפרשה שנא' ואם משדה אחוזתו יקדיש וגו':
ערכין כ"ט תמורה ל"ב סהי"ד ה' תמורה פ"ד סה"מ ל"ת ק"ז סמ"ג לאוין שמ"ו וקדשים שנוהגין בזמן הזה או מעות צדקה אם משנין אותן עיין בסהי"ד ה' מת"ע פ"ח או"ח סי' קנ"ג יו"ד סי' רנ"א רנ"ב רנ"ט.
שנו) **שלא** לשנות הקרבנות דהיינו שלא יעשה הבכור עולה ולא שלמים אשם או אשם חטאת שנא' אך בכור אשר יבוכר לה' בבהמה לא יקדיש וגו':
ערכין כ"ח סהי"ד ה' ערכין פ"ו ז' ח' סה"מ מ"ע קמ"ה סמ"ג עשין קל"ב.
שנז) **לדון** בדיני חרמים אם הם לה' לבדק הבית או סתמם לכהן עם פרטי דיניהם שנא' אך כל חרם אשר יחרם לה' וגו'. שורש זו לפי שבישראל בחר האל מכל העמים לעבודתו ולהכיר שמו. והם אינם תחת ממשלת המזלות כי אם תחת יד הקב"ה. מבלי אמצעות מלאך ומזל. כמ"ש כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו. ובכל עת אשר ישראל מחזיקים

תורתו ומתימרים בעבודתו לא תנוח בהם רק טובה ושפע ברכה ורוח נדיבה וטהורה תסמכם. וההיפך על אויביהם ועל שונאיהם. ועל כן כי יקצר רוח האדם ויוציא מפיו לשון קללה וחרם על ממונו וקרקעותיו שהם תחת הברכה הודיעו הכתוב שאי אפשר לו להוציאו מרשות המבורך לרשות אחר לפי שכל אשר לישראל הם חלק הש"י ומה שקנה עבד קנה רבו ואחר שידענו כי כונת המחרים להוציא דבר מרשותו ראוי להשלים חפצו אבל ישוב לרשות אדוניו ויהי' קודש:

ערכין כ"ח תמורה ה' סהי"ד ה' ערכין פ"ו סה"מ ל"ת ק"י קי"א סמ"ג לאוין רנ"א רנ"ב.

שנח) **שלא** ימכרו שדות וקרקעות ומטלטלין שהחרימו אותן הבעלי' אלא יתננו לכהנים שבאותו משמר שנא' לא ימכר:

שנט) **שלא** יגאלו שדות וקרקעות ומטלטלין המוחרמים שאין להם פדיון אלא נותנים לכהנים שנא' ולא יגאל:

בכורות פרק ט' ר"ה ד' ב' סהי"ד ה' בכורות פ"ו ז' סה"מ מ"ע ע"ח סמ"ג עשין ריי"ב.

שס) **לעשר** כל הבהמות הטהורות שהם בקר וצאן ועזים הנולדים בעדרינו בכל שנה ושנה ולהביא המעשר לירושלם ולאכלו שם אחר הקרבת החלב והדם במזבח שנא' וכל מעשר בקר וצאן וגו' העשירי יהי' קדש לה' ושורש זו כי חפץ הקב"ה למען צדקו שנהי' כולנו עוסקים בתורה למען נדע לקנות שלמות הנפש ורוב בני אדם נמשכים אחר החומר ולא יתנו נפשם בעמל התורה ובעסקה תמיד וזה ג"כ הוא בטבע האדם שנמשך לקבוע דירתו במקום שממונו שם ע"כ סבב הקב"ה בתבונתו לטובתינו ליתן לנו מקום לעסק התורה בהעלותינו מעשר בקר וצאן שנה שנה לירושלם ששם מקום התורה שם הם הסנהדרין יודעי דת ומביני מדע ושם ילך הבעל ממון ללמוד תורה או ישלח אחד מבניו שם שילמוד. ומתוך כך יהי' בכל בית ובית של ישראל איש חכם יודע התורה. וישפיע מחכמתו ומתורתו על כל בית אביו ובכן תמלא הארץ דעה את ד' ויזכו למ"ש ונתתי משכני בתוככם והייתם לי לעם ואני אהי' לכם לאלהים:

יום י"ט בחודש

מעשר שני פ"א סהי"ד ה' בכורות פ"ו סה"מ ל"ת ק"ט סמ"ג לאוין שד"מ.

שסא) **שלא** ימכור מעשר בהמה בשום צד אלא יאכלוהו בעלים או מי שירצו הם עכ"פ בירושלם שנא' לא יגאל (ואין לוקה עליו שלא קנה לוקח):

שבועות כ"א הוריות מכות י"ד פסחים ס"ז נזיר נ"ו זבחים קי"ו כלים פ"א סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ג סה"מ מ"ע ל"א ל"ת ע"ז סמ"ג עשין קע"ד לאוין ש"ד.

שסב) **לשלוח** הטמאים מן המחנה שנא' וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב וגו':
שסג) **שלא** יכנס כל טמא במקדש וכל שדומה לו לדורות כל העזרה משער ניקנור ולפנים שהוא עזרת ישראל שנא' ולא יטמאו את מחניהם (כרת):
יומא ל"ו פ"ב סהי"ד ה' תשובה סה"מ מ"ע ע"ג סמ"ג עשין ט"ז או"ח סי' תר"י סמ"ק סי' נ"ג.
שסד) **להתוודות** על העונות והחטאי' גדולי' וקטני' שחטאנו לפני האל יתברך ואפי' מביטול מ"ע חייבין אנו בעת שנרצה לשוב אליו לבקש סליחתו להתוודות שנא' והתודו את חטאתם (עיקר הוידוי להכיר שחטא וישוב בתשובה שלימה) שורש זו לפי שבהודאות העון בפה תתגלה מחשבת החוטא ודעתו שהוא מאמין באמת שגלוי וידוע לפני האל ב"ה כל מעשיהו ולא יעשה עין רואה כאינה רואה ומתוך התנחמו על חטאיו יהי' זהיר ונגדר שלא ישוב עוד לכסלו ומתוך כך ירצה לפני הבורא ב"ה והאל הטוב החפץ בטובת בריותיו הדריכם בדרך יזכו בה:
סוטה סהי"ד ה' סוטה סה"מ מ"ע רכ"ג סמ"ג עשין נ"ו אהע"ז סי' י"א וקע"ח.
שסה) **להביא** האשה הסוטה אל הכהן שיעשה לה כמשפט הכתוב בפרשה שנא' והביא האיש את אשתו אל הכהן:
מנחות נ"ט סהי"ד ה' סוטה פ"ג סה"מ ל"ת ק"ד ק"ה סמ"ג לאוין פ"ז פ"ח.
שסו) **שלא** ינתן שמן בקרבן הסוטה שנא' והביא קרבנה לא יצוק עלי' שמן (מלקות):
שסז) **שלא** יושם לבונה בקרבן הנזכר שנא' ולא יתן עלי' לבונה (מלקות מפני שסרה מדרכי אמהות הנקראות גבעת הלבונה:
נזיר פ"ו וד' ל"ח מכות כ"א סהי"ד ה' נזירות פ"ה סה"מ ל"ת ר"ב ר"ג ר"ד ר"ה ר"ו סמ"ג לאוין רמ"ג רמ"ד רמ"ה רמ"ו רמ"ז ועיין כלל ח' ובשורש ט'.
שסח) **שלא** ישתה הנזיר יין ושכר היוצא מן הגפן שנא' מיין ושכר יזיר חומץ יין וחומץ שכר וגו' לא ישתה (מלקות):
שסט) **שלא** יאכל הנזיר ענבים לחים שנא' וענבים לחים וגו' לא יאכל. (מלקות):
שע) **שלא** יאכל ענבים צימוקים שנא' ויבשים לא יאכל (מלקות)
שעא) **שלא** יאכל הנזיר גרעיני הענבים הנקראים חרצנים שנא' מחרצנים לא יאכל (מלקות)
שעב) **שלא** יאכל הנזיר קליפת הענבים הנקראת זג שנא' מחרצנים ועד זג לא יא כל (מלקות)
נזיר פ"ו מכות כ"א סהי"ד ה' נזירות פ"א ה' סה"מ ל,ת ר"ע מ"ע צ"ב סמ"ג לאוין ר"נ עשין קכ"ו.

שעג) **שלא** יגלח הנזיר אפי' שערה אחת כל ימי נזירותו שנא' תער לא יעבור על ראשו (מלקות):
שעד) **שיגדל** הנזיר שער ראשו כל ימי נזרו בקדושה שנא' גדל פרע שער ראשו שורש זו עיין באורך ס"ס:
נזיר פרק ו' מכות כ"א סהי"ד ה' נזירות פרק ה' סה"מ ל"ת ר"ז ר"ח סמ"ג לאוין רמ"ז רמ"ת.
שעה) **שלא** יכנס הנזיר באהל המת שנא' ועל כל נפשות מת לא יבא. (מלקות):
שעו) **שלא** יטמא הנזיר למת כל עיקר שנא' לאביו ולאמו לאחיו ולאחותו לא יטמא. (מלקות):
נזיר פרק ו' סהי"ד ה' נזירות פ"ו ח' סה"מ מ"ע צ"ג ומ"ע קי"א סמ"ג עשין רל"ז
שעז) **שיגלח** הנזיר את ראשו ויביא קרבנותיו כשישלים ימי נזירותו או כשיטמא שנא' ביום מלאת נזרו והקריב קרבנו וגלח הנזיר:
תענית כ"ו מגילה כ"ד סוטה ל"ח סהי"ד ה' תפלה ה פי"ד סה"מ מ"ע כ"ו סמ"ג עשין כ' או"ח סי' קכ"ח סמ"ק סי' קי"ג.
שעח) **לברך** הכהנים את ישראל בכל יום שנא' כה תברכו את בני ישראל:
ליום חמישי
סוטה ל"ח מנחות צ"ח סהי"ד ה' כלי מקדש פ"ב סה"מ מ"ע ל"ד רמב"ן בשורש ג' סמ"ג עשין קס"ח.
שעט) **שנצטוה** כל שבט לוי לשאת את הארון על כתפיהם כשירצו להוליכו ממקום למקום שנא' עבודת הקודש עליהם בכתף ישאו:
פסחים פרק ט' סהי"ד ה' ק"פ פ"ה ופ"ו סה"מ מ"ע נ"ז נ"ח ל"ת קי"ט קכ"ב סמ"ג עשין רכ"ד רכ"ז לאוין שנ"ז שנ"ט.
שפ) **שכל** מי שלא עשה פסח ראשון בזמנו נצטוה בציווי מיוחד לשחוט הפסח שני ביום י"ד באייר שנא' בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו. שורש זו לפי שמצות פסח הוא אות חזק וברור על חידוש העולם ועל הניסים והנפלאות הגדולות שעשה עמנו הקב"ה למעלה מן הטבע כמו בבקיעת מצולת ים עד עבור בתוכו עם כבד ביבשה ועוד כהנה וכהנה אותות ומופתים בעת ההיא ע"י הי' רצונו ב"ה לזכות במצוה זו כל איש ישראל ומי שהי' נאנס ולא עשה בחודש הראשון יעשה אותו בחודש השני מפני שזה הוא יסוד גדול בדת הישראלי:

יום כ' בחודש

שפא) **לאכול** בשר פסח שני בליל ט"ו באייר על מצה ומרור שנאמר על מצות ומרורים יאכלוהו:

שפב) **שלא** להותיר מבשר הפסח שני שנא' לא ישאירו ממנו עד בוקר:

שפג) **שלא** לשבור עצם מהפסח שנא' ועצם לא תשברו בו (מלקות):

ר"ה ד' כ"ו תענית י"ח סהי"ד ה' תענית פ"א וה' כלי המקדש פ' סה"מ מ"ע נ"ט סמ"ג עשין ק"ע או"ח סי' תקע"ו.

שפד) **לתקוע** בחצוצרות במקדש עם הקרבת הקרבן מקרבני המועדות שנא' וביום שמחתכם ובמועדיכם ובר"ח ותקעתם בחצוצרות על עולותיכם וכמו"כ בכל יום בהקריב כל קרבן וכמו"כ בשעת הצרות. ושורש זו שהקול שופר וחצוצרות מעוררין הלב לכוונה והקרבן צריך שיהי' בכוונה שלימה בלי שום מחשבה זרה וכן בעת צרה צריך האדם כיוון גדול בהתחננו לפני בוראו:

חלה תרומה פ"ב חילין קל"ה סהי"ד ה' ביכורים פ"ה פה"מ מ"ע קל"ג רמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קמ"א יו"ד סי' שכ"ב סמ"ק סי' רמ"ה.

שפה) **להפריש** חלה מכל עיסה וליתנה לכהן שנא' מראשית עריסותיכם תתנו לה' תרומה. וע"י מצוה זו נקבל זכות בנפשינו כי העיסה הוא מזון לגוף ותרומת החלה יהי' מזון לנפש כי בה יחיו משרתי השי"ת העוסקים תמיד בעבודת ית"ש:

מנחות ל"ז עד מ"ד סהי"ד ה' ציצית סה"מ מ"ע י"ד סמ"ג עשין כ"ו או"ח סי' ח' סמ"ק סי' ל"א.

שפו) **להטיל** ציצית בבגד שיש לו ד' כנפים או יותר שנא' ועשו להם ציצית למען נזכור כל מצות הש"י תמיד ומה לו לאדם יותר טוב לזכרון ממה שנושא עליו חותם אדונו בכסותו אשר עליו ועוד שמלת ציצית עם צירוף שמונה חוטין וה' קשרים שבו הם בגי' תרי"ג רמ"ז לתרי"ג מצות. והפוחת לא יפחות מז' כריכות ולא יותיר על י"ג כנגד ז' רקיעים וששה אוירים שביניהם:

ברכות י"ד סהי"ד ה' ע"ז פ"ב סה"מ ל"ת מ"ז סמ"ג לאוין ט"ו סמ"ק סי' י"ב.

שפז) **שלא** לתור אחר מחשבת הלב שהלב מחשב היפך מה שהתורה מחייבת ולא אחרי ראית העין שרואה וחומד תאוות גשמיות שנא' ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם: (שפ"ח שצ"א) תמיד פ"א מדות פ"א סהי"ד ה' בית הבחירה פ"ח סה"מ מ"ע כ"ב ל"ת ס"ז סמ"ג עשין קס"ה כלל ב'.

שפח) **שישמרו** המקדש הכהנים מבפנים והלוים מבחוץ שנא' ושמרו משמרתך ומשמרת כל האוהל וזהו מכבודו של הבית להיות שומרים סביבו כדרך בתי המלכים הגדולים אשר בארץ שעושים כן:

ערכין י"א סהי"ד ה' כלי מקדש פ"ג סה"מ ל"ת ע"ב סמ"ג לאוין רצ"ג.

שפט) **שלא** יתעסקו הלוים בעבודות המיוחדות לכהנים ולא פחות בעבודת הלוי חבירו ולא הכהנים בעסק המיוחד ללוים ולא פחות בעבודת כהן חבירו שנא' אך אל כלי המקדש ואל המזבח לא יקרבו (לוי חייב מיתה וכהן מלקות. ואם הוא מלאכת כהן חבירו חייב מיתה) שורש זו לפי שעבודת שתי כיתות אלו היא עבודה יקרה ומקודשת. ע"כ מוטל על כל אחד להתייחד על עבודתו בלי שום עצלות ובלי שכחה ולא יסמכו אחד על חבירו כדרך העולם שמלאכה המוטלת על שני אנשים יסמוך אחד על חבירו ואז יתבטל המלאכה מכל וכל כאמור המשל קדירה דבי שותפי לא חמימא ולא קרירא:

זבחים ט"ו סנהדרין ד' פ"א סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ט סה"מ ל"ת ע"ד סמ"ג לאוין ש"ט.

שצ) **שלא** יעבוד הזר שאינו מזרע אהרן שום עבודה המיוחדת לכהנים שנא' וזר לא יקרב אליכם (מיתה):

שצא) **שלא** לבטל משמרת המקדש הנז' שנא' ושמרתם את משמרת הקודש:

קדושין כ"ט בכורות כ' סהי"ד ה' ביכורים פי"א סה"מ מ"ע פ' סמ"ג עשין קמ"ד יו"ד סי' ש"ה סמ"ק סי' רמ"ד.

שצב) **שיפדה** הישראל את הבן הבכור שנולד לו מהישראלית מהכהן שזיכהו השי"ת בו שנא' אך פדה תפדה בכור האדם:

תמורה ה' כ"א סהי"ד ה' בכורות פ"א סה"מ ל"ת ק"ח סמ"ג לאוין שמ"ג יו"ד סי' ש"י שכ"א.

שצג) **שלא** לפדות בכור בהמה טהורה כמו שנצטווינו לפדות הפטר חמור שנא' אך בכור שור או בכור כשב או עז לא תפדה. (ואין לוקה עליו לפי שאפשר לעבור עליו מבלי מעשה):

מדות פ"א סוכה נ"א בכורות ל' ערכין י"א י"ג סהי"ד ה' כלי מקדש פ"ג סה"מ מ"ע כ"ג סמ"ג עשין קס"ט.

שצד) **להיות** הלוים שוערים ומשוררים קבועים במקדש שנא' ועבד הלוי הוא את עבודת אוהל מועד:

מעשרות סהי"ד ה' מעשר פ"א סה"מ מ"ע קכ"ז ורמב"ן שורש י"ב סמ"ג עשין קל"ה יו"ד סי' של"א.

שצה) **לתת** ללוים חלק א' מעשרה ממה שתוציא הארץ והוא הנקרא מעשר ראשון שנא' כי את מעשר בני ישראל אשר ירימו לה' תרומה נתתי ללוים כי גם הם משרתי המלך ב"ה ותהי' ארוחתם מזומנת להם ע"י אחרים בדרך כבוד שלא יצטרכו ליגע בשום דבר זולתי בעבודת המלך הקב"ה:

מעשר שני גיטין ל' סהי"ד ה' תרומות פ"ג ה' סה"מ מ"ע קכ"ט סמ"ג עשין קל"ד.

שצו) **שהלוים** יפרישו מעשר מן המעשר הניתן להם ויתנו אותו לכהנים וזהו הנקרא תרומת מעשר שנא' ואל הלוים תדבר וגו' והרומותכם ממנו מעשר מן המעשר לפי שאמת הוא שכל שבט לוי הבדיל הש"י מעדת ישראל לעבודתו תמיד אמנם בהשבט עצמו נבחר אחד להיות הוא וזרעו לעולם לקציון ולשר והוא קודש ומקודש לעמוד ולשרת לפני ה' תמיד כמ"ש ויאמר ה' אל אהרן אתה ה ובניך ובית אביך וגו' ועוד כתיב ונתתי את הלוים לאהרן ולבניו וגו' וגם את אחיך מטה לוי שבט אביך הקרב אתך וגו' נמצא למידים שהכהנים הם הנבחרים מהשבט לשר ולקציון ושאר שבטו גם כן נבחרים עמהם לסעיים לעבודת ביהמ"ק ע"כ זכו גם הם לחיות בטובה בלי יגיעה מהמעשרות ולמען ידעו גם הם ויתבוננו כי כל חלקם בטובה היא סבת העבודה להש"י אשר הם מסייעים לאחיהם הכהנים ע"כ נצטוו לתת מחלקם המעשר חלק העשירי להמשרתים הגדולים מהם כדי שיתנו על לבם שיש גבוהים עליהם וגבוה מעל כולם הוא השומר הכל ית"ש:

מסכת פרה סהי"ד ה' פרה אדומה בחמשה פרקים ראשונים סה"מ מ"ע קי"ג סמ"ג עשין רל"ב.

שצז) **לעשות** פרה אדומה כדי שיהי' הפרה מוכן ומזומן למי שיצטרך אליו לטהרת טומאתו שנא' ויקחו אליך פרה אדומה תמימה:

אהלות סהי"ד ה' טומאת מת סה"מ מ"ע ק"ז רמב"ן מ"ע צ"ו סמ"ג עשין רל"א.

שצח) **לדון** ולהתנהג בכל דיני טומאת מת כמו שציותה התורה שנא' אדם כי ימות באהל וגו' וכל אשר באהל יטמא:

פרה פי"א כלים פ"א ד' סהי"ד ה' פרה אדומה פי"א ט"ז סה"מ מ"ע ק"ח רמב"ן מ"ע צ"ו סמ"ג עשין רל"ג.

שצט) **להיות** מימי הזיות אפר הפרה מטהרין לטמא ומטמאין לטהור המזה אותן שנא' והזה הטהור על הטמא ומזה מי הנדה יכבס בגדיו:

ב"ב פרק ח' ט' סהי"ד ה' נחלות סה"מ מ"ע רמ"ח ורמב"ן שם סמ"ג עשין צ"ו חו"מ סי' רע"ו.

ת) **לדון** בדיני הנחלות כמו שציותה התורה שנא' איש כי ימות ובן אין לו:

יום כ"א בחודש

תמיד יומא פ"ב סהי"ד ה' תמידין פ"א ו' סה"מ מ"ע ל"ט ורמב"ן שם סמ"ג עשין ק"צ.
תא) **להקריב** במקדש לשם כל ישראל שני תמידים בכל יום א' בבוקר ואת השני בין הערבים שנא' את קרבני לחמי וגו' כבשים בני שנה שנים ליום:
מנחות מ"ה סהי"ד ה' תמידין פ"ד ז' ח' סה"מ מ"ע מ"א מ"ב מ"ה סמ"ג עשין קצ"ה קצ"ז ר"א.
תב) **להקריב** קרבן בכל שבת מוסף על התמיד של היום שני כבשים שנא' וביום השבת שני כבשים:
תג) **להקריב** קרבן מוסף בכל ר"ח מוסף על תמידי היום שנא' ובראשי חדשיכם תקריבו עולה לה' וגו':
תד) **להקריב** קרבן מוסף ביום חמישים להקרבת העומר והוא יום ששי בסיון שנא' וביום הביכורים בהקריבכם וגו':
ר"ה פרק ג' ד' סהי"ד ה' שופר פ"א סה"מ מ"ע ק"ע סמ"ג עשין מ"ב או"ח סי' תקפ"ה סמ"ק סי' צ"ב.
תה) **לשמוע** קול שופר בראש השנה שהוא יום ראשון של חודש תשרי שנא' ובחודש השביעי בא' לחודש וגו' יום תרועה יהי' לכם התרועה היא כדי שיתעורר לב האדם לתשובה והשופר שהוא כפוף הוא רמז לכוף האדם לבו לשמים קול שברים הוא לרמז לשבר האדם יצרו הרע מתאוות העולם:
נדרים שבועות פרק ג' סהי"ד ה' שבועות פ"ו וה' נדרים פ"א י"א י"ב סה"מ מ"ע צ"ה ורמב"ן במ"ע צ"ו ל"ת קנ"ז סמ"ג עשין קכ"ה לאוין רמ"ב יו"ד ר"ג רכ"ח עד סי' רל"ד אהע"ז סי' ע"ד סמ"ק סי' פ"א.
תו) **לדון** בדיני הפרת נדרים כמו שבא מפורש בדברי קבלת התורה שנא' איש כי ידור נדר:
תז) **שלא** לעבור ולשנות מה שנדר ויתחייב בו האדם מכח דיבורו אעפ"י שהוא בלא שבועה שנא' ולא יחל דברו:
סוטה כ"ו מכות ט' סוף עירוכין סהי"ד ה' שמיטה פי"ג סה"מ מ"ע קפ"ג סמ"ג עשין קנ"ה.
תח) **לתת** ללוים ערים לשבת כי אין להם חלק ונחלה בארץ שנא' ויתנו ללוים מנחלת אחוזתם ערים לשבת:
מכות י"ב סהי"ד ה' רוצח פ"א סה"מ ל"ת רצ"ב סמ"ג לאוין קס"ג.

תט) **שלא** להרוג למי שכבר עשה מעשה רע בעדים והתראה קודם שיעמוד לדין לפני ב"ד שנא' ולא יומת הרוצח עד עמדו לפני העדה:
מכות פרק ב' סהי"ד ה' רוצח פ"ה סה"מ מ"ע רכ"ה סמ"ג עשין ע"ה.
תי) **להוציא** מכה נפש בשגגה מעירו לעיר מקלט שנא' והושיבו אותו העדה אל עיר מקלטו:
סנהדרין ל"ג כתובות כ"א ב"ק צ' סהי"ד ה' עדות פרק ה' סה"מ ל"ת רצ"א רמב"ן ל"ת ר"צ סמ"ג לאוין רס"ד.
תיא) **שלא** יהי' העד טוען ומדבר דברים אחר שהעיד עדותיו לא לזכות ולא לחובה שנא' ועד אחד לא יענה בנפש למות:
כתובות ל"ז סהי"ד ה' רוצח פרק א' ה' סה"מ ל"ת רצ"ה רצ"ו סמ"ג לאוין קס"א קס"ב.
תיב) **שלא** ליקח כופר לנפש ההורג במזיד כדי לפטרו מן המיתה ואפי' שיתן כל ממון שבעולם שנא' ולא תקחו כופר לנפש רוצח זה השכל מחייבו וידוע הוא שאם הורשו אדוני הארץ ליקח כופר מיד הרוצח נמצא שכל הגדול מחבירו ועשיר ממנו אם יחרה אפיו עליו יהרגו ויתן כפר ונמצא חרב איש באחיו. והישוב בטל:
תיג) **שלא** ליקח כופר מן הורג בשוגג כדי לפוטרו מן הגלות שנא' ולא תקחו כופר לנוס אל עיר מקלטו:
חלא
ע"ז ד' נ"ב סנהדרין ד' ז' סהי"ד ה' סנהדרין פ"ג סה"מ ל"ת רפ"ד סמ"ג לאוין קצ"ד חו"מ סי' ה'.
תיד) **שלא** להעמיד דיין שאינו הגון ובקי בחכמת התורה ולכך נאמר לא תכירו פנים במשפט:
סנהד' ו' סהי"ד ה' סנהדרין פ' כ"ב סה"מ ל"ת רע"ו סמ"ג לאוין ר"ז חו"מ סי"ב.
תטו) **שלא** לירא מאיש פן יהרגהו או שידבר עליו עתק ומכח מורא זו ימנע מלחתוך הדין על אמיתתו שנא' לא תגורו מפני איש, כי המשפט לאלהים הוא:
ב"מ ד' ה' סהי"ד ה' גזילה פ"א סה"מ ל"ת רס"ו סמ"ג לאוין קע"ח חו"מ סי' שנ"ט.
תטז) **שלא** להתאוות לשום דבר מחבירו אפי' בלב שנא' ולא תתאוה בית רעך:
ברכות י"ד ט"ז פסחים ל"ו סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ח סה"מ מ"ע ב' סמ"ג עשין ב' או"ח סי' ס"א סמ"ק סי' ב'.
תיז) **לייחד** שמו יתברך באמונה שלמה שיהי' לנו שהוא פועל כל המצאות וסיבתו הראשונה והוא א' אדון הכל בלי שיתוף ונקבל על עצמינו עול מלכות שמים באחדות גמורה וזהו שנאמר שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד:

ברכות נ"ד ס"א ספרי פסחים כ"ה סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ב וסוף ה' תשובה סה"מ מ"ע ג' סמ"ג עשין ג'.
תיח) **לאהוב** את השי"ת באופן שישים האדם את הכל לבו ודעתו וכל מגמתו לדעת דרכו ולאהב אותו כמ"ש ואהבת את ה' אלהיך:
שבת קי"ט יומא ל"ה קדושין כ"ט סוטה כ"א נדרים ל"ו ב"ק י"ז ב"ב כ"א סוכה מ"ב סהי"ד ה' ת"ת פ"א סה"מ מ"ע י"א סמ"ג עשין י"ב יו"ד סי' רמ"ו סמ"ק סי' ק"ה ק"ו.
תיט) **ללמוד** התורה וללמדה שנא' ושננתם לבניך:
ברכות פרק א' ב' ג' סהי"ד ה' ק"ש פ"ח סה"מ מ"ע ו' ח' ורמב"ן שם סמ"ג עשין י"ח או"ח סי' ס"א סמ"ק סי' ק"ד.
תכ) **לקרוא** קריאת שמע ערבית ושחרית שנא' ודברת בם בשבתך וגו' בשכבך ובקומך:

יום כ"ב בחודש

מנחות פרק ג' ד' עירובין צ"ה סהי"ד ה' תפילין פ"א סה"מ מ"ע י"ג סמ"ג עשין כ"ב כ"ג או"ח סי' כ"ה סמ"ק סי' קנ"ג.
תכא) **להניח** תפילין של יד שנא' וקשרתם לאות ידך:
תכב) **להניח** תפילין של ראש שנא' והיו לטוטפות בין עיניך
יומא י"א מנחות ל"א ב' ג' ד' סהי"ד ה' מזוזה פ"ה סה"מ מ"ט סמ"ג עשין כ"ג יו"ד סי' רפ"ח סמ"ק סי' קנ"ד.
תכג) **לקבוע** מזוזה במזוזות פתח הבית שנא' וכתבתם על מזוזות:
סנהדרין ד' פ"ט ערכין ט"ו תענית ט' יסוה"ת פ"י סה"מ ל"ת סמ"ג לאוין ד' סמ"ק סי' י"ח.
תכד) **שלא** לנסות ולהסתפק ביעודין שיעדו הנביאים שה אצלינו לנביאי האמת והצדק שנא' לא תנסו ה' אלהיכם:
ספרי סהי"ד ה' מלכים פ"ה סה"מ מ"ע קפ"ז סמ"ג עשין קי
תכה) **להרוג** ולאבד בכל מקום שיהי' נמצאים מז' ע שהי' מחזיקים בא"י קודם שנכבשה שנא' תחרים אותם:
ע"ז ד' כ' סהי"ד ה' ע"ז פ"י וה' זכיי' פ"ג סה"מ ל"ת נ' לאוין מ"ח יו"ד סי' קנ"א חו"מ סי' רמ"ט סמ"ק סי' קל"ה
תכו) **שלא** לחמול על ע"ז כלל וליפות ולספר בשבח שום דבר ממה שמיוחד להם שנא' ולא ת
יבמות כ"ג סנהדרין פ"ב ע"ז ד' ל"ו סהי"ד ה' איסורי ביאה פי"ב ל"ת נ"ב סמ"ג לאוין קנ"ב אה"ע סי' ט"ז חו"מ סי' תכ"ה סמ"ק סי'

תכז) **שלא** להתחתן בכופרים שנא' ולא תתחתן בם:
ע"ז ד' מ"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ס סה"מ ל"ת כ"ב סמ"ג לאוין מ סי' קמ"ה סמ"ק סי' פ"ו.
תכח) **שלא** ליהנות מציפוי ותכשיטין שקשטו בהם לע"ז שנא' לא תחמוד כסף וזהב עליהם
כ"ב פסחים מ"ח סהי"ד ה' ע"ז פ"ז סה"מ ל"ת כ"ה סמ"ג לאוין מ"ה יו"ד סי' קמ"ה סמ"ק סי' ס"ח.
תכט) **שלא** לדבוק ולחבר שום דבר מע"ז ומשמשי' ותקרובת שלה וכל מה שיוחס אלי' כדי ליהנות ממנו שנא' ולא תביא תועבה אל ביתך:
ד ב' ופ' ו' ז' ח' סהי"ד ה' ברכות ה' פרקים ראשונים סה"מ מ"ע י"ט סמ"ג עשין כ"ז או"ח סי' קפ"ד סמ"ק סי' ק"ט
תל) **לברך** ברכת המזון אחר אכילת הלחם כדי שביעה שנא' ואכלת ושבעת וברכת את ה' אלהיך:
"מ נ"ט סהי"ד ה' דיעות פ"ו סה"מ מ"ע ר"ז סמ"ג עשין יו"ד.
תלא) **לאהוב** את הגרים שנא' ואהבתם את הגר שנזהר שלא לצער אותם בשום דבר אבל נעשה להם ה בכל יכולתינו ונגמול חסד עמהם כפי הראוי והיכולת:
סנהדרין נ"ו סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ב סה"מ מ"ע ד' סמ"ג עשין ד' סמ"ק סי' ד'.
תלב) ליראה תמיד מהאל יתברך ולהתפחד ממנו שהוא משגיח ומעניש לעוברים על רצונו שנא' את ה' אלהיך תירא:
ת פרק ג' ד' ה' ריש תענית סהי"ד ה' תפלה פ"א סה"מ מ"ע ה' ורמב"ן שם סמ"ג עשין י"ט או"ח סי' פ"ט סמ"ק סי' י"א.
תלג) להתפלל בכל יום שנא' ואותו תעבוד:
וה ק"י סהי"ד ה' דיעות פ"ו סה"מ מ"ע ו' רמב"ן מ"ע ז' סמ"ג עשין ח' סמ"ק סי' מ"ה.
תלד) להתכבד ולהתייחד ולהתמיד עם חכמי תורה האמתיים שנא' ובו תדבק.
ח' סנהדרין ס"ג תמורה ד' ג' סהי"ד ה' שבועות פי"א סה"מ ז' ורמב"ן שם סמ"ג עשין קכ"ג יו"ד סי' רל"ז סמ"ק סי' ק"ח.
תלה) **להשבע** בשמו יתברך בעת הצורך לקיים דבר מהדברים או להכחישו שנא' ובשמו תשבע:
ליום הששי
ע"ז מ"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ מ"ע קפ"ה סמ"ג עשין י"ד יו"ד קמ"ו סמ"ק סי' ל"ז.
תלו) **לאבד** הע"ז ומשמשי' ובתיהם ולא להניח רושם מהן שנא' אבד תאבדון את כל המקומות וגו':

שבת קט"ז מכות כ"ב שבועות ל"ה מנחות ל' סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ו סה"מ ל"ת ס"ה.
תלז) **שלא** למחוק שום שם משמות הקדושים ולא שום דבר שיש בו קדושה ולא לנתוץ שום בית עבדות האל שנא' ולא תעשון כן לה' אלהיכם (חייב מכת מרדות):
ר"ה ו' סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פי"ד סה"מ מ"ע פ"ג סמ"ג עשין קפ"ז.
תלח) **להביא** כל קרבנות חובה או נדבה המוטלים על האדם ברגל הראשון שיפגע מהשלש רגלים באופן שלא יעברו השלש רגלים אם לא שכבר הקריב כל קרבנותיו שנא' והבאתם שמה עולותיכם וזבחיכם:
זבחים פי"ג וד' י"ב י"ט ריש כריתות סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פי"ח סה"מ ל"ת פ"א מ"ע פ"ד סמ"ג לאוין של"ב עשין קפ"ח.
תלט) **שלא** להעלות דבר מן הקרבנות חוץ לעזרה שנא' השמר לך פן תעלה עולתיך בכל מקום. (כרת):
תמ) **להקריב** כל הקרבנות בבית המקדש שנא' שם תעלה עולתיך:

יום כ"ג בחודש

בכורות ט"ז ל"ז תמורה ל"ב סהי"ד ה' איסורי מזבח פרק א' סה"מ מ"ע פ"ו סמ"ג עשין קע"ו.
תמא) **לפדות** קדשים שנפל בו מום ובאותו פדיון לוקחין בהמה לקרבן ואותו קודש שנפל בו מום יוצא לחולין ויהי' מותר לשחוט ולאכול אותו שנא' רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר:
מעשר שני מכות י"ג י"ז י"ח כריתות ד' ה' סהי"ד ה' מע"ש פ"ב סה"מ ל"ת קמ"א קמ"ב קמ"ג סמ"ג לאוין רנ"ט ר"ס רס"א רמב"ן בשורש ט'
תמב) **שלא** לאכול מעשר שני של דגן חוץ לירושלים שנא' לא תוכל לאכול בשעריך מעשר דגנך (מלקות):
תמג) **שלא** לאכול מעשר שני של תירוש חוץ לירושלים שנא' ותירושך (מלקות):
תמד) **שלא** לאכול מעשר שני של יצהר חוץ לירושלים שנא' ויצהרך (מלקות):
מכות ט' סהי"ד ה' בכורות פ"א סה"מ ל"ת קמ"ו סמ"ג לאוין שמ"ב.
תמה) **שלא** לאכול בכור תמים חוץ לירושלים שנא' ובכורות (מלקות):
מכות י"ז סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"א סה"מ ל"ת קמ"ה סמ"ג לאוין שכ"ה.
תמו) **שלא** לאכול חטאת ואשם חוץ מן העזרה שנא' בקרך וצאנך (מלקות):
מכות י"ז סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"א סה"מ ל"ת קמ"ו סמ"ג לאוין שכ"א.
תמז) **שלא** לאכול שום דבר מבשר עולה שנא' וכל נדריך אשר תדור (מלקות):

מכות י"ז סהי"ד ה' מעשה הקרבנות פי"א סה"מ ל"ת קמ"ז סמ"ג לאוין שכ"ד.
תמח) **שלא** לאכול קדשים קלים קודם זריקת דמים שנא' ונדבתיך (מלקות):
מכות י"ז סהי"ד ה' ביכורים פ"ג סה"מ ל"ת קמ"ט סמ"ג לאוין רס"ה.
תמט) **שלא** יאכל כהן ביכורים בחוץ שנא' ותרומת ידיך מלקות:
סהי"ד ה' חגיגה פ"ב סה"מ ל"ת רכ"ט סמ"ג לאוין שס"א.
תנ) **שלא** לעזוב הלוים ונתעלם מלתת להם חלקם שהם המעשרות בפרט במועדות ד' כדי לשמחם שנא' השמר לך פן תעזוב את הלוי:
חילין פרק א' ב' סהי"ד ה' שחיטה פ"א סה"מ מ"ע קמ"ו סמ"ג עשין ס"ג יו"ד סי' א' סמ"ק סי' קצ"ו.
תנא) **לשחוט** בהמה וחי' ועוף כשנרצה לאוכלם ולא הותר לנו אכילתם כ"א בשחיטה הראוי' שנא' וזבחת מבקרך ומצאנך:
חולין ק"ב סהי"ד ה' מ"א פ"ה סה"מ ל"ת קפ"ב סמ"ג לאוין קל"ו יו"ד סי' ס"ב סמ"ק סי' ר'.
תנב) **שלא** לאכול אבר מן החי שנא' לא תאכל הנפש עם הבשר:
תמורה י"ז סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"ח סה"מ מ"ע פ"ה ורמב"ן שם סמ"ג עשין קפ"ט.
תנג) **להביא** כל מה שנתחייבו בח"ל מחטאת ועולה ואשם ושלמים אל בית הבחירה שנא' רק קדשיך אשר יהיו לך וגו' תשא ובאת אל המקום אשר יבחר ה':
סנהדרין ד' פ"ח ר"ה כ"ח זבחים ד' פ' סהי"ד ה' ממרים פ"ב סה"מ ל"ת שי"ג שי"ד סמ"ג לאוין שס"ד שס"ה או"ח סי' קכ"ח סמ"ק סי' קע"ז קע"ח.
תנד) **שלא** להוסיף בתורה שבכתב ולא שבע"פ שום דבר שנא' לא תוסיף עליו (מלקות ולהרמב"ם אין לוקין):
תנה) **שלא** לגרוע דבר ממה שהתורה שלימה חייבה אותנו בין בכתב בין בע"פ שנא' ולא תגרע ממנו (מלקות ולהרמב"ם אין לוקין):
סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת כ"ח ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ל"ג סמ"ק סי' כ"ז.
תנו) **שלא** לשמוע למתנבא בשם ע"ז ולא נאמין ולא נשאל ממנו אות או מופת שנא' לא תשמע אל דברי הנביא:
סנהדרין כ"ט ל"ג מ"ג ס"ז פ"ה סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת ט"ז י"ז י"ח י"ט כ' כ"א סמ"ג לאוין כ"ו כ"ז כ"ח כ"ט ל' ל"א סמ"ק סי' קט"ז קי"ז קי"ח.
תנז) **שלא** להקל נטירת המסית שנא' לא תאבה לו:
תנח) **שלא** לשמוע למסית ולשנוא אותו מאד שנא' ולא תשמע אליו:
תנט) **שלא** יציל המוסת למסית כשיראהו בסכנת מות שנא' ולא תחוס עינך עליו:

תס) **שלא** ילמוד המוסת זכות על המסית ואפילו יודע לו זכות לא יטעון עליו שנא' ולא תחמול עליו:

יום כ"ד בחודש

תסא) **שלא** ימנע (המוסת) וישתוק מללמד חובה שידע בה על המסית שנא' ולא תכסה עליו:

תסב) **שלא** להסית שום אחד מישראל לעע"ז שנא' ולא יוסיפו לעשות כדבר הרע הזה (סקילה):

סנהדרין פרק ד' ה' סהי"ד ה' עדות פרק א' סה"מ מ"ע קע"ט סמ"ג עשין ק"ט חו"מ סי' ל'.

תסג) **לחקור** את העדים כל אחד בפני עצמו ולדרוש אותם היטב בהפלגה הידועה כדי שתתקיים העדות שעל פיו ישפוט הדיין על האמת שהעידו שנא' ודרשת וחקרת ושאלת היטב:

סנהדרין קי"א סהי"ד ה' ע"ז פ"ד סה"מ מ"ע קפ"ו ל"ת כ"ג כ"ד סמ"ג עשין ט"ו לאוין ר"ד ר"ה

תסד) **לשרוף** את כל עיר הנידחת וכל אשר בה ולהרוג אנשי' שנא' ושרפת באש את העיר:

תסה) **שלא** לבנות עיר הנידחת לעולם שנא' תל עולם לא תבנה עוד:

תסו) **שלא** ליהנות ולהחזיק כלל בשום דבר ממון של עיר הנידחת שנא' ולא ידבק בידך מן החרם:

מכות כ' כ"א יבמות י"ג סהי"ד ה' ע"ז פ' י"ב סה"מ ל"ת מ"ה סמ"ג לאוין ס"ב יו"ד סי' ק"פ מגן אברהם סי' תצ"ג סמ"ק סי' ע"ד ע"ה.

תסז) **שלא** לעשות שרט בכל מקום שבגוף על מת שימות לנו או לשם ע"ז שנא' לא תתגודדו (מלקות) ובכללה שלא יהי' בני העיר חלוקים במנהגם לשון לא תעשון אגודות זה נוהג מנהג זה וזה נוהג מנהג זה שזה גורם למחלוקת:

מכות כ' קדושין ל"ה סהי"ד ה' ע"ז סי"ב סה"מ ל"ת קע"א סמ"ג לאוין ס"ג יו"ד סי' ק"פ סמ"ק סי' ע"ג.

תסח) **שלא** לעשות קרחה בראש על המתים שנא' ולא תשימו קרחה בין עיניכם למת:.

ספרי בכורות ל"ד סהי"ד ה' פסילי המוקדשין פי"ח סה"מ ל"ת ק"מ סמ"ג לאוין רס"ד.

תסט) **שלא** לאכול פסולי המוקדשים שנא' לא תאכלו כל תועבה (מלקות):

חולין פרק ג' סהי"ד ה' מ"א פ"א סה"מ מ"ע ק"נ רמב"ן בשורש ו' סמ"ג עשין ס' יו"ד סי' פ"ב.

תע) **לבדוק** בסימני העוף שנא' כל ציפור טהורה תאכלו:
חולין ס"ו סהי"ד ה' מ"א פ"ב סה"מ ל"ת קע"ה סמ"ג לאוין ק"ל יו"ד סי' פ"א סמ"ק סי' ר"ט.
תעא) **שלא** לאכול שרץ העוף כגון הזבובים והדבורים וכדומה שנא' וכל שרץ העוף טמא הוא לא יאכלו (מלקות):
מכות י"ז חולין ל"ב זבחים ס"ט קכ"ט סהי"ד ה' מ"א פ"ד סה"מ ל"ת ק"פ סמ"ג לאוין קל"ג יו"ד סי' ט"ו ט"ז סמ"ק סי' ר"ב.
תעב) **שלא** לאכול מבהמה וחי' ועוף שמתו שנא' לא תאכלו כל נבלה (מלקות):
מעשר שני ר"ה ד' י"ב סהי"ד ה' מע"ש סה"מ מ"ע קכ"ח סמ"ג עשין קל"ו יו"ד סי' של"א.
תעג) **להוציא** מעשר שני שנא' עשר תעשר את כל תבואת זרעך:
פאה פ"א ר"ה י"ב עירובין כ' יבמות ק' סהי"ד ה' מת"ע פ"ו סה"מ מ"ע ק"ל רמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין קס"א טור יו"ד סי' של"א.
תעד) **להוציא** מעשר עני שנא' מקצה שלש שנים תוציא את כל מעשר:
(תעה תעז) שביעית פ"י גיטין ל"ז מכות ג' שבועות מ"ח סהי"ד ה' שמיטה פ"ט סה"מ מ"ע קמ"א ל"ת ר"ל סמ"ג עשין קמ"ט לאוין ר"ע חו"מ סי' ס"ז סמ"ק סי' רנ"ח.
תעה) **שלא** לתבוע החובות בשנת השמיטה אלא ישמטו כולם ולא יתבעם עוד שנא' לא יגוש את רעהו:
ספרי סהי"ד ה' מלוה פ"א סה"מ מ"ע קמ"ב רמב"ן בשורש א' ובשורש ו'.
תעו) **לנגוש** לנכרי ולהכריחו לפרוע חובו שנא' את הנכרי תגוש:
תעז) **להשמיט** כספים דהיינו החובות בשנת השמיטה שנא' ואשר יהי' לך את אחיך תשמט:
ב"ב ט' כתובות נ' ס"א שבת ק"ח סהי"ד ה' מת"ע פ' ז' ה' ט' י' סה"מ ל"ת רל"ב מ"ע קצ"ה סמ"ג לאוין רפ"ט עשין קצ"ב יו"ד סי' רמ"ז סמ"ק סי' רמ"ז רנ"ו.
תעח) **שלא** למנוע הצדקה ועשית החסד מאחינו בני ישראל הנצרכים כשיש בידינו להחזיק להם שנא' לא תאמץ לבבך ולא תקפוץ ידך מאחיך האביון:
תעט) **אפילו** כו"כ פעמים לא נמנע לחזק העני הצריך למחייתו שנא' פתוח תפתח את ידך לו:
שביעית פ"י גיטין ל"ו סהי"ד ה' שמיטה פ"ט סה"מ ל"ת רל"א סמ"ג לאוין רע"א סמ"ק סי' רנ"ז.
תפ) **שלא** להמנע מלהלוות מפני פחד השמיטה שלא תפקיע החוב שנא' השמר לך פן יהי' וגו' עם לבבך וגו' קרבה שנת השבע וגו':

יום כ"ה בחודש

קדושין י"ד סהי"ד ה' עבדים פ"ג סה"מ ל"ת רל"ג מ"ע קצ"ו סמ"ג לאוין קע"ח עשין פ"ד.
תפא) **שלא** לשלח עבד עברי כשיצא לחירות בסוף השש שנים או ביובל או במיתת האדון בידים ריקניות שנא' לא תשלחנו ריקם:
תפב) **להעניק** העבד עברי ולא יצא בידים ריקניות שנא' הענק תעניק לו:
מכות כ"ב חולין ק"ל קל"ב תמורה י"ב בכורות כ"ה סהי"ד ה' מעילה פ"ח סה"מ ל"ת קי"ג קי"ד סמ"ג לאוין ש"מ שמ"א. ש
תפג) **שלא** לעשות עבודה בקדשים שנא' לא תעבוד בבכור שורך (מלקות):
תפד) **שלא** לגוז צמרי הקדשים שנא' ולא תגוז בכור צאנך (מלקות):
פסחים כ"ט סהי"ד ה' חמץ פ"א סה"מ ל"ת קצ"ט ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ע"ו.
תפה) **שלא** לאכול חמץ אחר חצות ביום י"ד ניסן שנא' לא תאכל עליו חמץ:
פסחים ע"א סהי"ד ה' ק"פ פ"ו סה"מ ל"ת קי"ח סמ"ג לאוין שמ"ט.
תפו) **שלא** להותיר מבשר חגיגת י"ד עד יום הג' שנא' ולא ילין:
תפז) **שלא** להקריב שה הפסח בבמת יחיד ואפי' בשעת היתר הבמות שנא' לא תוכל לזבוח את הפסח באחד שעריך. (מלקות):
פסחים ק"ט חגיגה ו' קדישין ל"ד סהי"ד ה' חגיגה פ"א וה' שביתת יו"ט פ"ו סה"מ מ"ע נ"ד סמ"ג עשין רכ"ט או"ח סי' תקכ"ט.
תפח) **לשמוח** ברגלים שנא' ושמחת בחגיך:
חגיגה פ"א סהי"ד ה' חגיגה ל"א סה"מ מ"ע נ"ג ל"ת קנ"ו סמ"ג עשין רכ"ח לאוין ש"ס.
תפט) **להראות** כל זכר בירושלים בבית הבחירה שלש פעמים קבועות בשנה שהם פסח שבועות סוכות שנא' שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך:
תצ) **שלא לעלות** בבית הבחירה בלא קרבן והוא הנקרא עולת ראי' שנא' ולא יראה את פני ה' ריקם:
סנהדרין פרק א' מכות ז' סהי"ד ה' סנהדרין פ"א סה"מ מ"ע קע"ו סמ"ג עשין צ"א חו"מ סי' א'.
תצא) **להעמיד** שופטים לדון ושוטרים לכפות ולרדות במקל כדי שיתקיים שנא' שופטים ושוטרים תתן לך בכל שעריך:
ע"ז מ"ח ספרי תמיד פ"א סהי"ד ה' ע"ז פ"ו סה"מ ל"ת י"א י"ג סמ"ג לאוין מ"א מ"ד יו"ד סי' קמ"ה סמ"ק סי' קס"ג.

תצב) **שלא** ליטע אילנות במקדש או אצל המזבח על דרך הנוי והיופי שנא' לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח (מלקות):
תצג) **שלא** להקים מצבה בשום מקום שנא' ולא תקים לך מצבה (מלקות):
ספרי סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"א סה"מ ל"ת צ"ה ורמב"ן שי"ג סמ"ג לאוין שי"ג.
תצד) **שלא** להקריב קרבן מבהמה שיש בה מום ואפי' הוא מום עובר שנא' לא תזבח לה' אלהיך שור ושה אשר יהי' בו מום:
סנהדרין ד' פ"ו סהי"ד ה' ממרים עד פ"ה סה"מ מ"ע קע"ד ל"ת שי"ב רמב"ן שם שורש א' סמ"ג עשין קי"א לאוין רי"ז טור חו"מ סי' י"ד.
תצה) **לשמוע** לב"ד הגדול שנא' ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך:
תצו) **שלא** לחלוק על בעלי הקבלה ולא לשנות את דבריהם בכל עניני התורה שנא' לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך:
סוטה ק"ז סנהדרין כ' סהי"ד ה' מלכים פ"א סה"מ מ"ע קע"ג ל"ת שס"ב סמ"ג עשין קי"ד לאוין רכ"א.
תצז) **למנות** מלך מישראל שנא' שום תשים עליך מלך:
תצח) **שלא** להקים מלך שלא יהי' מזרע ישראל שנא' לא תוכל לתת עליך איש נכרי:
(תצט תקא תקב) סוטה מ"א יבמות מ"ה סנהדרין כ"א כריתות ה' סהי"ד ה' מלכים פ"ג סה"מ ל"ת שס"ג שס"ד שס"ה סמ"ג לאוין רכ"ב כ"ג כ"ד.
תצט) **שלא** ירבה לו המלך שימלוך סוסים זולת מה שצריך למרכבה ומרכבת פרשיו שנא' לא ירבה לו סוסים (מלקות):
סוכה נ"א ע"ז י"ג כתובות ק"י ב"ב קס"ט מנחות ק"ב סהי"ד ה' מלכים פ"ה סה"מ ל"ת מ"ו סמ"ג לאוין רנ"ז.
תק) **שלא** לילך מא"י לקבוע דירה במצרים שנא' לא תוסיפון לשוב בדרך הזה עוד:

יום כ"ו בחודש

תקא) **שלא** ירבה לו המלך נשים יותר על י"ח שנא' ולא ירבה לו נשים (מלקות):
תקב) **שלא** ירבה המלך לעצמו ממון רב יותר מה שצריך למרכבתו ועבדיו שנא' וכסף וזהב לא ירבה לו מאד (מלקות):
סנהדרין כ"א סהי"ד ה' ס"ת פ"ז וה' מלכים פ"ג סה"מ מ"ע י"ז סמ"ג עשין כ"ה.
תקג) **שיכתוב** לו המלך ספר תורה מיוחד מלבד אותו שהניחו לו אבותיו שנא' וכתב לו את משנה התורה הזאת:
ספרי ב"ב קכ"ד סהי"ד ה' שמיטה פי"ג סה"מ ל"ת קס"ט ק"ע סמ"ג לאוין רע"ו רע"ז.

תקד) **שלא** יטול כל שבט לוי חלק בביזה שנא' לא יהי' לכהנים הלוים חלק:
תקה) **שלא** יטול כל שבט לוי ירושת נחלה בארץ שנא' ונחלה לא יהי' לו:
חולין ק"ל סהי"ד ה' ביכורים פ"ט סה"מ מ"ע קמ"ג סמ"ג עשין קמ"ב יו"ד סי' ס"א.
תקו) **ליתן** לכהן הזרוע והלחיים והקיבה מכל בהמה טהורה של ישראל שישחוט שנא' ונתן לכהן הזרוע והלחיים והקיבה טעם מצוה זו כי בזכות פנחס אביהם שקינא לאלהיו ומסר נפשו להרוג נשיא מישראל על קדושת השם זכו בניו הכהנים לעולם במתנות אלו מאת הש"י הזרוע היא כנגד ויקח רומח הלחיים שיתפלל על צערן של ישראל כמו שכתוב ויעמוד פנחס ויפלל והקיבה כנגד האשה אל קבתה ולמדנו מזה שהמקדש שם שמים בגלוי זוכה לו ולדורותיו בעולם הזה מלבד זכותו שקיימת לנפשו לעוה"ב:
תרומות סהי"ד ה' תרומה סה"מ סי' קכ"ו רמב"ן שורש ו' סמ"ג עשין קל"ג יו"ד סי' של"ד.
תקז) **להפריש** מן הדגן והתירוש והיצהר תרומה גדולה וליתנה לכהן שנא' ראשית דגנך תירושך ויצהרך תתן לו:
חולין קל"ה סהי"ד ה' ביכורים פ"י סה"מ מ"ע קמ"ד סמ"ג עשין קמ"ג יו"ד סי' של"ג.
תקח) **ליתן** ראשית הגז לכהן שנא' וראשית גז צאנך תתן לו:
סוכה ד' נ' סהי"ד ה' כלי מקדש פ"ד סה"מ מ"ע ל"ו ורמב"ן שם סמ"ג עשין קע"ב.
תקט) **שיהי'** הכהנים והלוים עובדים במקדש ולמשמרת שנא' ושרת בשם ה' אלהיו וגו':
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל"א סמ"ג לאוין נ"ב יו"ד קע"ט סמ"ק סי' קל"ח.
תקי) **שלא** לקסום שנא' לא ימצא בך קוסם קסמים (מלקות):
סנהדרין ס"ז סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל"ד סמ"ג לאוין נ"ב יו"ד סי' קע"ט סמ"ק סי' קמ"א.
תקיא) **שלא** לעשות כישוף כלל שנא' מעונן ומנחש ומכשף (מלקות):
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל"ה סמ"ג לאוין נ"ד יו"ד סי' קע"ט סמ"ק סי' קמ"א.
תקיב) **שלא** לעשות נשבעות לנחשים ועקרבים כדי שלא יזיק שנא' וחובר חבר (מלקות):
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל"ו ל"ז סמ"ג לאוין ל"ו ל"ז יו"ד סי' קע"ט.
תקיג) **שלא** לשאול בבעל אוב שיודיע לו דבר שנא' ושואל אוב. (מלקות):
תקיד) **שלא** לשאול בידעוני. שנא' וידעוני. (מלקות):
סנהדרין ס"ה סהי"ד ה' ע"ז פי"א סה"מ ל"ת ל"ח סמ"ג לאוין מ' יו"ד סי' קע"ט סמ"ק סי' קמ"ב.
תקטו) **שלא** לדרוש אל המתים. שנא' ודורש אל המתים. (מלקות):

סנהדרין ק"ט סהי"ד ה' יסוה"ת פ"ז ט' סה"מ מ"ע קע"ב סמ"ג עשין ו' סמ"ק סי' כ"ה.
תקטז) **לשמוע** בקול כל הנבאים מהנביאים בכל מה שציוה אותנו לעשות לפי שעה חוץ מע"ז שנא' נביא מקרבך וגו' אליו תשמעון:
סנהדרין ד' פ"ט סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת כ"ז סמ"ג לאוין ל"ד סמ"ק סי' קט"ו.
תקיז) **שלא** להתנבאות בשם ה' לשקר שנא' אך הנביא אשר יזיד לדבר דבר בשמי וגו' (חנק):
סנהדרין ד' פ"ח סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת כ"ו סמ"ג לאוין ל"ב סמ"ק סי' קי"ד.
תקיח) **שלא** להתנבאות בשם ע"ז שנא' ואשר ידבר בשם אלהים אחרים. (חנק):
סנהדרין ט"ז סהי"ד ה' ע"ז פ"ה סה"מ ל"ת כ"ט סמ"ג לאוין ל"ה סמ"ק סי' י"ג.
תקיט) **שלא** לירא ולהתפחד מלהרוג נביא שקר שנא' לא תגור ממנו:
מכות ט' סהי"ד ה' רוצח פ"ח סה"מ מ"ע קפ"ב סמ"ג עשין ע"ו.
תקכ) **להבדיל** ולהכין בא"י שש ערי מקלט מערי הלוים לנוס שמה מכה נפש בשגגה שנא' שלש ערים תבדיל לך בתוך ארצך תכין לך הדרך:

יום כ"ז בחודש

ספרי סהי"ד ה' סנהדרין פ"כ סה"מ ל"ת רע"ט סמ"ג לאוין ר"ב סמ"ק סי' רל"ז.
תקכא) **שלא** לחוס ולרחם על מי שיהרג את חבירו או שיחסר לו א' מאבריו שנא' לא תחום עינך עליו:
ספרי סהי"ד ה' גניבה פ"ז סה"מ ל"ת רמ"ו סמ"ג לאוין קנ"ג חו"מ סי' שע"ו
תקכב) **שלא** לגנוב תחום וגבול הארץ שהי' בינינו ובין זולתינו שנא' לא תסיג גבול רעך:
שבועות מ' סוטה ב' ל"א מ"ו סהי"ד ה' עדות פ"ה סה"מ ל"ת רפ"ח סמ"ג לאוין רי"ג חו"מ סי' ל"ח.
תקכג) **שלא** נענוש שום אדם עונש גוף או ממון עפ"י עד אחד אפי' הוא חכם ונביא וכשר שנא' לא יקום עד אחד באיש וגו':
ב"ק ע"ב מכות ה' סהי"ד ה' עדות פי"ח סה"מ מ"ע ק"פ סמ"ג עשין ק"י חו"מ סי' ל"ח.
תקכד) **לעשות** לעדים אשר העידו שקר כמו שביקשו לעשות ולהזיק בעידותם שהי' מעידין שנא' ועשיתם לו כאשר זמם:
סוטה פרק ח' סהי"ד ה' מלכים פ"ז סה"מ מ"ע קצ"א סמ"ג עשין ק"כ.
תקכה) **למנות** כהן משוח מלחמה כדי להוכיח את העם בשעת המלחמה בלשון שאמרה תורה והי' כקרבכם אל המלחמה ונגש הכהן:
סוטה פרק ח' סהי"ד ה' מלכים פ"ז סה"מ ל"ת נ"ח סמ"ג לאוין רל"א.

תקכו) **שלא** למרוך ולהתפחד מן האויבים בשעת מלחמה ולא לברוח מפניהם שנא' ואל תערצו מפניהם:
סוטה פרק ח' סהי"ד ה' מלכים פ"ו סה"מ מ"ע ק"צ סמ"ג עשין קי"ח.
תקכז) **לקרוא** לשלום יושבי העיר אשר נלחם בה מרצון שנא' והי' אם שלום תענך וגו' ועבדוך:
סוטה סהי"ד ה' מלכים פ"ז סה"מ ל"ת מ"ט מ"ע קפ"ז סמ"ג לאוין רכ"ה.
תקכח) **שלא** להחיות במלחמת חובה ולא בשום זמן שנמצא שום אחד משבעה עממין ויהי' בידינו מבלי סכנת נפשינו שנא' לא תחי' כל נשמה:
ב"ק צ"א ב"ב כ"ה כ"ו קדושין ל"ב שבת ק"ה קכ"ט סהי"ד ה' מלכים פ"ז סה"מ ל"ת נ"ז סמ"ג לאוין רכ"ט סמ"ק סי' קע"ה.
תקכט) **שלא** לכרות ולהשחית אילני המאכל כשנצור את הערים שנא' לא תשחית את עצה לנדוח עליו גרזן (מלקות):
סוטה פרק ט' כריתות כ"ו סהי"ד ה' רוצח פ"ט סה"מ מ"ע קפ"א סמ"ג עשין ע"ח.
תקל) **לערוף** עגלה בנחל איתן כשימצא הרוג בשדה או בדרך ולא נודע מי הכהו שנא' כי ימצא חלל וגו' וערפו שם העגלה:
סוטה מ"ז סהי"ד ה' רוצח פ"י סה"מ ל"ת ש"ט סמ"ג לאוין ק"ס.
תקלא) **שלא** לעבוד ולזרוע בנחל איתן זה שעורפין בו העגלה שנא' אשר לא יעבד בו ולא יזרע. (מלקות):
יבמות מ"ז קדושין כ"א סהי"ד ה' מלכים פ"ח סה"מ מ"ע רכ"ה סמ"ג עשין קכ"ב.
תקלב) **להתנהג** עם היפת תואר משפט הכתוב בפרשה שנא' וראית בשבי' אשת יפת תואר וגו':
ספרי סהי"ד ה' מלכים פ"ח סה"מ ל"ת רס"ג רס"ד סמ"ג לאוין רל"ג רל"ד.
תקלג) **שלא** למכור אשת היפ"ת אחר שבא עלי' פ"א שנא' ומכור לא תמכרנה בכסף:
תקלד) **שלא** להשתמש בה כדרך שמשמשים בשפחות שנא' לא תתעמר בה תחת אשר עניתה:
סנהדרין מ"ה מ"ו סהי"ד ה' סנהדרין פט"ו וה' אבל פי"ד סה"מ מ"ע ר"ל רל"א ומל"ת ס"ו סמ"ג עשין ק"ג ק"ד לאוין קצ"ד ובמצות דרבנן מצוה ב' יו"ד סי' שנ"ו שס"ד.
תקלה) **לתלות** על העץ מאותם שנתחייבו תלי' שנא' ותלית אותו על העץ:
תקלו) **שלא** לעזוב התלוי להלין על העץ שנתלה שנא' לא תלין נבלתו על העץ:
תקלז) **לקבור** הנסקל כנז' וכל הרוגי ב"ד בו ביום שקבלו את הדין שנא' כי קבור תקברנו ביום ההוא:

ב"מ פרק ב' ע"ז כ"ו סהי"ד ה' גזילה פי"א סה"מ מ"ע ר"ד ל"ת רס"ט סמ"ג עשין ע"ד לאוין קנ"ט חו"מ סי' רנ"ט ס"ג סמ"ק סי' רנ"א.

תקלח) **להשיב** את האבידה לבעלים שנא' השב תשיבם לאחיך ובכלל זה חוב גמור להשיב בתוכחה נפש החוטאת. לכן אפקי' קרא בלשון השבה ולא בלשון חזרה:

תקלט) **שלא** להעלים את העין מאבידת אחינו אשר תאבד ממנו שנא' לא תוכל להתעלם: ב"מ ל"ב סהי"ד ה' רוצח פי"ג סה"מ מ"ע ר"ג ל"ת ע"ר סמ"ג לאוין קס"ט עשין פ"א חו"מ סי' רס"ב סמ"ק סי' נ"ד ע"ז.

תקמ) **שלא** להניח בהמתו של ישראל ומכ"ש הישראל עצמו רובץ תחת משאו שנא' לא תראה חמור אחיך או שורו נופלים בדרך:

יום כ"ח בחודש

תקמא) **להקים** המשא על הבהמה או על האדם כשיהיי' לבדו שנא' הקם תקים עמו: שלא

נזיר נ"ט מכות כ' סהי"ד ה' ע"ז פי"ב סה"מ ל"ת ל"ט מ' סמ"ג לאוין נ"ט ס' יו"ד סי' קפ"ב סמ"ק סי' ל"ג.

תקמב) **שלא** ילבשו הנשים מלבושים המיוחדים באותו מקום לאנשים שנא' לא יהיי כלי גבר על אשה. (מלקות):

תקמג) **שלא** ילבשו האנשים מלבושי הנשים שנא' ולא ילבש גבר שמלת אשה (מלקות): חולין פי"ב סהי"ד ה' שחיטה פי"ג סה"מ ל"ת ש"ו מ"ע קמ"ח סמ"ג לאוין ק"נ עשין ס"ה יו"ד סי' רצ"ב סמ"ק סי' רע"ד.

תקמד) **שלא** ליקח קן ציפור בעת הציד האם על הבנים שנא' לא תקח האם על הבנים:

תקמה) **לשלח** האם מן הקן קודם שיקח הבנים שנא' שלח תשלח את האם: חולין קל"ו יומא י"א סוכה ג' ב"ק ט"ו נ"א סהי"ד ה' רוצח פי"א סה"מ מ"ע קפ"ד ל"ת רצ"ח סמ"ג עשין ע"ט לאוין קס"ז חו"מ סי' תקכ"ז סמ"ק סי' קנ"ב

תקמו) **להסיר** המכשולים והסכנות בכל מושבותינו ולברות כל המקומות הרעועים שתוסר הסכנה שנא' ועשית מעקה לגגיך:

תקמז) **שלא** להניח המכשולות והסכנות בארצינו ובבתינו שנא' ולא תשים דמים בביתך: כלאים פסחים כ"ד סהי"ד ה' מ"א פ"י וה' כלאים פ"ה סה"מ ל"ת קצ"ג רי"ו סמ"ג לאוין קמ"ה ר"פ יו"ד סי' רצ"ו סמ"ק סי' קס"ח רי"ו.

תקמח) **שלא** לזרוע שני מיני תבואה בכרם ולא קנבוס ולוף שנא' לא תזרע כרמך כלאים. (מלקות):

תקמט) **שלא** לאכול כלאי הכרם שנא' פן תקדש המלאה וגו' (מלקות):
מכות כ"א כלאים פ"ח ב"מ צ' סהי"ד ה' כלאים פ"ט סה"מ ל"ת רי"ח סמ"ג לאוין רפ"ב יו"ד סי' רצ"ז סמ"ג סי' ק"ע.
תקן) **שלא** לחרוש בשור וחמור יחדיו שנא' לא תחרוש בשור ובחמור יחדיו. (מלקות):
יבמות ד' מכות כ"א כלאים פ"ט נדה ס"א סהי"ד ה' כלאים פ"י סה"מ ל"ת מ"ב סמ"ג לאוין רפ"ג יו"ד סי' רצ"ח סמ"ק סי' ל"ב.
תקנא) **שלא** ללבוש בגד ארוג בצמר ופשתים שנא' לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדיו. (מלקות):
קדושין פרק א' וד' ט' סהי"ד ה' אישות פ"א ופ"ג סה"מ מ"ע רי"ג סמ"ג עשין מ"ח אהע"ז סי' כ"ו סמ"ק סי' קפ"ג.
תקנב) **לבעול** את האשה אחר שיקנה בקדושין שיתן בכסף או בשטר או בביאה שנא' כי יקח איש אשה ובא אלי' וגו':
סנהדרין ד' ח' כתובות מ"ד סהי"ד ה' נערה פ"ג וה' איסורי ביאה פ"א ופ"ג סה"מ מ"ע רי"ט ל"ת שנ"ט סמ"ג עשין נ"ה לאוין פ"ו.
תקנג) **להיות** המוציא שם רע על אשתו יושב עמה תחתיו כל ימיו שנא' ולו תהי' לאשה:
תקנד) **שלא** יוכל השקרן שהוציא שם רע על אשתו לגרשה כל ימיו שנא' לא יוכל לשלחה כל ימיו:
סנהדרין מ"ה סהי"ד ה' סנהדרין פט"ו סה"מ מ"ע רכ"ט ורמב"ן בשורש י"ב סמ"ג עשין ק"כ.
תקנה) **לסקול** את העוברים על קצת מצות ואחת מהן היא הנערה המאורסה ובועלה שנא' וסקלתם אותם באבנים:
ב"ק כ"ח ע"ז נ"ד יבמות נ"ג כתובות נ"א סהי"ד ה' סנהדרין פ"ד סה"מ ל"ת רצ"ד רמב"ן שם סמ"ג לאוין ר"א.
תקנו) **שלא** לענוש בשום עונש את העושה איזה פעולה רעה בעל כרחו שלא בטובתו שנא' ולנערה לא תעשה דבר:
כתובות ל"ט סהי"ד ה' נערה פ"א סה"מ מ"ע רי"ח ל"ת שנ"ח סמ"ג עשין נ"ד לאוין פ"ד אהע"ז סי' קע"ז סמ"ק סי' קפ"ב קפ"ז.
תקנז) **שישא** האונס את אנוסתו שנא' ונתן האיש לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהי' לאשה:
תקנח) **שלא** יוכל לגרש את אנוסתו לעולם שנא' תחת אשר עינה לא יוכל לשלחה כל ימיו (כהן לוקה ואין מחזיר):

יבמות פרק ח' וד' ע"ו סהי"ד ה' איסורי ביאה פט"ז סה"מ ל"ת שם סמ"ג לאוין קי"ח קי"ט אהע"ז סי' רצ"ז רצ"ח.
תקנט) **שלא** ישא בת ישראל מי שנפסדו לו כלי המשגל עד שאינו ראוי להוליד שנא' לא יבא פצוע דכה וכרות שפכה בקהל ה':
יבמות מ"ט ע"ח קדושין ס"ח סהי"ד ה' א"ב פט"ו סה"מ ל"ת שנ"ד סמ"ג לאוין קי"ז אהע"ז סי' ד' סמ"ק סי' רצ"ה.
תקס) **שלא** ישא מי שהוא ממזר בת ישראל שנא' לא יבא ממזר בקהל ה'. (מלקות):

יום כ"ט בחודש

יבמות ע"ו קדושין ע"ד ברכות כ"ח ידים פ"ד סהי"ד ה' א"ב פי"ב סה"מ ל"ת נ"ג רמב"ן שם סמ"ג לאוין קי"ג קי"ד אהע"ז סי' ד'.
תקסא) **שלא** נתחתן בזכרי עמון ומואב לבד אפי' אחר שנכנסו לדת שנא' לא יבא עמוני ומואבי בקהל ה'. מלקות):
ספרי סהי"ד ה' מלכים פ"ו סה"מ ל"ת נ"ו סמ"ג לאוין רכ"ד.
תקסב) **שלא** להשלים עם עמון ומואב לעולם שנא' לא תדרוש שלומם וטובתם וגו':
יבמות ע"ו קדושין ע"ה סהי"ד ה' א"ב פי"ב סה"מ ל"ת נ"ד נ"ה סמ"ג לאוין קט"ו קט"ז אהע"ז סי' ד'.
תקסג) **שלא** להרחיק זרע עשו אחר שנכנסו לברית הדת שנא' לא תתעב אדומי כי אחיך הוא:
תקסד) **שלא** להרחיק המצרי ולתעב חתונתם בדור שלישי אחר כניסתם לדת שנא' לא תתעב מצרי כי גר היית בארצו:
פסחים ס"ח כלים פ"א מדות פ"ג סהי"ד ה' ביאת מקדש פ"ג וה' בית הבחירה פ"ז סה"מ ל"ת ע"ח סמ"ג לאוין ש"ד
תקסה) **שלא** יכנס כל טמא תוך מחנה לוי' שכמוהו לדורות הר הבית שנא' כי יהי' בך איש אשר לא יהי' טהור וגו'
ספרי סהי"ד ה' מלכים פ"ו סה"מ מ"ע קצ"ב קצ"ג סמ"ג עשין קי"ט
תקסו) **להכין** ולייחד מקום קבוע לעשות כל אחד צרכיו מחוץ למחנה שנא' ויד תהי' לך מחוץ למחנה:
תקסז) **להיות** כל אחד וא' מאנשי החיל כלי החפירה תלוי לו עם כלי מלחמתו שנא' ויתד תהי' לך על אזנך:
גיטין מ"ה סהי"ד ה' עבדים פ"ח סה"מ ל"ת רנ"ד רנ"ה סמ"ג לאוין סי' ק"פ יו"ד סי' רס"ז.

תקסח) **שלא** להשיב עבד עברי שברח מאדוניו מחוץ לא"י שנא' לא תסגיר עבד אל אדוניו:
תקסט) **שלא** להונות עבד הנז' שברח מחוץ ואפי' בדברי' שנא' עמך ישב לא תוננו:
קדושין ס' יבמות ל"ז סנהדרין כ"ח ע"ו סהי"ד ה' אישות פ"א וה' נערה פ"ב וה' א"ב פי"ח סה"מ ל"ח שנ"ה ורמב"ן שם ובשור ה' סמ"ג לאוין פ"ה ועיין בלאוין פ' אהע"ז סי' קע"ז.
תקע) **שלא** לבעול את האשה בלא כתובה וקדושין שנא' לא תהי' קדשה מבנות ישראל (מלקות להר"ם):
תמורה כ"ט ל' סהי"ד ה' איסורי מזבח פ"ד סה"מ ל"ת ק' ורמב"ן שם סמ"ג לאוין שט"ז שי"ז או"ח סי' קנ"ז בהגה.
תקעא) **שלא** להקריב לגבי מזבח אתנן זונה ומחיר כלב שנא' לא תביא אתנן זונה ומחיר כלב. בית ה' אלהיך (מלקות):
ב"מ ע"ה סהי"ד ה' מלוה פ"ד סה"מ ל"ת רצ"ו סמ"ג לאוין קצ"ב יו"ד סי' ק"ס.
תקעב) **שלא** ללוות בריבית לישראל אל שנא' לא תשיך לאחיך
סהי"ד ה' מלוה פ"ה סה"מ מ"ע קצ"ח ורמב"ן שם.
תקעג) **לבקש** ריבית מן העכו"ם אם נרצה להלוות להם והם ירצו ללוות מאתנו שנא' לנכרי תשיך:
ר"ה ד' ד' ה' ו' סהי"ד ה' מעשה קרבנות פי"ד וה' מת"ע פ"ח סה"מ ל"ת קנ"ה סמ"ג לאוין של"א יו"ד סי' רנ"ז
תקעד) **שלא** לאחר הנדרים ונדבות ושאר הקרבנות שנתחייבו בהם שנא' כי תדור נדר לא תאחר לשלמו:
ר"ה ו' שבועות פרק ג' נדרים סהי"ד ה' נדרים סה"מ מ"ע צ"ד ורמב"ן שם סמ"ג עשין קכ"ד יו"ד סי' ר"ד.
תקעה) **לקיים** כל מה שקבלנו ונתחייב' על נפשותינו בדיבור ובשבועה ונדרים וצדקה וקרבנות וזולת זה שנא' מוצא שפתיך תשמור ועשית כאשר נדרת בפיך:
ב"מ ד' פ"ו סהי"ד ה' שכירות פי"ב סה"מ מ"ע ר"א ל"ת רס"ז רס"ח סמ"ג עשין צ"א לאוין קפ"ב קפ"ג חו"מ סי' של"ו סמ"ק סי' רע"ב רע"ג.
תקעו) **להיות** השכיר אוכל מהדבר אשר יעבוד בו בעת עבודתו כשיהי' הדבר ההוא מחובר לקרקע שנא' כי תבוא בכרם רעך ואכלת:
תקעז) **שלא** יקח הפועל השכיר ויוליך בידו מהאוכל שיעבוד בו יותר על אכילתו ולא יתן לאחרים שנא' ואל כליך לא תתן ואין לוקין עליו לפי שהוא ניתן להשבון):

תקעח) **שלא** יאכל השכיר בשעת עבודתו מן הדבר שיעבוד בו כשיעבוד במחובר לקרקע שנא' וחרמש לא תניף על קמת רעך (פי' דמה שהותר לו לאכול אינו אלא בהליכתו מאומן לאומן שלא בשעת עבודה):
גיטין סהי"ד ה' גירושין עד פ"י סה"מ מ"ע רכ"ב סמ"ג עשין נ' אה"ע סי' קי"ט סמ"ק סי' קפ"ט.
תקעט) **לגרש** המגרש את האשה בספר שנא' וכ' לה ספר וגו'
יבמות י"א סהי"ד ה' גירושין פי"א סה"מ ל"ת שנ"ו ורמב"ן שם סמ"ג לאוין פ"ב אה"ע סי' י' וסי' ו' קט"ו קע"ח סמ"ק סי' קפ"ט.
תקפ) **שלא** להחזיר את הגרושה אחר שנישאת או נתארסה לאחר שנא' לא יוכל בעלה הראשון אשר שלחה לשוב לקחתה:

יום ל' בחודש

סוטה מ"ג מ"ד סהי"ד ה' מלכים פ"ו ז' סה"מ מ"ע רי"ד ל"ת שי"א ורמב"ן שם סמ"ג לאוין ר"ל עשין קכ"א.
תקפא) **שלא** יצא החתן מביתו שנה ראשונה לצבא ולא לזולתו שנא' לא יצא בצבא ולא יעבור עליו לכל דבר:
תקפב) **להתיחד** החתן עם אשתו שנה תמימה כדי לשמחה שנא' ושמח את אשתו וגו':
ב"מ קט"ו סהי"ד ה' מלוה פ"ג סה"מ ל"ת רמ"ב סמ"ג לאוין קפ"ט ק"צ חו"מ סי' צ"ז סמ"ק סי' רס"ח רס"ט.
תקפג) **שלא** למשכן כל דבר שעושין בו אוכל נפש בין בשעת הלואה בין שלא בשעת הלואה שנא' לא יחבול רחים ורכב (אם נאבדו או נשרפו חייב מלקות להר"ם):
מכות י"ג שבת קל"ב נגעים פ"ז סהי"ד ה' טומאת צרעת פ"י סה"מ ל"ת ש"ח סמ"ג לאוין שס"ג.
תקפד) **שלא** לקוץ ולתלוש סימני טומאת הצרעת שנא' השמר בנגע הצרעת (מלקות):
ב"מ קי"ג סהי"ד ה' לוה פ"ג סה"מ ל"ת רל"ט סמ"ג לאוין קפ"ו חו"מ סי' צ"ו סמ"ק סי' רס"ה.
תקפה) **שלא** ימשכן המלוה את חבירו מבית ומחוץ בזרוע אלא ע"י שליח ב"ד ובגזירתו שנא' לא תבוא אל ביתו לעבוט עבוטו (אם נאבד המשכון מלקות להר"ם ועיין מ"ש ס' החינוך):
ב"מ קי"ג סהי"ד ה' מלוה פ"ג סה"מ ל"ת ר"מ מ"ע קצ"ט סמ"ג לאוין קפ"ז עשין צ"ד חו"מ סי' צ"ז סמ"ק סי' רס"ו.

תקפו) **שלא** למנוע המשכון מבעליו בעת שהוא צריך אליו שנא' לא תשכב בעבוטו:
תקפז) **להשיב** המשכון לבעלים בעת שיצטרכו אליו שנא' השב תשיב לו העבוט כבוא השמש:
ב"מ קי"א סהי"ד ה' שכירות פי"א סה"מ מ"ע ר' סמ"ג עשין צ' חו"מ סי' של"ט
תקפח) **לתת** שכר שכיר ביומו ולא יאחר אותו ליום אחר שנא' ביומו תתן שכרו:
ב"ק קכ"ח סנהדרין כ"ז סהי"ד ה' עדות פי"ג סה"מ ל"ת רפ"ז סמ"ג לאוין רט"ו חו"מ סי' ל"ג סמ"ק סי' רל"ד.
תקפט) **שלא** לקבל כל עיקר עדות הקרובים קצתם אל קצתם בין לחובה בין שלא בחובה שנא' לא ימותו אבות על בנים:
סהי"ד ה' סנהדרין פ"כ סה"מ ל"ת ר"פ סמ"ג לאוין ר"ו.
תקצ) **שלא** להטות משפט הגרים והיתומים שנא' לא תטה משפט גר יתום ונכפלה האזהרה והמטה משפט גר או יתום עובר בב' לאוין הא' הזה והב' לא תעשו עול במשפט. ואם הוא גר יתום עובר בג'. לא תטה דכאן בפ' א' משום גר וא' משום יתום והג' לא תעשו:
ב"מ קט"ו סהי"ד ה' מלוה פ"ג סה"מ ל"ת רמ"א סמ"ג לאוין קפ"א חו"מ סי' צ"ז סמ"ק סי' רס"ה.
תקצא) **שלא** למשכן בגד אלמנה בין עני' בין עשירה שנא' ולא תחבול בגד אלמנה (גם זו כנז' וע' בס' החינוך):
פאה פ"ו ב"מ ד' י"א סהי"ד ה' מת"ע פ"ה סה"מ ל"ת ריי"ד מ"ע קכ"ב סמ"ג לאוין רפ"ח עשין קנ"ח יו"ד סי' של"א.
תקצב) **להניח** עומר השכחה שנא' ושכחת עומר בשדה לא תשוב לקחתו לגר וליתום ולאלמנה יהי':
תקצג) **שלא** לקחת עומר השכחה שנא' ושכחת עומר לא תשוב לקחתו:
סנהדרין נ"ח מכות כ"ב כתובות ל"ה סהי"ד ה סנהדרין פט"ז סה"מ מ"ע רכ"ד סמ"ג עשין ק"ה.
תקצד) **להלקות** את העוברים על קצת מצות מיוחדות בתורה שנא' והכהו לפניו כדי רשעתו במספר ארבעים ושרשו רצה הקב"ה לייסר בניו על העבירות כדי שישובו אליו ויזכו לעולם שכולו טוב כמו שכתוב יסר בנך כי יש תקוה ואל המיתו אל תשא נפשך לכך אומדין המחוייב מלקות שלא ימות במכות המלקות:
סנהדרין נ"ח כתובות ל"ב ל"ג סהי"ד ה' סנהדרין פט"ז וה' חובל ומזיק פ"ה סה"מ ל"ת ש' סמ"ג לאוין קצ"ט חו"מ סי' ת"כ סמ"ק סי' פ"ד.

תקצה) **שלא** להכות את החוטא יותר ממה שיוכל לסבול שנא' ארבעים יכנו לא יוסיף ואם על הרשע שחייב חסה התורה ק"ו על הכשרים:
ב"ק נ"ד ב"מ ד' פ"ט סהי"ד ה' שכירו' פי"ג סה"מ ל"ת רי"ט סמ"ג לאוין קפ"ד חו"מ סי' של"א סמ"ק סי' קפ"ח.
תקצו) **שלא** נמנע הבהמה מלאכול מאותו דבר שתעבוד בו עבודתה שנאמר לא תחסום שור בדישו. (מלקות):
יבמות י"ג צ"ג סהי"ד ה' יבום פ"ב סה"מ ל"ת שנ"ז סמ"ג לאוין פ"ג אהע"ז סי' קנ"ט סמ"ק סי' קפ"ח.
תקצז) **שלא** הנשא היבמה לאיש זר ולא יבא איש זר עלי' בעודה זקוקה ליבם שנא' לא תהי' אשת המת החוצה (מלקות):
יבמות כ"ד ופי"ב סהי"ד ה' יבום וחליצה סה"מ מ"ע רי"ו רי"ז סמ"ג עשין נ"א נ"ב אהע"ז קס"ה קס"ו סמ"ק סי' קפ"ה.
תקצח) **להיות** היבם נושא את אשת אחיו מאביו כשמת ולא הניח זרע שנא' יבמה יבא עלי' ולקחה לו לאשה ויבמה למען הקים זרע לאחיו המת משום שהאשה לבעלה היא עצם מעצמיו ובשר מבשרו ואחיו הוא ג"כ כחצי בשרו ואם יקום זרע ממנו יזכה על ידו לעולם הנשמות:
תקצט) **להיות** היבמה חולצת ליבם אם לא ישאנה שנא' וחלצה נעלו מעל רגלו וירקה בפניו להודיע בב"ד שנפטרה ממנו לגמרי:
ספרי סנהדרין ע"ב פ"ג אהלות פ"ז סהי"ד ה' רוצח פ"א סה"מ מ"ע רמ"ז ל"ת רצ"ג סמ"ג עשין ע"ז לאוין קס"ד חו"מ סי' תכ"ה.
תר) **להציל** הנרדף אפי' בנפשו שנא' וקצותה את כפה:
תרא) **שלא** לחוס על הרודף הנז' שנא' לא תחוס עינך:
ב"ב ד' פ"ט סהי"ד ה' גניבה פ"ז סה"מ ל"ת רע"ב סמ"ג לאוין קכ"ב חו"מ סי' רל"א.
תרב) **שלא** יהי' אצלינו בביתינו המשקולות והמדות חסרות שנא' לא יהי' לך בכיסך אבן ואבן גדולה וקטנה:
מגילה י"ח כ"ט סנהדרין כ' סהי"ד ה' מלכים פ"ה סה"מ מ"ע קפ"ח קפ"ט ל"ת נ"ט סמ"ג עשין קט"ו קט"ז לאוין רכ"ו או"ח סי' תרפ"ה סמ"ק סי' קמ"ז.
תרג) **לזכור** בפה כל הימים זה שעשה להרע לנו עמלק שנא' זכור את אשר עשה לך עמלק:
תרד) **להכרית** מזרע של עשו את העמלק לבדו עד בלי השאיר לו שריד לא מהזכרים ולא מהנקבות גדולות וקטנות שנא' תמחה את זכר עמלק:

תרה) **שלא** ישכח מה שעשה והרע לנו הרע עמלק בצאתנו מארץ מצרים שנא' לא תשכח:
ביכורים פ"ג סוטה ל"ב סהי"ד ה' ביכורים פ"ג סה"מ מ"ע קל"ב סמ"ג עשין ק"מ.
תרו) **להתחיל** בשבח סיפור טובותיו יתברך עם אבינו יעקב כשנביא הביכורים למקדש והם הפסוקים הללו וענית ואמרת וגו' ארמי אובד אבי:
מעשר שני פ"ה סוטה ל"ב סהי"ד ה' מע"ש פי"א סה"מ מ"ע קל"א א סמ"ג עשין קל"ח.
תרז) **להתוודות** לפניו יתברך שעשינו כל מה שגזר עלינו בהוצאת המעשרות והתרומות ולא החזקנו בהם שנא' ואמרת לפני ה' אלהיך בערתי הקודש מן הבית וגו' וידוי מעשר אחר שנה ג' מפרישין מעשר עני ביו"ט אחרון של פסח משנה ד' וכן בשנה ז':
מעשר שני פ"ה יבמות ע"ג מכות י"ט פסחים צ"א זבחים צ"ט סהי"ד ה' מע"ש פ"ג סה"מ ל"ת ק"נ קנ"א קנ"ב רמב"ן סוף שורש ח' סמ"ג ל' רס"ב רס"ג רס"ד.
תרח) **שלא** לאכול מעשר שני באנינות שנא' לא אכלתי באוני ממנו (מלקות):
תרט) **שלא** לאכול מעשר שני בטומאה ואפי' בירושלים עד שיפדה שנא' ולא בערתי ממנו בטמא. מלקות:
תרי) **שלא** להוציא דמי מעשר שני אלא בצרכי אכילה ושתי' שנא' ולא נתתי ממנו למת:
סוטה י"ד סהי"ד ה' דיעות פ"א סה"מ מ"ע ח' סמ"ג עשין ז' סמ"ק סי' מ"ו מ"ז.
תריא) **להדמות** וללכת בדרכי השי"ת בכל מה שבאפשרות יכולתנו שנא' והלכת בדרכיו לעשות כל מעשינו על דרך החסד והרחמים וזהו דרך הש"י ב"ה כי חפץ חסד הוא מה הוא רחום אף אתה רחום ועוד כהנה. ושרשו אמרו ז"ל שיהי' האדם שם דיעותיו תמיד על דרך המיצוע והיושר בכל ענייניו באכילה ושתי' ומו"מ שם לשון שומא וכן בדברי תורה בתפלה ובשיחה ובכל דבר ואל יתרחק אל הקצוות לעולם וסמכו הדבר לקרא דכתיב ושם דרך אראנו בישע אלהים ושם בש' הימנית:
סוטה מ"א סהי"ד ה' חגיגה פ"ג סה"מ מ"ע ט"ז סמ"ג עשין ר"ל.
תריב) **להקהל** את כל העם בני ישראל אנשים ונשים וטף בכל מוצאי שביעית ביום השני מחג הסוכות שנא' הקהל את העם האנשים והנשים והטף לקרא קצת מספר משנה תורה באזניהם למען ישמעו דברי תורה כי היא עיקר חיינו והודינו ותפארתינו ולמען ילמדו לדעת את הש"י ויזכו לטובה וישמח גם הש"י במעשיו:
סנהדרין כ"א ב"ב י"ג י"ד מנחות ל' סהי"ד ה' תו"מ וספר תורה פ"ו ופ"ז סה"מ מ"ע י"ח סמ"ג עשין כ"ד יו"ד סי' ע"ר סמ"ק סי' קנ"ה.
תריג) **לכתוב** כל איש מישראל ספר תורה לעצמו שנא' ועתה כתבו לכם את השירה הזאת להיות לכ"א מישראל ס"ת ואם כתבו בידו מה טוב ומשובח שמעלה עליו הכתוב

כאלו קבלה מהר סיני ומי שא"א לו לכתוב בעצמו ישכור למי שיכתבנו לו. ושורש זה לפי שידוע בבני אדם עושים כל דבריהם לפי ההכנה הנמצאת להם וע"כ צריך להיות לכלן א' ס"ת מוכן לקרות בו תמיד ויכתוב מיד כפי יכלתו למע' יוכל להשאיל לאשר לא תשיג ידו לכתוב או לקנות. ודע בני אעפ"י שעיקר החיוב דאורייתא הוא בספר תורה אעפ"כ אין ספק שגם בשאר ספרים שנתחברו עפ"י התורה יש לכל אחד מישראל לקנות מהם כפי היכולת מן הטעם שאמרנו. להגדיל תורה ולהאדירה:

ואלו ז' מצות דרבנן

ברכות פרק כיצד מברכין סהי"ד ה' ברכות סמ"ג עשין ז"כ סמ"ק סי' ק"נ קנ"א או"ח סי' ר"ב.

א) לברך על כל מה שנהנה (חוץ מבהמ"ז שהוא דאורייתא). מנחות מ"ג סהי"ד ה' תפלה פ"ו סמ"ג עשין י"ט או"ח סי' מ"ו. וחייב אדם לברך ק' ברכות בכל יום. חולין ק"ו חגיגה י"א סוטה ד' ד' סהי"ד ה' ברכות פ"ו סמ"ג עשין כ"ז סמ"ק סי' קפ"א או"ח סי' קנ"ה.

ב) לטול את הידים. שבת כ"ה סהי"ד ה' שבת פ"ה סמ"ג עשין ל' או"ח סי' רס"ד סמ"ק סי' רע"ח.

ג) להדליק נר שבת. עירובין סהי"ד ה' עירובין פ"א סמ"ג מצות דרבנן סי"א סמ"ק סי' רפ"ב או"ח סי' שס"ו שע"ב.

ד) לעשות עירוב. ערכין י' תענית כ"ח סהי"ד ה' חנוכה פ"ג סה"מ שורש א' סמ"ג עשין דרבנן סי' ה' או"ח סי' תכ"ב תפ"ח ת"צ תרמ"ד תרפ"ג סמ"ק סי' קמ"ו סובר שהוא מה"ת וכן בה"ג.

ה) לקרוא את ההלל. שבת כ"א סהי"ד ה' חנוכה פ"ג ד' סה"מ שורש א' סמ"ג עשין דרבנן סי' ה' או"ח סי' תרע"א סמ"ק סי' רע"ט.

ו) להדליק נר חנוכה. מגילה סהי"ד ה' מגילה סה"מ שורש א' סמ"ג עשין דרבנן סי' ד' או"ח סי' תרפ"ז סמ"ק סי' קמ"ח.

ז) לקרוא את המגילה. וסכום כל המצות הן כמנין כת"ר וסמניו כתר תורה

הערה

תושב ושכיר לא יאכל בו בזה הלאו רמז מה דאיתא במד' כשהן שמחין אין אומה שמחה עמהם שנאמר ה' בדד ינחנו ומצות ק"פ ראשונה שזיכנו לאכול משלחן גבוה לכן נצטוו עליה תושב ושכיר לא יאכל בו לרמז על העתיד עת יגיל יעקב ישמח ישראל ג"כ אין אומה שמחה עמהם:

יצחק ב"ר גדלי' ז"ל פרידמאן